

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Північно-Східний науковий центр НАН України

«Центр стратегічного партнерства»

Словацька Асоціація Зовнішньої Політики

**Факультет соціально-
гуманітарних технологій**

кафедра соціології та політології

ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ

IV Науково-практичної конференції

**«МОЛОДІЖНИЙ СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ
НТУ «ХПІ»**

17 травня 2018 р.

м. Харків

УДК 316:321.02(043.2)

ББК 60.5:66я431

Організаційний комітет конференції

Голова:

Марченко А. П. – д.т.н., професор, проректор з наукової роботи.

Заступники голови:

Кіпенський А. В. – д.т.н., професор, декан факультету соціально-гуманітарних технологій;

Бурега В. В. – д.соц.н., професор, завідувач кафедри соціології та політології.

Члени оргкомітету:

Рущенко І. П. – д.соц.н., професор, професор кафедри соціології та політології;

Бірюкова М. В. – д.соц.н., доцент, професор кафедри соціології та політології;

Клименко О. Ю. – д.соц.н., доцент, професор кафедри соціології та політології;

Семке Н. М. – к.філос.н., доцент, професор кафедри соціології та політології;

Агаларова К. А. – к.соц.н., доцент, доцент, кафедри соціології та політології;

Байдак Т. М. – к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціології та політології;

Болотова В. О. – к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціології та політології;

Голованов Б. Д. – к.філос.н., доцент, доцент кафедри соціології та політології;

Доля І. М. – к.політ.н., доцент, доцент кафедри соціології та політології;

Ляшенко Н. О. – к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціології та політології;

Малявін Є. В. – старший викладач кафедри соціології та політології;

Садовська О. О. – к.соц.н., старший викладач кафедри соціології та політології;

Видається за рішенням вченої ради факультету соціально-гуманітарних технологій НТУ «ХПІ». Протокол № 3 від 17.04.2018 р.

Молодіжний соціологічний форум НТУ «ХПІ» : Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Харків, 17 травня 2018 р. — Харків : НТУ «ХПІ», 2017. — 200 с.

Матеріали публікуються в авторській редакції Укладачі даного видання не завжди поділяють погляди окремих авторів і розглядають дану публікацію як пропозицію для наукової дискусії.

Адреса редколегії: 61002, м. Харків, вул. Кирпичова 2, корпус У1 /аудиторія 807; НТУ «ХПІ», кафедра соціології та політології.

© НТУ «ХПІ», 2018

ЗМІСТ

Секція 1

СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Ревуцький К. О. Проблеми соціальної довіри.....	7
Козачук М. Б. «Волонтерство» в соціологічному дискурсі.....	9
Мандрикiна С. М. Комунікативна культура в сучасному суспільстві.....	12
Слюсаренко С. С. Особливості трудової міграції українців.....	14
Сокол Р. В. Конфлікт як комплексне явище.....	17
Альбоца Ю. Р. Сучасні соціальні технології просування Інтернет бізнесу.....	19
Грибушенкова А. Г. Погляди Г. Лебона та їх актуальність для сьогодення.....	21
Дементьєва В. В., Медведєва Л. Г. Стереотипи: вчора, сьогодні, завтра, завжди.....	23
Деркач В. В. Тимчасовий персонал організації як об'єкт стимулювання.....	25
Дигун К. Г. Концепції суспільного прогресу (А. Тюрго, Ж. Кондорсе).....	27
Жовтобрюх Ю. О. Лояльність споживача як наукова категорія.....	29
Мелешко А. С. Соціологія релігії М. Вебера.....	30
Ружинська К. А. Цивільний шлюб як соціальне явище сучасності.....	32
Сапунова В. С. Проблема відтоку людського капіталу з України	33
Сидорук К. О. Розвиток середнього класу в Україні.....	37
Смелянський А. Релігія як соціальний феномен.....	40
Таболіна Д. А. Проблема трудової еміграції в Україні.....	43
Шанідзе О. Д. Соціологічний аналіз феномену стендапу.....	45
Шаповал І. Мобільні месенджери як сучасний спосіб комунікації	47

Секція 2

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВІДХИЛЕННЯ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Василина О. М. Проблема популяризації здорового способу життя.....	50
Горпинич Д. О. Користувачі соціальних мереж: повсякденність чи залежність.....	52
Кутова А. О. Правова обізнаність як фактор участі громадян у вирішенні питань повсякденного життя (на прикладі мешканців міста Дніпро).....	53

Атанов Д. В., Золотарьов А. С. Зростання суїцидів як соціальна проблема.....	55
Бурий С. О. Соціальний захист інвалідів як об'єкт державного управління.....	57
Гармаш А. Ю. Проблеми подолання корупції в Україні.....	59
Дигун К. Г. Віктимна поведінка як соціально-психологічний феномен.....	62
Дорохіна В. А. Феномен кібербулінгу.....	64
Загоруйко І. І. Інтернет – залежність, як соціальна проблема..	65
Кольцов П. І., Моргун Д. В. Соціальна адаптація учасників бойових дій.....	67
Кирилович М. О. Теоретичні пояснення самотності як соціально-психологічного феномену.....	69
Лелюк В. В. Корупція в Україні.....	71
Литвиненко Д. І. Інтернет - залежність, як один з конфліктогенів в сучасному суспільстві.....	73
Маслова Д. В. Суїцид як форма девіантної поведінки.....	75
Мирошниченко Є. В. Ігроманія як форма девіантної поведінки...	77
Носальська Л. К. Наркоманія, як соціальне явище сучасності.....	79
Пилипенко М. М. Девіантна поведінка.....	81
Породнов А. О. Проблема відсутності оснащення у харківському метрополітені обладнаного для маломобільних груп населення.....	83
Резнічок Т. А. Взаємозв'язок між Інтернет-залежністю та депресією.....	85
Скринник В. Г. Соціальна проблема ВІЛ/СНІД у ХХІ ст. в Україні.....	87
Ткаченко Ж. В. Насильство в сім'ї як соціальне явище.....	89
Торяник Д. К. Проблеми подолання корупції.....	91
Трецов О. С. Причини збільшення корупції в Україні.....	93
Фандєєва А. А. Вплив екологічних проблем на розвиток європейського суспільства.....	95
Швачка Х. І. Альтруїзм та егоїзм як загальнолюдські цінності.....	98
Шелистов С. В. Проблема ксенофобії в українському суспільстві	101

Секція 3

ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ, СТУДЕНТСТВА ТА ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Горохов Д. Ю. Міжкультурний вимір вищої освіти в Україні...	103
Гапонова К. В. Волонтерство як різновид молодіжного соціального руху (на прикладі мешканців Дніпра).....	106
Дутов О. А. Проблема безробіття у вимірі викликів для молодих фахівців.....	107
Алексеева І. С. Двошаровість проблем сучасної молоді: поширення спорту та прагнення отримати вищу освіту, з тінню поширення наркоманії та алкоголізму.....	109
Байдак В. Є. Конфлікти в студентському середовищі.....	113
Бойченко Д. Т. Особливості впровадження інклюзивної освіти в середній школі.....	115
Борзенкова Д. В. Вплив інформаційних технологій на інтелектуальний розвиток молоді.....	117
Бусарова Н. С. Особливості оцінки умов праці робітників вищої освіти.....	119
Гайдідей І. М., Ружинська К. А. Політична свідомість молоді....	122
Ольшевська В. О. Проблеми, з якими стикається молодь на ринку праці України.....	124
Риморєва Т. С. Професійний імідж викладача університету: соціологічний аналіз.....	126
Рогозна В. С. Мовна проблема сучасної молоді: соціально-психологічні аспекти використання нецензурної лексики	128
Чудна А. О. Соціальні нерівності у школі.....	131
Ейсмонт К. О. Мода як регулятор поведінки сучасного студентства.....	133

Секція 4

ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР

Авраменко С. Г. Фемінізм в соціологічному дискурсі.....	135
Адамкевич А. С. Гендерна нерівність у літературі, посилаючись на п'єсу Г. Ібсена «Ляльковий дім».....	138
Богацька А. С. Сучасні жінки в політиці: тенденції та закономірності.....	140
Богуцька Т. В. Гендерні особливості керівництва колективом.	142
Гайдідей І. М. Символічний інтеракціонізм у дослідженні гендерних ролей.....	144
Зінченко Д. А. Гендерні ролі як соціальна норма суспільства..	146
Смагло К. І. Гендерні стереотипи.....	148

Секція 5

СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Алієва Г. Соціальний розвиток північного Кавказу.....	151
Жасузаков Р. Джерела політичної напруги в Казахстані.....	153
Дочкус К. Ефективність політики обмежень світового співтовариства щодо Росії.....	155
Сафарлі Ч. Ісламський фундаменталізм північного Кавказу	157
Смирницька Є. В. Політичний вимір у контексті формування світогляду молоді.....	159
Дудля А. П. Ефективність роботи Департаменту благоустрою та інфраструктури Дніпропетровської міської рад.....	161
Крапівін А. І. Проблема національної безпеки в умовах глобалізації.....	163
Бабаджанян К. О. Внутрішні суб'єкти політики та їх зацікавленість.....	165
Безрукавий Д. В. Середній клас в Україні: є він чи ні?.....	167
Бережна М. О., Резнічок Т. А. Діяльність ЗМІ в формуванні громадянського суспільства в Україні.....	168
Гармаш А. Ю. Бідність у сучасному суспільстві.....	170
Гуцул К. В. Вплив моди на політику.....	172
Євстифєєва О. А. Політичне глобальне прогнозування.....	173
Дементєєва В. В., Медведєва Л. Г. Ліга волевих жінок Латинської Америки.....	175
Концелідзе Є. М. Інформація як головний ресурс влади в сучасному суспільстві.....	178
Маслова Д. В. Політичні технології у процесі досягнення влади	180
Молотова М. В. Партійна символіка України.....	182
Скринник В. Г. Жінка в політичному житті Європи.....	184
Ткаченко Ж. В. Жінки в українській політиці.....	185
Шмалько О. А. Роль Ізраїлю в системі міжнародних відносин	187
Відомості про авторів.....	191

Секція 1

**СОЦІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ
СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА**

Ревуцький Костянтин Олексійович

студент «магістр» 2 року навчання,
Факультет управління,
Краківський економічний університет,
м. Краків, Польща

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ ДОВІРИ

ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОГО ДОВЕРІЯ

TRENDS THE POPULATION THAT ARE SIGNIFICANT

Speaking about the mood of the population of the Russian Federation on the eve of the next presidential election, drawing on the annual reports of the Levada Center, we should pay attention to several trends that are significant for Russian. Sociological surveys clearly record the polarization of the society, highlighting in it the two main categories of average citizens (with small incomes) and officials of different levels (representing the well-to-do strata of the population, formed from proximity to the power of businessmen involved in public administration or officials having their own business). The separated layers are characterized by minimal socio-demographic differences in views, which indicates their monolithic and non-standard stratification processes, and, consequently, the need for non-traditional approaches in the development of political technologies.

At the same time, average citizens understand the chronic nature of the crisis in the state economy and in 2018, 57 % of them are waiting for the next wave of economic recession, but 56 % sincerely believe that when the political situation in Russia changes for the better, the economy stabilizes by itself. Only 1 % does not support this maxim. This is a rather high indicator of the level of political trust of citizens to the existing authorities, if we take into account the fact that more than half of them do not expect any actions from the government aimed at improving the situation in the country. At the same time, a third of officials with incomes above the average are confident that the welfare of their families will improve next year, although they understand the inevitability of administrative purges in the state apparatus after the forthcoming

elections (three quarters). Two-thirds of the average Russians also foresee «loud corruption scandals and the resignations of ministers», but sociologists do not record any negative or discontent in the society, since for the majority this is more likely to be perceived as a ritual of «purging the power» necessary after the election of the head of state that the respondents expect as a political reality show. In general, both the first and second, are confident in the impossibility of radical changes in the state course of Russia and the administrative apparatus. At the same time, there is a stable confidence in society that it is the current president who bases his policies on siloviki (51 %), oligarchs (35 %) and officials at various levels (31 %). Only 22 % of Russians believe that Putin needs the support of ordinary citizens.

Thus, despite the clear division of the population into the rich and poor in the Russian society, provided that the main source of wealth is not business but access to power, the polls fix a paradoxical for such a situation of unity of opinion regarding the current government in the total absence of mass fears. The only position in which these categories diverge is the opinion on the possibility of a coup d'état. Only 2 % of Russian households believe in this, while among officials it is 18 %. In the latter, most likely, this indicator is characterized not by the fact of the presence of expectations of such a situation, but by the negative attitude to a possible change of power. In connection with the above, a very important question arises: why are the vast masses of the poor population not only aware of the deepening crisis and not only do not expect improvement in the situation, but also do not believe that the authorities should somehow change it for the better. The answer to it may be the selection of the following social phenomenon characteristic of Russia.

Deep poverty is becoming stagnant and leading to an unchanged marginalization of the population, it confirms the fact that most Russians have developed a stable addiction to low standards of life. In other words, this position can be defined as - why live better if everything is so good. So the head of one of the departments of the Levada Center, which studies the standard of living of Russians, M. Krasilnikov, according to the results of the past year, sounded not very bright statistics – 90 % of citizens do not allow income level to go beyond expenses. With such rather high indicators of the impossibility of any financial savings from the survey results, only 28 % of respondents consider themselves poor. Thus, for the remaining 62 %, living at the limit of financial opportunities has become the norm.

Козачук Максим Богданович

аспірант 2 року навчання кафедри соціології,
Факультет соціології,

Чорноморський національний університет імені Петра Могили,
м. Миколаїв, Україна

«ВОЛОНТЕРСТВО» В СОЦІОЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

ВОЛОНТЕРСТВО» В СОЦИОЛОГИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ

«VOLUNTEERING» IN SOCIOLOGICAL DISCOURSE

Усі тлумачні словники української мови, характеризують поняття волонтер, як той, хто став на військову службу за власним бажанням; доброволець (всупереч забороні короля по всій Франції формувались загони волонтерів, які поспішали на захист Парижа) [4, с. 730]. Але, варто зазначити, що саме поняття в українській мові значиться як застаріле і його «послідовником» є поняття «доброволець» або ж «добровільництво», хоча в розмовній мові саме поняття волонтерство використовується найчастіше, при цьому маючи різні інтерпретації.

Тож, в українському словнику синонімів поняття «волонтер» пов'язують з поняттям «доброволець», а також більш застарілі поняття «охотник» та «охочий» [1, с. 73]. Слідуючи до цього, є згадки у вітчизняній літературі з використанням даних понять, але зі збереженням його смислових значень. А саме: Повернувся з Європи старший син Івась, котрий пішов в армію добровольцем (О. Бердник – «Вогнесміх»), З багатьох охочих ми відібрали для прикриття десять чоловік, переважно гарних кулеметників; Ми залишили кількох охотників на правдиву смерть, самі ж подалися очеретами вбік і вчасно вискочили з мішка (Ю. Яновський – «Вершники»).

Отже, як бачимо в українській мові поняття «волонтер» використовувалось суто у військовій інтерпретації, що підтверджується у вітчизняній літературі. Хоча сучасні дослідники і публіцисти дають більш широке розуміння «волонтерства» як явища і «волонтера», як об'єкта даного явища, про що буде сказано нижче.

Розуміння даного явища в різних країнах дещо відрізняється від українського, воно набуває певного етнічного, національного відтінку, що впливає на саму характеристику і навіть назву самого поняття. Наприклад, в англійській мові поняття «волонтерство» (від англ. Volunteering), тлумачиться як

альтруїстична діяльність, де фізична особа або група осіб надає послуги за відсутності фінансової вигоди будь якої із сторін. Велика кількість таких осіб є спеціально навченими для роботи в певних видах діяльності, зокрема в секторах освіти, медицини або в рятувальних службах, а також такі альтруїсти можуть служити в міру необхідності, наприклад при боротьбі зі стихійними лихами. Така інтерпретація в більшій мірі розповсюджена переважно в англomовних державах (Великобританії, США, Канада), де дуже часто доводиться боротись зі стихійними лихами і волонтери в такому випадку найкраща інституція, яка може працювати на благо власного суспільства допомагаючи державі.

В російській мові, інтерпретація поняття «волонтерство» має дещо схоже значення в українській мові, тому що також на повсякденному рівні воно змінюється синонімом «добровільництво» (рус. «добровольчество»). У тлумаченні визначень існує єдина інтерпретація даного поняття, а саме виокремлення спільності добровольців чи волонтерів, реалізуючих певний вид діяльності, спрямованої на досягнення конкретних цілей і завдань [2, с. 397]. У даному випадку термін «волонтерство» має наступні характеристики: діяльність, яка здійснюється добровільно, за власним бажанням; люди, які займаються подібним видом діяльності, не очікують матеріальної винагороди за результати власної праці.

На території Російської Імперії та згодом в СРСР, розуміння волонтерства підкріплювалось спочатку с основами релігійного, православного вчення ідеєю «служіння державі» (XIX – поч. XX ст.), після жовтневої революції та II світової війни поняття дещо змінило своє значення на «служіння Батьківщині» (сер. XX ст.) [3, с. 49]. Після розпаду Радянського Союзу, поняття за своїм змістом було розширене і основною інтерпретацією якого вже була соціальна підтримка, соціальне партнерство та соціальних захист. Тобто можна сказати що в основі поняття було закладено значення «служіння суспільству».

Розглядаючи різноманітні дефініції волонтерства в різних країнах світу, американські дослідники Л. Саламон та Х. Анхер дійшли висновку, що в різних країнах світу, дане поняття може набувати різного значення в повсякденності. Тож, у Великобританії та Австралії волонтерство визначають як інститут громадянського суспільства, як частина громадського сектору. На відміну від США і Канади де волонтерство розглядається в сфері громадських послуг і суспільної користі від них.

Крім того, дане поняття варто розглядати в різних аспектах окремо, охоплюючи соціальні та економічні характеристики. Наприклад, часткова занятість без будь якого матеріального заохочення та з прив'язкою до громадського сектору характеризує сутність поняття у високорозвинених країнах (США, Канада, країни ЄС, Японія та Австралія), а частково оплачувана зайнятість без прив'язки до громадських організацій, характерно в більшості країн що розвиваються. Дослідники американського університету імені Д. Хопкінса, які більш ніж 20 років вивчають волонтерську діяльність по всьому світу, інтерпретують волонтерство: «як комплекс заходів, які реалізовані у вільний від роботи час, без всіякої грошової компенсації ...» [7, с. 224]. З точки зору європейських дослідників, «волонтерство – це певна сукупність дій, які громадяни здійснюють один для одного без матеріального заохочення, зі своєї доброї волі».

Література

1. Караванський С. Й. Практичний словник синонімів української мови / Київ. — «Українська книга». — 2000. — 480 с.
2. Клепикова А. А. Добровольцы благотворительной организации в государственном учреждении для людей с тяжелой инвалидностью: конструкты волонтерства и профессионализма // Журнал исследований социальной политики. — 2011. — Т. 9. — № 3. — С. 391-416.
3. Кудринская П. А. Добровольческий труд: опыт теоретической реконструкции / Дисс. докт. соц. наук. М. — 2006. — 260 с.
4. Словник української мови: в 11 т. / [ред. колег. І. К. Білодід (голова) та ін.]. — К. : Наукова думка, 1970 — 1980. — Т. 1: А — В [ред. П. Й. Горещкий, А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк, Н. І. Швидка]. — К. : Наукова думка, 1970. — 799 с.

Мандрикiна Світлана Михайлiвна

студентка 4 курсу, групи 17-ІВ,
Історичний факультет,
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова,
м. Одеса, Україна

КОМУНІКАТИВНА КУЛЬТУРА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

КОММУНИКАЦИОННАЯ КУЛЬТУРА В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

COMMUNICATION CULTURE IN THE MODERN SOCIETY

Відзначимо, що розвиток засобів комунікації й викликані цим зміни в житті всього суспільства й окремих індивідів обумовили потребу в осмисленні комунікативної культури як соціально-культурного феномена багатьма науками: філософією, культурологією, соціологією, психологією, педагогікою, лінгвістикою, політологією. Саме тому питання її формування завжди досліджувалися в різних аспектах (культура спілкування, поведження, міжособистісні відносини, мовна культура й т.д.). З розвитком техніки, соціальних, політичних, економічних змін, трансформацій у системі культурних цінностей, змінювалася й специфіка комунікаційної діяльності у її змістовних, формальних, технічному аспектах, що актуалізувало нові завдання й напрямки дослідження такої категорії як комунікативна культура.

На сьогодні існує безліч визначень комунікативної культури: від дуже простих («комунікативна культура – це вміння слухати й розуміти почуте» [2, с. 38]) до надто складних («комунікативна культура – це інтеріоризовані патерни рапортних взаємодій на вербальному й невербальному рівнях репрезентації особистісних потреб» [2, с. 39]). Так, російський науковець Г. Тараторкін зазначає, що: «комунікативна культура – це позиція особистості, що проявляється в потребі взаємодії з іншими суб'єктами, цілісності й індивідуальності, творчому потенціалі людини і її здатності підтримувати комунікації, доброзичливе відношення до оточуючих суб'єктів» [3, с. 314]. Інша російська дослідниця О. Маслова впевнена, що комунікативна культура повинна розглядатися як система внутрішніх ресурсів, які необхідні для створення ефективної комунікації у певному колі ситуації особистісної взаємодії. Отже, відзначає дослідниця, «комунікативна культура – це сукупність спеціальних комунікативних якостей особистості, здібностей,

знань, умінь, навичок завдяки яким, індивід попереджує виникнення певних труднощів й прогнозує результативність міжособистісної і професійної взаємодії. Загалом комунікативна культура особистості є проявом особистісної рефлексії, інтеріорізованим досвідом загальнолюдської культури, що й зумовлює індивідуальну своєрідність особистості» [1, с. 81].

Більшість сучасних дослідників стверджують, що поняття «комунікативна культура» є досить складним за структурою й інтегративним за природою. Комунікативна культура у сучасних умовах постає ціллю (культура діалогу), підґрунтям (взаєморозуміння), засобом регламентації (культура професійного і повсякденного спілкування) комунікативних процесів. На наш погляд, термін «комунікативна культура» логічно пов'язує визначення сутності спілкування (взаємодія, стосунки, відносини, контакти, обміни тощо) у певну систему, визначає спілкування як цілісне суспільне і духовне, зокрема психологічне і моральне утворення. Крім того, визначення комунікації за допомогою категорії культури суттєво відрізняє її сучасне значення від технократичного, згідно з яким комунікацію розглядають лише як мережу каналів, якими передається певна інформація. У цьому значенні комунікативна культура близька за змістовим визначенням до комунікативної етики, системи моральних принципів, норм і цінностей, які покликані надавати міжособистісним взаєминам гуманістичного значення. Виходячи з даних вище визначень, термін «комунікативна культура» розуміється й використовується як збагачення, удосконалювання нематеріального життя, високий ступінь розвитку акту передачі, повідомлення цього життя, заснованого на взаєморозумінні, що легко встановлюється.

Література

1. Маслова О. Г. Роль коммуникативной культуры в профессиональной деятельности государственных служащих / О. Г. Маслова // Научный вестник Ярославского педагогического ун-та. — 2010. — Вып. 1. — С. 77-85.
2. Садовская В. С. Основы коммуникативной культуры / В. С. Садовская, В. А. Ремизов. — М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2011. — 206 с.
3. Тараторкин Г. Коммуникативная культура в системе государственной службы: теоретические основы / Г. Тараторкин // Сборник научных работ Томского госуд. ун-та. Серия «Гуманитарные науки», 2009 — №4. — С. 311-323.

Слюсаренко Світлана Сергіївна

студентка 4 курсу, групи МНС-2,
Факультет менеджменту невиробничої сфери,
Донецький державний університет управління,
м. Маріуполь, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ТРУДОВОЇ МІГРАЦІЇ УКРАЇНЦІВ

ОСОБЕННОСТИ ТРУДОВОЙ МИГРАЦИИ УКРАИНЦЕВ

PECULIARITIES OF LABOR MIGRATION OF UKRAINIANS

Сьогодні Україна знаходиться не тільки в складній соціально-економічній ситуації, але й втягнена до тривалого військово-політичного конфлікту, що позначається на якості життя українців, певна частина яких при відсутності виразних альтернатив працевлаштування або реалізації власного потенціалу на Батьківщині приймає рішення осісти в іншій країні світу, отримуючи спочатку тимчасовий, а потім і постійний вид на проживання. У найближчі роки виїзд українців за кордон може прискоритися ще й через той факт, що наша держава на весні 2017 р. нарешті отримала «безвіз», котрий суттєво спростив перетин кордону з країнами Євросоюзу. Згідно з опублікованими в жовтні 2017 р. даними соціологічного досліджень проведеного групою «Рейтинг», понад третина громадян (35 %) хотіли б назавжди покинути Україну [1]. Зазначений факт дає можливість припустити, що перед нашою державою в найближчій перспективі постане серйозна загроза – різке скорочення працездатного населення. Особливо актуальною вже сьогодні є проблема міграції молоді, що набула загрозливого характеру оскільки є пусковим механізмом відтоку людського капіталу з нашої країни, а у пошуках кращого життя за кордон виїхав понад мільйон молодих людей у віці до 25 років.

За даними невтішної статистики усі країни Вишеградської четвірки, що входять до складу ЄС (Польща, Чехія, Словаччина, Угорщина) прагнуть вирішити проблему дефіциту робочої сили за рахунок стимулювання імміграції з України. Наприклад, Єжи Квецінський заступник міністра розвитку Польщі прямо заявив, що вони розраховують на українців, які повинні допомогти вирішити питання демографічної кризи в Польщі. Видання польського уряду «Dziennik Gazeta Prawna» опублікувало офіційні дані, що в минулому 2017 р. громадяни України отримали 938 тисяч дозволів на працевлаштування. Уряд Чехії 8

лютого 2018 р. ухвалив рішення про збільшення квоти на прийом громадян України – з 3800 до 9600 осіб на рік, аргументуючи це нестачею робочої сили на місцевих підприємствах [2]. Найбільш затребувані в Польщі, Чехії й інших країнах Вишеграду представники технічних, хімічних спеціальностей, а також легкої промисловості. Отже, виходячи з вищевикладеного, видається особливо актуальним вивчення життєвих стратегій «від їзду» за кордон студентів технічних вищих навчальних закладів

Традиційна увага наукової громадськості до проблем працевлаштування, зайнятості та безробіття освіченої молоді, її поведінки на ринку праці (професійно-трудовах очікувань, настанов, поведінкових стратегій), викликана тим, що дана соціально-демографічна група є найбільш мобільним прошарком сучасного суспільства, виступає у ролі основного джерела поповнення кваліфікованої робочої сили, носієм інтелектуального і фізичного потенціалу суспільства, що має особливу актуальність в умовах тих складних трансформаційних процесів, що нині переживає Україна.

Відомо, що ще у 1990-х роках перехід до ринкових відносин у сфері праці та зайнятості, який супроводжувався структурною перебудови української економіки та, разом з цим, посиленням кризових явищ і процесів у ній, призвів до виникнення принципово нової ситуації у царині зайнятості населення у суспільному виробництві. Особливо складною дана ситуація виявилася для молоді, яка в силу специфіки своїх соціально-психологічних характеристик виявляється недостатньо підготовленою до реалій ринку праці, тим більше кризового: молоді об'єктивно важче, ніж представникам дорослої робочої сили, витримувати конкуренцію за одержання робочого місця, зате у випадках реорганізації виробництва чи економічних складнощів вона першою потрапляє під скорочення.

До того ж значна частина трудового потенціалу молоді не використовується ще й тому, що молодь, навіть дипломована, не лише не витримує конкурентної боротьби на ринку праці, але й нерідко має неадекватні уявлення про власні трудові перспективи, викривлені очікування та сподівання.

Між тим, швидке та успішне працевлаштування, отримання роботи за набутим фахом після здобуття освіти є ключовим елементом соціалізації молоді. Навпаки, якщо ж молода освічена людина не знаходить свого місця у суспільному виробництві, це для стає неї, а також і для її оточуючих, значною морально-психологічною травмою, що може потягнути

за собою подальшу соціальну дезорієнтацію та навіть штовхнути на шлях соціально неприйнятної поведінки. Усе це нині також актуально для України, яка до того ж зараз переживає не лише економічні труднощі, але й суспільні потрясіння.

Не дивно, що в Україні за таких умов вже протягом багатьох років спостерігається посилення тенденцій зростання виїзду молоді за кордон у пошуках «кращої долі» чи просто прийнятної заробітку, і це стосується насамперед як раз студентів і випускників ВНЗ, причому різних спеціальностей. На цьому тлі маємо й формування та зміцнення в освіченої молоді відповідних намірів, орієнтацій та настанов. Тим більше, що Україна вже давно фігурує у складі світової міграційної системи як країна-донор робочої сили, а у структурі робочої сили самої України сформувався величезний контингент осіб, для яких трудова міграція є основним видом зайнятості й першорядним джерелом доходів.

Працевлаштування молоді, зокрема випускників професійних та вищих навчальних закладів, розповсюдженість молодіжного безробіття постійно турбує наукову громадськість. Різноманітні аспекти та проблеми зайнятості й безробіття молоді є тематикою досліджень таких науковців, як Н. Анішина, О. Балакірєва, Л. Башук, Д. Богиня, О. Грішнова, Л. Колешня, М. Корчун, Е. Лібанова, П. Мазурок, А. Лісогор, І. Петрова, В. Покришук та інші. В їхніх працях розкриваються причини виникнення проблем з працевлаштуванням молоді, молодіжного безробіття, сформовані підходи щодо їх подолання у рамках державної соціальної, молодіжної та політики зайнятості.

З іншого боку, трудова міграція української молоді є предметом досліджень таких вітчизняних вчених, як М. Касьянова, Е. Лібанова, І. Майданік, О. Малиновська, І. Мостова, Н. Пархоменко, І. Прибиткова, О. Позняк, В. Чорна, Г. Щерба, та інші. Проблеми міграційних намірів молоді у своїх працях висвітлюють О. Балакірєва, О. Блінова, К. Коперсак, Д. Мельничук, А. Смалійчук та ін., але таких досліджень порівняно менше.

Тому є необхідність продовжувати наукові розвідки, що порушують проблему існування взаємозв'язку між труднощами працевлаштування української освіченої молоді та формуванням і зміцненням її трудовіграційних намірів, постійно моніторити ситуацію у цьому плані.

Література

1. Гайдуцкий А. Как Украине побороть отток человеческого капитала / Андрей Гайдуцкий [Электронный ресурс]

информационное агентство «ИНОСМИР». — Режим доступа : <https://inosmi.ru/social/20171007/240463854.html>

2. Валетов Д. М. Проблемы молодіжного безробіття в сучасній Україні [Електронний ресурс] / Д. М. Валетов, С. Е. Саржан. — Режим доступу:

<http://www.stattonline.org.ua/pravo/62/8501-problemi-molodizhnogo-bezrobittya-v-suchasnij-ukraïni.html>

Сокол Руслана Володимирівна

студентка 1 курсу, групи Б-М 741,

Юридичний факультет,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,

м. Дніпро, Україна

КОНФЛИКТ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ

КОНФЛИКТ КАК СОЦИАЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ

CONFLICT AS A SOCIAL PHENOMENON

Проблема конфліктів – одна з найбільш актуальних у соціології. Вона охоплює всі спектри соціального життя: від зіткнень між окремими індивідами, всередині колективів, соціальних груп до конфронтації в суспільстві і в сфері міжнародних відносин. Велика кількість соціальних конфліктів спостерігається в країнах, де виникають кризові явища, пов'язані з суперечностями в соціально-політичній та економічній сферах, що характерно для сьогодення українського суспільства. Метою нашого соціологічного дослідження було проаналізувати соціальний конфлікт як комплексне соціальне явище. Об'єктом нашого дослідження є конфліктна складова сучасного суспільства. Предметом дослідження є ставлення населення до соціальних конфліктів у сучасних умовах великих мегаполісів. Вибірку дослідження склали мешканці міста Дніпра віком від 18 до 60 років у кількості 100 респондентів.

Відсоткове співвідношення вікових категорій опитаних нами людей складало майже однакову кількість. Соціально-психологічна атмосфера в суспільстві є одним із чинників формування як громадської свідомості загалом, так і його системи цінностей зокрема. Невід'ємним елементом формування соціально – психологічної свідомості є рівень культури опитаних. Також на соціально – психологічну свідомість і як наслідок на культуру впливає місце проживання та сімейний стан.

Серед респондентів більшість розмовляє українською мовою. Основна частина молоді не зацікавлена питаннями, так як не готова пожертвувати власними інтересами заради загального блага. Зацікавлення у питаннях конфлікту має менша половина респондентів, основними їхніми джерелами політичної інформації є Інтернет та політичні передачі, але їх переглядають має ситуативний характер.

Питання конфлікту з друзями обговорює лише четверта частина опитаних, але більшість вважає, що людина повинна все ж таки цікавитись даною темою. Більшість людей намагається уникати конфліктних ситуацій, займати у них нейтральну позицію та йти на компроміс, вести себе толерантно по відношенню до інших. Велика кількість опитуваних відповіли, що більшість конфліктів не є необхідними, більшість хотіла б змінити сучасне спілкування, оскільки не вважає його ідеальним. Отже, з огляду на результати проведеного дослідження ми підтвердили гіпотезу, яка висувалась на початку опитування, що сучасна українська молодь є досить освіченою та політично активною. Її активність охоплює постійний моніторинг політичної ситуації в країні, хоча фіксується низькою виборчою активністю. Розуміння та бажання євроінтеграції межує із нерозуміння впровадженню курсу реформування. Але респонденти презентували чітке бачення свого майбутнього та бажання його відстоювати.

Питання про вплив конфлікту на розвиток заслуговує особливої уваги. Потрібно зазначити, що чіткої відповіді на питання «Конфлікт на вашу думку виступає виміром прогресу чи навпаки?» знайти не вдалося, оскільки 57 % не змогли відповісти однозначно. Соціальний конфлікт є одним з найяскравіших проявів протиріччя, але й сам у собі є протиріччям, виконуючи не лише деструктивну, а й конструктивну функцію. Один й той самий конфлікт може бути деструктивним в одному відношенні та конструктивним в іншому, грати негативну роль на одному етапі розвитку, при одних обставинах і позитивну – на іншому етапі, в іншій конкретній ситуації (Л. А. Петровська).

Одже, досліджуючи питання ми дійшли до висновку, що поняття конфлікт розуміється як природне зіткнення протилежних інтересів, що зумовлене різними чинниками: економічними, політичними, релігійними та іншими, та є неминучим у будь-якому середовищі в будь-який час. У всіх сферах людської діяльності при вирішенні різноманітних завдань у побуті, на роботі чи для відпочинку доводиться спостерігати різні за своїм змістом і силі прояву конфлікти.

Альбоца Юлія Романівна

Студентка 4 курсу, групи СГТ-54-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОСУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-БІЗНЕСУ

СОВРЕМЕННЫЕ СОЦИАЛЬНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРОДВИЖЕНИЯ ИНТЕРНЕТ-БИЗНЕСА

MODERN SOCIAL TECHNOLOGIES PROMOTE INTERNET BUSINESS

Відомо, що загальносвітова кількість користувачів Інтернету в даний час перевищує 1600 млн осіб (у 1999 р. – 200 млн.) і продовжує стрімко зростати. Згідно з прогнозами 2025 р. воно перевищить 3 млрд осіб. У 14 розвинених країнах, в яких зосереджено 50% світового ВВП, 40% населення буде використовувати Інтернет. Розвиток нових комунікаційних технологій, зокрема Інтернету, кардинально змінює все традиційні уявлення про суспільство і громадських зв'язках. Процеси інформатизації охоплюють найрізноманітніші соціальні групи. Відбуваються зміни в політичній (різні політичні організації отримують великі можливості для донесення публіці своїх позицій і ініціатив), економічної (перерозподіляються доходи і фінансові потоки), правової (змінюються традиційні норми поведінки та закони), професійної (виникають нові професії) сферах.

При цьому користувачі інтернету є активними споживачами товарів і послуг, що робить всесвітню мережу надзвичайно перспективним ринком. Розвиток інтернету робить позитивний вплив на міжнародний рух капіталів і поділ праці. Світовий оборот інтернет-економіки, вже створила близько 3 млн нових робочих місць в промислово розвинених країнах, досягає декількох сотень мільярдів доларів і продовжує збільшуватися. Інтернет-економіка нестримно набирає величезної ваги частиною всього світового господарства, - а значить, і ринку праці.

Таким чином, глобальні соціальні зміни обумовлюють необхідність застосування інноваційних методів засвоєння соціального простору – його технологізацію. Доступність

технологій дозволяє окремому індивідові, соціальній групі й суспільству загалом стати активним суб'єктом інформаційного простору. Нові досягнення в сфері інформатики, електроніки, техніки дозволили вийти за межі індустріальної цивілізації. Цей етап сприяв тому, що найбільшою цінністю в житті соціуму виступає інформація. В цілому можна виділити найбільш загальні риси постіндустріального суспільства:

- переважаюча роль інформації і знань інформаційних технологій в існуванні як усього суспільства, так і кожного окремого індивіда. Це можна пояснити зростанням інформаційного збагачення всіх сфер діяльності. Інформація стає рушієм прогресу, а знання тим чинником, що ведуть до нього;

- швидка заінформатизованість суспільства, що супроводжується неабияким поширенням послуг телебачення, мережі інтернет та засобів масової інформації;

- глобальне, масове споживання інформації та цілого спектра інформаційних послуг;

- виникнення такого інформаційного середовища, де створюється й поширюється інформаційна взаємодія людей на основі використання ними інформаційних продуктів та послуг;

- забезпечення вільного доступу до світових мережевих потоків інформації та безлічі інформаційних ресурсів;

- інформаційна сфера діяльності стає однією з найпрестижніших та прибуткових серед усіх інших сфер виробництва;

- на ринок праці виходять організації, які є найбільш гнучкими та такими, що можуть бути пристосовані до нових економічних умов їх діяльності. Змінюються умови співпраці, що супроводжується виникненням структур, здатних до швидких темпів інноваційного розвитку.

Таким чином, у теорії інформаційного суспільства Інтернет може розглядатися не тільки як інформаційна, але й як управлінська технологія, що визначає функціонування і розвиток політичної, економічної та культурної підсистем суспільства. Розуміння Інтернету як ресурсу впливу на елементи соціальної структури передбачає постановку питання про форму та зміст цього впливу, відповідь на який, по суті, і буде визначенням соціальної ролі Інтернету.

Використання новітніх та інформаційних технологій у всіх сферах суспільства є важливим фактором підвищення ефективності суспільного виробництва. Розвиток інформаційних технологій значно впливає як на світову економіку, так і на

національні економіки. Ефективність економічної діяльності у сучасній економіці прямо залежить від інтенсивності перетворення інформації, а кульмінацією розвитку інформаційно-комунікаційних технологій став Інтернет та Інтернет-економіка (е-еconomy). Інтернет-економіка – це розвиток свого бізнесу в інтернеті: відкриття сайту і віртуальних магазинів, використання електронної реклами та маркетингу, електронного документообігу [17]. Іншими словами інтернет-економіка – це застосування сучасних інформаційних технологій у бізнесі, підприємництві.

Основними напрямками розвитку Інтернет-економіки можуть бути: здійснення різних транзакцій (торговельних та фінансових операцій); створення бізнес-порталів для розміщення замовлень і пропозицій; пошук постачальників через мережу Інтернет; продаж продукції через Інтернет; купівля продукції та сировини через Інтернет; пошук персоналу через мережу Інтернет; розміщення інформації в Інтернет-довідниках; створення власного сайту; он-лайн-реклама; запровадження системи Інтернет-банкінгу для роботи з активами у режимі он-лайн; створення платіжних механізмів для підтримки торгівлі товарами та послугами; створення нових форм та інституцій кредитування, інвестування та страхування.

Грибушенкова Анастасія Григорівна

студентка 2 курсу, групи СГТ-56-Б,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**ПОГЛЯДИ Г. ЛЕБОНА
ТА ЇХ АКТУАЛЬНІСТЬ ДЛЯ СЬОГОДЕННЯ**

**ВЗГЛЯДЫ Г. ЛЕБОНА
И ИХ АКТУАЛЬНОСТЬ ДЛЯ СОВРЕМЕННОСТИ**

**GUSTAVE LEBON VIEWS
AND THEIR ACTUALITY FOR THE MODERN**

Великі скупчення людей у сучасному суспільстві трапляються досить часто. Футбольні фанати, які трощать вітрини магазинів, агресивні мітингувальники, політичні акції протесу і т.і. Такі скупчення (або натовпи) мають певні соціальні й психологічні особливості та можуть загрожувати суспільству в

силу свого агресивного або деструктивного характеру. Першим вченим, який звернув увагу на особливості поведінки натовпу був французький вчений Г. Лебон.

Він вважає, що сучасна йому цивілізація є продуктом інтелектуальної творчої еліти, але життя європейського суспільства на порозі ХХ ст. знаменує собою початок якісно нового етапу розвитку: на заміну «ери еліти» приходить «ера натовпу», «ера маси».

Поява мас, з точки зору Лебона, виступає наслідком таких процесів, як модернізація промисловості, швидка урбанізація та переселення великих груп людей з сіл у міста, розповсюдження засобів масової інформації та посилення їх уніфікуючого впливу. Настання «ери натовпу» Лебон розглядає як початок занепаду цивілізації.

Центральна тема його робіт - соціально-психологічні фактори колективної поведінки. Він намагався знайти універсальний соціально-психологічний закон, який об'єднує тенденцію зростання ірраціональності поведінки індивіда у натовпі. Цей закон «духовної єдності натовпу» Г. Лебон вбачав у заразливості колективних форм поведінки, сутєвності мас і у втраті особистістю своєї індивідуальності в натовпі. У масі людей, на думку Г. Лебона, «відбувається орієнтування почуттів і думок в одному і тому ж напрямку, і тільки тоді знаходить свою силу вищезгаданий психологічний закон духовної єдності натовпу».

Лебон був першим вченим, який звернув увагу на те, що поведінка людини на самоті або у звичайних умовах суттєво відрізняється від її поведінки в групі людей, у натовпі, де діють сили гіпнозу й навіювання. Він трактує натовп як групу людей, охоплених спільними настроями, прагненнями й почуттями і виділяє такі характерні риси натовпу:

- зараженість спільною ідеєю;
- відчуття непоборності власної сили і всемогутності;
- втрата почуття відповідальності;
- нетерпимість, догматизм, схильність до навіювання;
- готовність до імпульсивних дій та бездумного слідування за лідерами.

Г. Лебон виділяє характерні ознаки поведінки людини в натовпі. До них він відносить: знеособленість, різке переважання почуттів, втрату інтелекту та втрату особистої відповідальності.

Всі натовпи він поділяє на дві великі групи: «різномірні» (або гетерогенні, типу вуличних натовпів, які збираються стихійно і випадково на місці якоїсь події: аварії, зіткнення

машин, нещасного випадку та інше) і «однорідні» (або гомогенні, типу релігійних сект, східних каст або класів).

Закон «духовної єдності», який діє натовпі, спричиняє перетворення індивіда, який потрапив у натовп, на безвольний автомат з придушеними раціональними початками, на ірраціональну істоту, яка прагне до негайної некритичної реалізації нав'язаних їй зовні ідей. Наслідком перебування людини у натовпі є втрата нею індивідуальності, інтелекту, розумових задатків, – тобто її деперсоніфікація, знеособлювання.

У своїй праці «Психологія народів і мас» Гюстав Лебон пише: «Ідеї, які правлять народами, терплять дуже довгу еволюцію. Вони повільно з'являються і водночас дуже повільно зникають».

Сьогодні багато проблем, пов'язаних з умонастроєм соціальних груп, висунуті Лебоном, як і раніше залишаються актуальними. Багато його ідей, що підтверджені сучасними дослідженнями в галузі соціальної психології, соціології та політології, заслуговують на особливу увагу. Знаючи основні особливості впливу натовпу на окрему людини, ми отримуємо в свої руки той інструмент, який в потрібній ситуації допоможе нам вчасно усвідомити справжні причини того, що відбувається і уникнути неприємностей, пов'язаних з таким впливом.

***Дементьєва Вікторія Всеволодівна,
Медведева Лідія Геннадіївна***

студентки 3 курсу, групи І – 35 (АП),
Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СТЕРЕОТИПИ: УЧОРА, СЬОГОДНІ, ЗАВТРА, ЗАВЖДИ

СТЕРЕОТИПЫ: ВЧЕРА, СЕГОДНЯ, ЗАВТРА, ВСЕГДА

STEREOTYPES: YESTERDAY, TODAY, TOMORROW, ALWAYS

Под социальным стереотипом обычно понимают упрощенный, схематичный образ кого-либо и чего-либо. Это может быть социальная группа, общность или отдельный тип людей. Стереотип распространяется на всех членов этой группы, независимо от реальных качеств и поведения.

Понятие «стереотип» пришло в социологию из типографского дела, где так называлась большая печатная

форма для набора текста. Слово стереотип – греческое, составное. Стерео означает «твёрдый», типос – отпечаток. Поэтому буквальное значение этого слова – «твёрдый штамп мышления, отпечаток головного мозга». Современное толкование слова «стереотип» предусматривает распространение свойств большинства предметов из группы на всю группу без исключения. Иногда такое стереотипное мышление бывает опасно.

Стереотип – относительно устойчивый и упрощенный образ социальной группы, человека, события или явления. Стереотип, как готовая схема восприятия, позволяет человеку сократить время реагирования на изменяющиеся условия окружающего мира. Но в то же время, стереотип может препятствовать возникновению новых мыслей и представлений. У каждого народа, каждой нации есть свои собственные стереотипные представления об окружающем мире, о людях, о представителях другой культуры.

Важно различать понятие правильности стереотипа и условности (надуманности). А ведь выдуманные стереотипы порой управляют коллективным сознанием (и нами, в том числе). Стереотипы людей в первую очередь делятся на глобальные – характерные для масштабов планеты, и узкие – те, которым мы следуем в школах, на работе, дома и т. д. Однако и те и другие становятся той иллюзией, у которой масса последователей. Стереотип – это устоявшийся шаблон мышления, предрассудок, часто имеющий мало общего с реальностью. Примеры стереотипов: «Все мужики – козлы!», «Все мужики, которые носят серьги в ушах – геи!», «Блондинки – дуры», «Брюнетки – стервы» и прочая чепуха.

Исходя из всего вышесказанного, можно сказать, что стереотипы – признак недалёкого, плохо образованного и подверженного манипуляциям человека. Разрушение стереотипов – задача каждого независимо мыслящего человека и гражданина. Главный способ борьбы со стереотипами – не верить им. Не верьте тому, что говорят люди, проверяйте информацию, и на основании сделанных выводов, стройте собственное мнение. Тем самым вы сможете опровергнуть устаревшие стереотипы и предотвратить появление новых.

Итак, что такое стереотипы? Это неоднозначное проявление общественного мышления. Они живут и будут жить всегда, независимо от того, хотим мы этого или нет. Они несут в себе информацию, которую люди собирали и систематизировали веками. Некоторые из них основаны на реальных фактах, другие похожи на придуманные сказки, но они были, есть и

будут. Решайте для себя, какой из стереотипов вреден для вашего мышления, а какой полезен. Пользуйтесь нужными, и избавляйтесь от вредных.

Деркач Вікторія Вікторівна

студентка 4 курсу, групи СГТ-54-Б,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ТИМЧАСОВИЙ ПЕРСОНАЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК ОБ'ЄКТ СТИМУЛЮВАННЯ

ВРЕМЕННЫЙ ПЕРСОНАЛ ОРГАНИЗАЦИИ КАК ОБЪЕКТ СТИМУЛИРОВАНИЯ

TEMPORARY STAFF OF ORGANIZATION AS A OBJECT OF STIMULATION

В даний час велике значення має питання залучення тимчасових співробітників в організацію. Як правило, тимчасовий персонал сприяє розвитку фірми, при цьому компанія несе мінімальні збитки на утримання таких співробітників. Тимчасовий персонал особливо необхідний компанії при проведенні різних разових заходів – виставок, промо- та рекламних акцій. У США і країнах Західної Європи понад 90 % компаній періодично користуються послугами тимчасового персоналу, в штаті кадрових агентств, які пропонують цю послугу, складаються до 1,5 % від загальної кількості зайнятих людей [1].

Як відомо, що з кожним роком попит на тимчасовий персонал зростає в геометричній прогресії. Якщо, в кінці дев'яностих років виведення співробітників за штат компанії сприймалося як надзвичайний, антикризовий захід, то сьогодні керівники організацій схильні розглядати кадрові залучення тимчасового персоналу як спосіб грамотної економії фінансових і адміністративних ресурсів.

Зазвичай основними причинами до найму тимчасового персоналу служать, сезонні коливання або піки виробничих циклів, тобто коли компанії необхідно виконати більше роботи, ніж це робиться в звичайні робочі дні. До них відносяться переїзди офісу, виробничі піки, річні звіти. У такі моменти потрібні додаткові робочі руки. Існує така проблема як

відсутність можливості оформити в штат. Коли виникає потреба в кваліфікованому фахівцеві, але немає можливості оформити необхідного співробітника до себе, рекрутингові агентства готові за певну винагороду оформити фахівця до себе в штат. Розповсюдженою проблемою служить також проектна робота на тривалий період, де потрібні кваліфіковані фахівці. Короткострокова проектна робота, де не потрібні кваліфіковані фахівців та прийом на період декретної відпустки, також не мало важливі причини для найму тимчасових працівників.

При залученні тимчасового персоналу керівництво компанії отримує наступні переваги:

1. Збереження та оптимізація штатної чисельності персоналу (важливо для збереження статусу малого підприємства, для збереження бюджету фонду оплати праці);
2. Зниження юридичних ризиків, пов'язаних з персоналом;
3. Зниження витрат на підбір персоналу, кадрове діловодство і бухгалтерію;
4. Мінімальний обсяг адміністративної роботи, пов'язаної з оформленням відряджень і наданням соціальних пільг;
5. Відсутність витрат за розрахунком і виплаті заробітної плати.

Але існують також и недоліки у праці тимчасово найманих працівників:

- Переплата агентству за послуги, що надаються;
- Більш низька кваліфікація при рівному розмірі витрат у порівнянні зі штатним співробітником;
- Ризик прийому нечесного, неблагонадійного співробітника;

Отже, можна зробити висновок, що тимчасовими працівниками можуть бути фахівці будь – якого рівня. І висококваліфіковані спеціалісти, і менеджери середнього і вищого рівня, а також адміністративний, виробничий персонал, і навіть персонал без досвіду роботи. Тимчасовий персонал в організації відіграє значну роль і її функціонуванні як і постійний, та нажаль тимчасовим працівникам приділяють значно менше привілеїв, ніж постійним.

Література

1. Временный персонал на российском рынке [Электронный ресурс] / Под ред. В. А. Агуреева. — Электрон. дан. — Режим доступа: <http://www.rantal.ru/index.php/article/view/124.html>

Дигун Карина Геннадіївна

студентка 2 курсу, групи СГТ 56-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**КОНЦЕПЦІЇ СУСПІЛЬНОГО ПРОГРЕСУ
(А. ТЮРГО, Ж. КОНДОРСЕ)**

**КОНЦЕПЦИЯ ОБЩЕСТВЕННОГО ПРОГРЕССА
(А. ТЮРГО, Ж. КОНДОРСЕ)**

**THE CONCEPT OF PUBLIC PROGRESS
(A. TYURGO, J. CONDORSE)**

Вперше особливу увагу проблемам суспільного прогресу стали приділяти в епоху Нового часу, коли на історичну арену вийшла буржуазія й устами своїх представників проповідувала ідею нескінченного прогресу. У зв'язку з цим А. Тюрго говорив про початок історії людства, виникнення народів, створення урядів, освіти, досягнення наук і т. ін. Незважаючи на війни, перевороти і труднощі, відзначав А. Тюрго, людство постійно розвивається по висхідній лінії, оскільки прогрес носить безперервний характер.

А. Тюрго у своїх працях писав, що люди, перш за все, заселили всю земну кулю, потім стали займатися науками і це сприяло вдосконаленню людського розуму. Також він звертав увагу на нерівномірність прогресу, що виражається, з його точки зору, в тому, що мистецтво і науки у одних народів розвиваються швидше, ніж у інших народів.

Прогрес суспільства очима А. Тюрго зводив до прогресу людського розуму, який, на його думку, розвивається виключно через науки і просвітництво.

Однодумець А. Тюрго – Ж. Кондорсе вважав, що людський дух – це великий двигун історичного розвитку. У своїй знаменитій книзі «Ескіз історичної картини прогресу людського розуму» Ж. Кондорсе виклав своє розуміння розвитку людського суспільства.

Весь історичний процес Ж. Кондорсе розділив на десять епох і дав відповідну характеристику кожної з них. Кожна епоха історичного процесу являє собою більш прогресивну ступінь розвитку суспільства в порівнянні з попередньою [2].

Вчений зробив висновок, що розглядаючи результати цього розвитку щодо маси індивідів, що існують одночасно в дану епоху, і якщо систематично простежимо його з покоління в покоління, то одержимо тоді картину прогресу людського розуму, тобто цей прогрес пов'язаний з загальним законам, що спостерігаються в розвитку людських здібностей, тому що він є результатом цього розвитку, що спостерігається одночасно у великої групи індивідів, з'єднаних у суспільство. Але результат, що виявляється в кожен момент, залежить від результатів, досягнутих у попередні моменти, і у свою чергу впливає на ті, що повинні бути досягнуті в майбутньому [1].

У праці «Прогрес людського розуму» А. Тюрго можна виділити декілька головних ідей:

- прогрес людського розуму безперервний і поступовий;
- джерело прогресу людського розуму – геній: людина відкриває нові шляхи людському розуму;
- релігійні забобони руйнівні для людського розуму: де є таїнства, там все перетворюється на забобони;
- необхідною умовою прогресу наук є розвиток механічних мистецтв, торгівлі, ремесла;
- прогрес людського розуму, згідно Тюрго, необхідним чином веде до вдосконалення моральності, тобто він ототожнює розум зі справедливістю, просвітництво веде до добра і істини, до зростання гуманності людей в їх відносинах один з одним;
- революції він уподібнює пожежам, які не знищують ліси, а лише їх оздоблює
- прогрес, хоча й неминучий і переміщується з частими занепадами завдяки подіям і революціям, що переривають його, тому він був дуже різний у різних народів [3].

Ідея суспільного прогресу стверджується в епоху Просвітництва. Ця епоха піднімає на гору розум, знання, науку, свободу людини і з цієї висоти оцінює історію, протиставляючи себе попереднім епохам, де, на погляд вчених, переважали нецтво і деспотизм. Розум розвивається і, в міру свого розвитку проникаючи в людське життя, змінює його на краще.

Література

- 1 Кондорсе Ж.-А. Ескіз історичної картини прогресу людського розуму. / Ж.-А. Кондорсе. — М.-А.: Соцекгіз, 1936. — 211 с.
- 2 Литвинова Є. Ф. Кондорсе, його життя і діяльність, наукова і політична / Є. Ф. Литвинова. — К., 1998. — 167 с
- 3 Огурцов А. А. Філософія науки епохи Просвітництва. / А. А. Огурцов. — М.: Наука. 1993. — 354 с.

Жовтобрюх Юлія Олексіївна

студентка 3 курсу, групи СГТ-55,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ЛОЯЛЬНІСТЬ СПОЖИВАЧА ЯК НАУКОВА КАТЕГОРІЯ

ЛОЯЛЬНОСТЬ ПОТРЕБИТЕЛЯ КАК НАУЧНАЯ КАТЕГОРИЯ

CUSTOMER LOYALTY AS A SCIENTIFIC CATEGORY

В наш час дослідження лояльності особливо актуальне для організацій, які прагнуть будувати довгострокові відносини зі своїми споживачами. Лояльність покупців до певної марки дозволяє компанії-виробнику не витратити величезні кошти на завоювання нових споживачів, і в той самий час займати передові позиції на ринку, утримуючи своїх постійних клієнтів.

Лояльність в основному базується на задоволеності споживача маркою товару, яку він обирає під час покупки. Якщо перше знайомство з товаром принесло задоволення споживачеві і він не отримав негативних емоцій, то ймовірність того, що при наступній покупці вибір залишиться саме на даному бренді, істотно зростає. Іншими словами лояльність – це вірність своєму джерелу цінностей. Лояльний покупець не змінює джерело цінностей і рекомендує його своєму оточенню.

Ступінь лояльності покупця характеризується його прихильністю до певної марки продукту і вимірюється зазвичай числом повторних покупок продукту. Вищою формою лояльності споживачів є фанатичне шанування бренда – продукту, який споживачі вважають кращими і купують не керуючись принципами «ціна-якість».

Формування лояльності у клієнтів - непросте завдання. Різні бонусні програми, програми накопичення знижок, хоча і повинні стимулювати повторні покупки, до справжньої лояльності часто не мають ніякого відношення. Нових і випадкових клієнтів можна залучити оригінальністю, унікальністю обслуговування, а утримувати зручністю надання послуг і компетентністю персоналу.

Більшість клієнтів хочуть бути лояльними саме до того бренду, виробнику або провайдеру послуги, який був ними колись обраний. Компанії залишається тільки зрозуміти, що

важливо для клієнта, і постаратися забезпечити пропозицію цього продукту на період дії купівельного попиту.

Для розвитку і підтримки лояльності споживачів повинні бути співвіднесені раціональні та емоційні чинники. До раціональних чинників відносяться спеціальні промо-акції, які недоступні іншим, пільги, особливі умови надання послуг, першочергове обслуговування. З позиції емоції необхідно постійно підкреслювати унікальність клієнта і його значущість, причетність до спільноти «обраних» відвідувачів за допомогою програми карт програми лояльності.

Таким чином, лояльність споживачів - запорука сталості розвитку організації. Підтримка зв'язків з клієнтами забезпечує підприємству значний економічний успіх завдяки регулярним зверненням за наданням послуг, позитивним відгуками про обслуговування. Задоволений споживач починає працювати як агент впливу на ринку: його рекомендації збільшують клієнтську базу.

Мелешко Артем Сергійович

студент 2 курсу, групи СГТ 56-Б,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СОЦІОЛОГІЯ РЕЛІГІЇ М. ВЕБЕРА

СОЦИОЛОГИЯ РЕЛИГИИ М. ВЕБЕРА

SOCIOLOGY OF RELIGION OF M. WEBER

Макс Вебер одним з засновників соціології як науки, зробив величезний вклад в розвиток суспільствознавства в цілому. Він показав значимість не тільки об'єктивних (економічних, політичних), але і ідеальних факторів – світоглядних, релігійних, моральних орієнтирів на поведінку людей і суспільні процеси в цілому. М. Вебер зробив великий вклад в розвиток теорій середнього рівня, а саме соціології релігії.

Дослідження М. Вебера в області релігії почалися з роботи «Протестантська етика і дух капіталізму» (1904 р.) і завершилися великими історико-соціологічними працями, присвяченими аналізу світових релігій: індуїзму, буддизму, конфуціанству, даосизму, іудаїзму [1].

«Протестантська етика та дух капіталізму» стала першою працею М. Вебера, де вчений з'єднав економіку та релігію. У цій праці вчений вперше показав, як релігійно-етичні установки впливають на економічну діяльність. Також, М. Вебер намагається доказати, що саме релігійна етика та релігійні установки становляться основними стимулами до розвитку економічної сфери людства. У цій роботі М. Вебер писав про те, що кальвінізм це одна з деномінацій протестантської течії і саме він послужив причиною перенесення економічного центру Європи з католицьких французьких, іспанських і італійських міст в нідерландські, англійські, шотландські та німецькі. На думку Вебера, суспільства з більшою часткою прихильників Реформації зуміли створити більш розвинену капіталістичну економіку [2].

Другою великою працею М. Вебера стала книга «Релігія Китаю: конфуціанство та даосизм», в якій він протиставляв західну та східну релігії. Він вважав, що конфуціанство поширювало пасивне ставлення до накопичення багатства. Головну відмінність між конфуціанством і кальвінізмом М. Вебер бачив в тому, що останній вимагає прагнення до успіху.

Третя велика книга була присвячена релігії Індії. М. Вебер досліджував вплив індуїзму і буддизму на соціальну структуру і світську етику індійського суспільства [3].

В цілому соціологічний погляд М. Вебера був спрямований не на виявлення загальних законів і універсальних стадій історичного розвитку, а на пояснення соціальних явищ через зведення соціальної поведінки до її духовної мотивації.

Література

1 Кравченко А. В. Социология / А.В. Кравченко. — М. : Логос, 2005. — 478 с.

2 Протестантська етика та дух капіталізму М. Вебера. [Електронний ресурс] — Режим доступу: https://studopedia.ru/11_211604_m-veber-protestantskaya-etika-i-duh-kapitalizma.html

3 Історія соціологічних теорій і вчень: навч.-метод. посіб. для студ. спец. «Соціологія» ден. форми навчання /О. М. Іщенко (уклад.). — К. : Видавництво ДУІКТ, 2009. — 195 с.

Ружинська Катерина Андріївна

студентка 3 курсу, групи 15-Б(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ЦИВІЛЬНИЙ ШЛЮБ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ СУЧАСНОСТІ

ГРАЖДАНСКИЙ БРАК КАК СОЦИАЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ СОВРЕМЕННОСТИ

CIVIL MARRIAGE AS A SOCIAL PHENOMENON OF MODERNITY

Сімейно-шлюбні відносини викликають особливий інтерес до дослідження, адже сім'я є одним з фундаментальних інститутів суспільства, який здатен збільшувати чисельність населення у кожному наступному поколінні.

Дана тема є досить актуальною оскільки існування такої форми відносин як цивільний шлюб викликає суперечливі погляди та думки. Внаслідок чого вважається необхідним детальніше розглянути дану тему. Метою роботи є розглянути цивільний шлюб як соціальне явище сучасності. Даній темі надавали увагу такі вчені як О. І. Антонов, В. М. Медков, М. Ю. Арутюнян, О. В. Артюхов, В. М. Целуйко, І. Ю. Шилов, І. С. Голод, О. Г. Вишневський та інші.

Сучасне українське суспільство характеризується зміною ставлення до традиційних ідеалів, моральних і етичних цінностей. Це стосується і сімейно-шлюбних відносин, оскільки шлюб і сім'я виступають як системоутворюючі елементи в соціальній сфері. Стабілізуючим фактором соціального інституту сім'ї традиційно є офіційна реєстрація шлюбу. Шлюб є стійким союзом чоловіка і жінки, який здавна отримав суспільне визнання. Однак останнім часом у сучасному суспільстві традиційна сім'я поступово втрачає свою привабливість для значної частини населення. Нині в Україні помітна чітка тенденція зміни сімейно-шлюбних відносин. Поширюється практика, коли сформована сім'я йде від офіційної реєстрації відносин, і набуває статусу «цивільного шлюбу». Як свідчить статистика, сьогодні чимало молодих людей у нашій країні вважають за краще або взагалі не оформляти офіційним чином свої сімейні відносини, або якийсь час жити без реєстрації шлюбу. До подібної форми спільного життя можна ставитися по-

різному. Одні вважають це розпустою, інші, навпаки, бачать в цивільному шлюбі панацею від багатьох сімейних проблем. Виділяють декілька чинників цивільного шлюбу: основна – можливість перевірити почуття (50 %), на другому місці – можливість уникнути розлучення у випадку непорозуміння (21 %), на третьому – можливість уникнути відповідальності (19 %), на четвертому – нестача фінансових коштів (10 %). Проте, Я. В. Беляєва вказує на серйозні зміни ролевих і статусних позицій жінки, «...обумовлені підвищенням рівня освіти, різноманітням професійної зайнятості, матеріальної незалежності і все більшою індивідуалізацією», а також зміни ролевих і статусних позицій чоловіки, які призвели до втрати традиційної монополії на шлюбний вибір, розширенню вибіркової в шлюбно-сімейній поведінці. За неофіційними даними 2015 року в Україні кожна дев'ята українська сім'я є неофіційною, а кожен п'ята дитина народжується саме в такому союзі. В основному, це люди віком від 25 до 40 років.

Таким чином, зараз мільйони пар живуть без реєстрації союзу в РАГСі. Для молоді сьогодні цивільний шлюб - це відсутність зобов'язань перед партнером. Це виражається у навмисній бездітності, великому відсотку штучного переривання вагітності, негативному впливі на демографічну ситуацію.

Сапунова Вікторія Сергіївна

студентка 5 курсу, групи СГТ-53м,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПРОБЛЕМА ВІДТОКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ З УКРАЇНИ

ПРОБЛЕМЫ ОТТОКА ЧЕЛОВЕЧЕСКИХ РЕСУРСОВ ИЗ УКРАИНЫ

PROBLEMS OF OUTFLOW OF HUMAN RESOURCES FROM UKRAINE

За офіційною інформацією Держстату України на початок 2017 р., за з 42,7 млн. громадян нараховується тільки 28,9 млн. у віці 15-70 років, з них майже 40 % (10,9 млн. осіб) економічно неактивні з різних причин. Тобто залишається приблизно 17,9 млн. осіб на трудовий потенціал яких може розраховувати економіка держави (але і з цієї цифри потрібно виключити шість

мільйонів українців, які працюють за кордоном). Менше працездатних людей, значить, менше податків і зборів до бюджетів усіх рівнів (від місцевих до державного), а от же й подальше зубожіння нації. Перш ніж аналізувати мотиви такого активного відтоку громадян з України, необхідно відзначити, що розвиток світової економіки завжди супроводжувався міграційними процесами. Приблизно до 1990 р мігранти рівномірно розподілялися між розвиненими країнами та тими які традиційно відносили до третього світу. Однак в сучасному умовах жорстких економічних і політичних криз розподіл міграційних потоків відбувається не рівномірно. За даними Світового банку, в 2016 р в 57 країнах з високим внутрішнім валовим доходом іммігранти в середньому становили 26 % від загальної кількості населення, а в топ-10 країн світу – 36 % [2].

Опитування, проведене соціологічною групою «Рейтинг» у жовтні 2017 р. показало, що 36 % українських трудових мігрантів виїхали в Польщу, 25 % – в Росію, по 5% – до Чехії та Німеччини, 3% – до Італії. Таким чином, велика частина мігрантів припадає саме на країни ЄС, це пояснюється не тільки високим рівнем життя та соціальних гарантій, але й впровадженою системою «безвізу», за якої потрапити за кордон можна і не маючи дозволу на працю [1].

Довгий час в Європі не приділялося великої уваги політиці залучення мігрантів до провідних галузей економіки аж до розширення ЄС у 2004 р. Саме в цей час країнами Північної Європи було впроваджено перші «привабливі» програми залучення працездатного населення з країн Східної Європи – вихідців з ЄС-10. Як результат, в ЄС склалася складна ситуація: в половині країн чисельність населення вже знижується, а в більшості інших це станеться після 2030 р. Негативним є й постійне зниження рівня народжуваності: в середньому по ЄС – 1,58 дитини на одну жінку (при нормі природного відтворення населення в 2,1-2,2 дитини). У багатьох країнах ситуація ще гірше: в Португалії – 1,23; Греції – 1,30; Польщі – 1,32; Німеччині – 1,50. Крім того, більшість країн ЄС страждають ще від двох проблем – відтоку трудових ресурсів і старіння населення. Як результат, у багатьох секторах економіки відчувається дефіцит робочої сили, яку вони погоджуються компенсувати за рахунок дешевої робочої сили мігрантів [2].

Країнам ЄС щорічно потрібні мільйони нових іммігрантів для підтримки розвитку своїх економік. Тільки Німеччині необхідно більше 500 тис. Тому з метою залучення а, головне, утримання іммігрантів, країни ЄС активізували такі механізми, як видача посвідки на проживання (ВНП) і видача

громадянства. У середньому в ЄС на 1000 громадян за 2017 р. було видано 5 ВНП (всього понад 2,6 млн. посвідчень) і 1,7 посвідчень на громадянств (841 тис. посвідчень). У випадку, якщо країни Євросоюзу хочуть, щоб їх економіки росли швидше США та Канади (або хоча б не відставали), то їм потрібно залучити ще більше людських ресурсів. Саме таку перспективну політику обрали для себе Швеція, Ірландія, Великобританія, розглядаючи можливі притоки робочої сили з країн пострадянського простору.

Тому в ЄС все більше зростає попит саме на українців, як кваліфікованих працівників. Українці вже входять в топ-5 одержувачів ВНП або громадянств в 10 з 28 країн ЄС. За 2012-2015 рр. українці піднялися на перше місце в ЄС за виданими ВНЖ, а по громадянству перемістилися з 21-го на 8-е місце [1].

Ключовий «попит» на українців сьогодні формує Польща, яка все ще перебуває на останньому місці серед 57 країн Європи з середнім річним доходом на душу населення лише в 12,3 тис. доларів ВВП, в той час як Словенія займає 35 місце. Зрозуміло, що для збільшення ВВП необхідний ріст трудових ресурсів. У 2015 р. Польща вже видала понад 20 % всіх ВНП в ЄС. Однак, для розвитку бізнесу цього мало. За даними рекрутингової компанії «Work Service», 25 % компаній мають проблеми з набором співробітників, особливо технічних спеціальностей, що пов'язано не тільки старінням місцевого населення, але й з виїздом понад 2 млн. поляків в інші країни ЄС. Тому бізнес Польщі фактично веде монотонну лобістську кампанію щодо спрощення процедури працевлаштування іноземців. За 2015-2017 рр. пролобійований ряд важливих рішень:

1. Польща стала єдиною країною ЄС, до якої дозволено в'їхати на роботу не маючи робочої візи (тільки при наявності біометричного паспорта) і зайнятися оформлення документів прямо за місцем майбутнього працевлаштування.

2. На підставі дозволу на роботу мігрант може залишитися в Польщі на період понад 90 днів, тобто легально порушити термін безвізового перебування в країні. Головне – вчасно подати необхідні документи для продовження вищезгаданого терміну.

3. Власники «карти поляка» (а це вже більше 80 тис. українців) отримують ВНП відразу ж після переїзду в Польщу, а через рік – паспорт громадянина ЄС і грошову допомогу.

4. З 1 січня 2018 р. іноземці зможуть оформити на місці новий документ «дозвіл на сезонну роботу» терміном до восьми місяців (ще одна можливість легально порушити 90-денний

безвізовий термін). І цей документ буде видаватися швидше, ніж дозвіл на постійну роботу.

5. 3 2018 р. система працевлаштування іноземців в ЄС починає носити повідомний характер, тобто, роботодавцю не потрібно місяцями чекати, поки уряд погодить їх працевлаштування, він може найняти іноземця в день подачі документів [2].

Завдяки таким активним заходам, за даними «Financial Times», Польщі вдалося за рахунок українців відновити зростання працездатного населення у віці від 15 до 70 років. майже на мільйон. Польща, на відміну від ЄС в цілому, приділяє виняткову увагу саме притоку трудових іммігрантів. В середньому по ЄС цільова структура мігрантів в 2015 р виглядала наступним чином: робота – 27 % мігрантів, навчання – 20 %, возз'єднання сімей – 29 %, інші цілі – 24 %. У той же час в Польщі на роботу приїжджає 70 % мігрантів, вчитися – 7 %, для возз'єднання сімей приїздить – 0,2 %, з іншими цілями прибуває – 24 % [1]. Тому не дивно, що економіка Польщі теж зростає швидше: за 2012-2016 рр. середньорічний приріст її ВВП становив 2,56 %, а в країнах ЄС-28 – 1,12 %. У 2017 р. очікується прискорення зростання ВВП Польщі до 3,5 % (а в Україні – всього на 2 %).

Ще одним перспективним напрямком еміграції українців стали країни Прибалтики. У 2014 р. Естонія запустила одну з найбільш інноваційних програм під назвою «E-residence» (електронне резидентство), яка дозволяє іноземцю отримати національну ID-карту з чіпом та електронним підписом за спрощеною процедурою. Що дає право відкривати рахунки в естонських банках без першого відвідування, реєструвати компанії і керувати ними. Власники «E-residence» платять 0 % податку на прибуток. До 2025 р. влада планує залучити 10 млн. таких е-резидентів, при населенні країни в 1,3 млн. осіб. На сьогоднішній день вже видано понад 10 тис. «E-residence» громадянам понад 130 країн світи з яких в топ-3 входять українці, які мають більше 10 % від усіх посвідчень е-резидентів. В цілому ж 57 % ти хто отримали вид на проживання в Естонії – українці. Це ще один приклад масштабної програми зі стимулювання припливу трудових ресурсів та штучного збільшення трудового капіталу [1].

Всесвітній економічний форум 2016 р. визначив перспективними напрямками розвитку світової економіки: впровадження нано-технологій, виробництво Zn-акумуляторів, створення автономного транспорту, розробка технологій

органічних мікро-чипів, перовскіту та штучного інтелекту, розвиток оптогенетики й управління метаболізмом.

Таким чином, потрібно враховувати, що розвинений світ сьогодні дуже далеко пішов у розвитку промислових технологій. Україна, що б швидко стати конкурентоспроможною на міжнародній арені, необхідно запускати і масштабувати технології найближчого майбутнього. Підготовка технічними вищими навчальними закладами молодих спеціалістів з провідних інформаційних технологій чи в галузі хімії є стратегічно важливим завданням для системи вищої освіти нашої держави. Однак, важливо не тільки підготувати унікальні творчі кадри, але й зберегти цей інтелектуальний потенціал, не допустити його відтоку в країни близького та дальнього зарубіжжя.

Література

1. Гайдуцкий А. Как Украине побороť отток человеческого капитала / Андрей Гайдуцкий [Электронный ресурс] информационное агентство «ИНОСМИР». — Режим доступа : <https://inosmi.ru/social/20171007/240463854.html>

2. Стенин А. Принцип открытых границ укрепит желание украинцев уехать на заработки в другие страны, что создаст для самой Украины дополнительные экономические проблемы / Андрей Стенин [Электронный ресурс] информационное агентство «Новости ZN.UA». — Режим доступа : <https://ukraina.ru/exclusive/20170518/1018677638.html>

Сидорук Ксенія Олександрівна

студентка 3 курсу, групи О-14-Б,

Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

РОЗВИТОК СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В УКРАЇНІ

РАЗВИТИЕ СРЕДНЕГО КЛАССА В УКРАИНЕ

DEVELOPMENT OF THE MIDDLE CLASS IN UKRAINE

У всьому цивілізованому світі середній клас виступає основним внутрішнім інвестором держави, піклуючись про майбутнє процвітання своєї країни і подальших поколінь. Підтримка фінансового ринку інвестиціями в державні цінні

папери, страхові, пенсійні, інвестиційні і взаємовигідні фонди забезпечують його представникам певний рівень доходу. Через накопичення і участь в різних системах страхування середній клас забезпечує інвестиційний потенціал країни.

Середній клас виконує функцію найпотужнішого економічного «донора» шляхом сплати податків, формування фінансової основи діяльності державної і місцевої влади. Як основний платник податків він формує державний та місцеві бюджети, фінансує необхідні соціальні трансферти, створює можливості розширення фінансування науки, освіти, охорони здоров'я, культури. Сплачуючи податки, середній клас здатний підтримувати соціально пасивне населення і тим самим виступати гарантом реалізації державних соціальних програм.

Середній клас завдяки домінуванню в громадських і політичних організаціях визначає моральні стандарти суспільства, через участь у виборчому процесі виконує функції носія демократії та політичних свобод. Саме його наявність є передумовою й чинником як соціально-політичної та економічної стабільності суспільства, так і його громадянської активності. До представників середнього класу відносять стійкий прошарок людей – власників нерухомості, земельних ділянок, акцій, дрібних і середніх підприємств, фермерів, науково-технічну, військову та гуманітарну інтелігенцію, висококваліфікованих робітників, фахівців середньої ланки керування, фінансистів, менеджерів. Його складають представники виробничої і невиробничої сфер, що одержують середній по своїх розмірах дохід у вигляді прибутку або заробітної платні. Аналіз соціальної структури сучасного українського суспільства свідчить про інше – наявність лише невеликого прошарку населення, який можна класифікувати як середній клас. В сучасній Україні так можна класифікувати лише до 10% населення. Його основу складають в першу чергу вище керівництво транснаціональних компаній, які зараз діють в Україні, вітчизняних фінансово-промислових груп, керівництво холдингових компаній, крупних і середніх підприємств, державні службовці вищого рангу.

Специфіка середнього класу в Україні полягає в тому, що він по-перше був створений не на базі розвитку реального виробництва, а внаслідок «вміло» проведеної приватизації і необхідного доступу до бюрократичних інституцій, що здійснювали це роздержавлення, і по-друге, зорієнтований переважно на обслуговування класу багатих.

Однією з перешкод формування середнього класу в Україні є трудова міграція. Велика частка інтелігенції, яка мала

відповідні можливості, кваліфікації, навички не змогла реалізуватись і виїхала закордон. Якщо ситуація не зміниться, кваліфіковані кадри надалі залишатимуть Україну, перетворюючи її на постачальника кваліфікованої робочої сили. Прикладом цього є високоосвічені програмісти, які користуються попитом у країнах Західної Європи.

Ще одним негативним фактором, який стримує формування середнього класу в Україні, є невідповідність між освітньо-кваліфікаційним рівнем, складністю і соціальною значущістю виконуваної роботи та розміром оплати праці. Найбільше ця неадекватність виявляється у сфері освіти та охорони здоров'я. Працівники цих галузей мають належати до середнього класу, але внаслідок того, що переважна більшість з них працює в бюджетних закладах, їхня заробітна плата дуже низька: в освітян вона на чверть, а в медиків на третину нижча від середньої в економіці.

Важливим фактором для створення середнього класу є зміна формування доходів, тобто потрібно сприяти їх легальному зростанню, сприянню суспільного прогресу, адже суспільство – це електорат, і може підтримати політичні сили, які пообіцяють підвищити соціально-економічний рівень життя, а згодом дестабілізують суспільство в майбутніх роках. Таке вже ставалося в історії України декілька разів.

Формування середнього класу буде сприяти розвитку економіці України, збільшенню надходжень податків і, як наслідок, поліпшить добробут усього населення країни та бюджету, підвищить престиж країни у світі, а також зробить країну набагато стабільніше. Крім того, це сприятиме розвитку виробництва, науки, інтелектуальної діяльності.

Отже, в Україні є несприятливі чинники для формування середнього класу, такі як низька громадянська активність, низький дохід пересічних громадян, недостатній рівень освіти і низка інших. Держава може посприяти становленню середнього класу завдяки правильній фіксальній, інвестиційній, освітній та іншим політикам, забезпеченням достойних доходів громадян. Вирішення даної проблеми становлення середнього класу забезпечить українське суспільство податками, стабільністю, приростом населення.

Література

1. Классовое общество. Теория и эмпирические реалии / Под ред. С. Макеева. — К. : Институт социологии НАН Украины, 2003. — 258 с.

2. Коваліско Н. Стратифікаційні порядки суспільства: концептуальні уявлення та досвід вивчення. — К. : Інститут соціології НАН України, 2008. – 240 с.

3. Симончук Е. В. Средний класс: люди и статусы. — К. : Институт социологии НАН Украины, 2003. – 464 с.

Смелянський Олександр Ігорович

студент 3 курсу, групи МІТ-15,

Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

РЕЛИГИЯ ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

РЕЛИГИЯ КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФЕНОМЕН

RELIGION AS A SOCIAL PHENOMENON

Часто возникает проблема, что атеистические высказывания против религии, хоть и верны в своей основе, но осуществляются способами, искажающими её реальную роль и вместо искоренения религиозной веры в целом, хотят заменить веру в условное божество верой в какие-то другие идеи. Иногда случается, что религия пытается навязать свои убеждения в сферах, которые уже хорошо освоила наука, к примеру, пытаясь отрицать теорию эволюции, и это, конечно, недопустимо. В целом, в наше время религия – вещь не самая необходимая. Но, безусловно, важная для жизни общества.

В древние времена, когда человечество представляло собой множество разрозненных племён, единственным способом выжить было победить другое племя, уничтожив его. Подобное возможно только при условии сплочения общины. Вопрос в том, вокруг кого или чего объединяться – конечно же не вокруг вождя. Он может потерять авторитет, его можно сместить или убить. В таких условиях на выручку приходит абстрактная, нематериальная сущность, стоящая значительно выше, авторитет которой признаваем всеми членами общины без исключения. Это удобно, поскольку божество не может совершать ошибки, является безусловным авторитетом, во имя его можно не задумываясь жертвовать собой и другими. Это значительно упрощает защиту племени и даёт больше шансов на выживание.

Ещё один важный побочный продукт религии – появление примитивной экономики. Все должны делать пожертвования, изначально идущие «в карман» жрецу, а по мере укрупнения общины – сообществу жрецов, храму. Ввиду этого люди начинают производить излишки продукции, дабы всегда иметь под рукой свободную сумму, так возникают первые крупные капиталы.

Известны примеры, когда островные племена юго-восточной Азии были защищены морем от нападений, а климат позволял почти не работать. Религия у них не возникала, а следовательно, и не было потребности производить излишки продукции для обороны и жертвоприношений. У них не было ни экономического, ни социального развития до момента встречи с европейскими мореплавателями.

Следующим этапом развития стали современные религии – культы, основанные на священных писаниях. А это не что иное, как поддержание и развитие письменности, без которой невозможны ни возникновение философия, ни развитие науки, ни любые другие формы культуры кроме устного народного творчества.

В указанный период возникла необходимость объяснить устройство мира, появление человека в этом мире и описать принципы его сосуществования с другим человеком. Подобные знания стали частью священных книг, определили догмы, которые нельзя изменять. Такая ситуация привела к конфликту религии и современной науки. Последняя, в свою очередь, экспериментально доказывает существование фактов, противоречащих содержанию древних текстов. Поэтому религии приходится интерпретировать писания в соответствии с новыми данными. Иначе она потеряет авторитет и соответственно свою «аудиторию». Так в средние века возникла схоластика.

Многие считают, что религия является основой морали и этики в обществе. Это некое преувеличение. Поскольку данные явления могут существовать и без религии. Исследования показывают, что даже в животном мире есть некие «моральные правила». Однако, религия в том виде, в котором мы её знаем, стала базой для передачи традиций этики. В её священных книгах были записаны многие важные постулаты. Именно благодаря религии они получили очень широкое распространение – через проповеди. Высокая этика стала достоянием всего человечества. Да, сейчас мы знаем, что её можно было получить по-другому, но вряд ли бы это удалось две тысячи лет назад.

Возникает логический вопрос: «Какова польза от религии сейчас?» Это и утешение, и ориентир в жизни, и успокоение. В целом всё, что входит в компетенцию психологов и психотерапевтов. Но в отличие от последних, которые задают правильные вопросы, что бы человек сам в себе разобрался, религия основана исключительно на вере и не требует самоанализа для решения проблем или получения ответов. Многим, к сожалению, этого достаточно. Изначально религия создавалась для оптимизации выживания рода человеческого, в условиях борьбы всех против всех. Она и сейчас не утратила этой функции. Поэтому, чем агрессивнее общество выступает против неё, тем активнее она будет возвращаться к своей первоначальной цели.

Религия – это собственно безусловная вера в высшие силы. Накладывающиеся на нее традиции, кроме изначальной задачи угодить божеству через какие-либо обряды, в современном мире выполняют и другие функции: сохранение культурного наследия предков, упрощение морального выбора, передача этических норм. Поэтому объединять эти термины не всегда правильно. Рассмотрим на примере Христианской Пасхи. Есть традиция святить куличи. Некоторые люди идут для этого в церковь потому, что верующие (изначальная цель), некоторые потому, что так делают их бабушки (сохранение обычаев предков), а некоторые – потому, что это модно, интересно или весело (развлекательная цель). Таким образом, каждый вкладывает свой смысл в один и тот же обряд.

Сложно ответить на вопрос: «Нужна ли религия сейчас?». По мнению автора – «нет». Потому, что хоть она и упрощает жизнь многим людям, желающим получить сразу готовый ответ на все вопросы без приложения малейших умственных усилий, однако тормозит развитие как общества в целом, так и личность в частности, провоцируя конфликты на религиозной почве. В то же время необходимо помнить о сохранении культурного наследия, которое дает личности возможность как самосовершенствоваться, так и иметь дополнительный источник самореализации в нашей не всегда лёгкой жизни.

Таболіна Дар'я Андріївна

студентка 1 курсу, групи ЕК-47-Б,
Навчально-науковий інститут економіки,
менеджменту і міжнародного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПРОБЛЕМА ТРУДОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ В УКРАЇНІ

ПРОБЛЕМА ТРУДОВОЙ ЭМИГРАЦИИ В УКРАИНЕ

THE PROBLEM OF LABOR EMIGRATION IN UKRAINE

«Совет ЕС утвердил безвизовый режим для Украины», «С начала года оформлено 1,4 млн. загранпаспортов», «МИД: Из страны в 2017 году выехали более миллиона украинцев», – именно такие заголовки украшают современные СМИ. За розовыми очками долгожданного «безвиза» на второй план отошла проблема трудовой миграции, которую он повлек.

Актуальным для украинского общества остается вопрос: «Почему квалифицированный специалист в области инженерии или медицины не хочет работать на родине, а уезжает в Польшу собирать клубнику, с надеждой остаться там навсегда? Уже традиционным является и ответ на эту социальную претензию, заключающийся в бесконечных упреках со стороны общественности в сторону государства и проводимой им политики трудоустройства молодежи, врачей и узкопрофильных специалистов. Но, тем не менее, факт остается фактом: в Украине не желают работать не только граждане с высшим образованием, но и представители рабочих профессий, а так же студенты. Каждый среднестатистический украинец хочет добиться успеха, обеспечить своим детям достойное будущее, получать достойную зарплату, но почему-то мало кто ассоциирует эти понятия с Украиной. В обществе широко распространено мнение, что поехать в страны Восточной Европы и устроиться на второсортную работу, значительно проще, чем найти рабочее место с достойным заработком на родине. Большинство трудовых мигрантов не смущает тот факт, что они 12 часов в день моют посуду, главное – их зарплата на 20 тысяч больше, чем в Украине. Считаете ли Вы это правильным или хотя бы допустимым? Позиция автора – это не приемлемо.

Учиться 11 лет в школе, потом еще 5 в высшем учебном заведении, получить диплом и не реализовать себя в стране, которая и дала тебе это образование – не только нецелесообразно, но и экономически не выгодно для государства. Такого мнения придерживаются и люди, чьи финансовые возможности позволяют им отправить своих детей учиться в Кембридж, Оксфорд Стэнфорд или любой другой университет европейской провинции. Таким образом, численность новых рабочих кадров в Украине уменьшается с каждым годом, экономика не развивается должным образом, рынок труда начинает испытывать голод, а весь груз налогообложения тяжелым финансовым испытанием ложится на работающих. В то же время в обществе не падает популярность в стремлениях уехать в Европу «на заработки». Безусловно, такое стремление должно приветствоваться, но только в случае, если человек повышает свою профессиональную квалификацию, набирается нового опыта, совершенствует свои навыки и возвращается обратно домой – применять «заграничные» знания на практике. Здесь вопрос о миграции становится индивидуальным: кто-то решает зарабатывать деньги за границей, забыв о красном дипломе и рабочем стаже в Украине, а кто-то – остается на родине и всеми силами пытается поднять социальный и экономический уровень страны.

Для автора, как для студента, чрезвычайно остро стоит вопрос будущего трудоустройства, что предполагает наличие мыслей о возможном выезде за границу – в другую страну с более высоким уровнем жизни, хорошим социальным пакетом, развитой экономикой, достаточным количеством рабочих мест и задержаться там как можно дольше. Хотя, подобное действие можно расценивать как своего рода побег. Люди стремятся к лучшей жизни, которую не создавали, уезжают в поисках чего-то лучшего и большего, хотят получать все и сразу. Но зачем куда-то ехать, если реальность позволяет достичь этого и в Украине. Именно те трудовые мигранты с высшим образованием могли бы способствовать развитию нашей страны, увеличить уровень ВВП, социальной обеспеченности, повысить профессиональный уровень управленцев. Тем самым, обеспечить должное количество рабочих мест, переподготовку кадров, реформирование некоторых сфер жизни и прочее. Конечно, человеку есть всегда к чему стремиться и в этой связи не стоит полностью исключить иностранный опыт. Но отток рабочей силы должен уменьшиться, ведь только сами украинцы смогут прославить наше государство поднять его авторитет на Международной арене.

Шанідзе Олександр Дмитрович

студент 3 курсу, групи СГТ – 35-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ СТЕНДАПУ

СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ФЕНОМЕНА СТЭНДАПА

SOCIOLOGICAL ANALYSIS OF STENDAPUM PHENOMENON

Комедія – один з найстаріших жанрів художнього твору і, безсумнівно, один з найпопулярніших. Здатність помічати в явищах їх комічні сторони, виявляти протиріччя і подавати їх в сатиричній або гумористичній формі небезпідставно вважалася показником розвиненого інтелекту, високо цінувалася і навіть була введена в окремий жанр мистецтва. Почавши свій шлях в стародавній Греції, жанр видозмінювався і еволюціонував під дією часу, все глибше проникаючи в театральне, а пізніше і кіномистецтво. Стендап досить молодий різновид цього жанру, який стрімко розвивається та набуває останнім часом неабиякої популярності. Історично його прообразом можна вважати виступи в британських мюзик-холах наприкінці 18-початку 19 століть. Справжній розквіт британського стендапу припав на середину XX століття і був безпосередньо пов'язаний з виникненням фестивалю Fringe – невід'ємною складовою Единбурзького фестивалю мистецтв, який з 1947 року, з'явившись як спонтанний і стихійний театральний рух, згодом перетворився на майданчик для вільного самовираження артистів, які виступають в найрізноманітніших театральних жанрах. Але справжній прорив в жанрі стендапу трапився в Америці в кінці 60-х-початку 70-х років XX століття з появою Ленні Брюса – спостережливого та тонкого сатирика, хулігана і лихослова. Еру сучасного стендапа в США прийнято відраховувати з моменту появи на комедійній арені світових знаменитостей – Боба Хоупа, Вуді Аллена, Білла Косбі і Джорджа Карліна. Сьогодні існує кілька різновидів стендапу: цілісний монолог, уанлайн («в один рядок» – набір з коротких жартів), імпровізація або оригінальний підхід (музичний або візуальний стендап). У кожній з них, безумовно, свої плюси та мінуси.

По суті, стендап – це одноосібний виступ коміка перед публікою, індивідуальні історії, які, як правило взяті з життя або

імітують життєві історії самого коміка, що супроводжується при цьому жартами, як ніби людина вийшла на сцену просто поговорити про наболіле і це головна відмітна риса стендапу. Під час виступу створюється ілюзія «свого хлопця», близького і рідного більшості слухачів, для цього часто використовуються просторіччя і навіть нецензурна лексика. Однак видима простота цього жанру оманлива, оскільки це дуже важка справа, стендапер – не просто хлопець з двору з набором анекдотів, це справжній філософ, здатний донести свою думку ясно, ёмко і смішно. Його завдання не тільки смішити аудиторію, а й впливати не неї.

Соціологічне дослідження феномену стендапу ґрунтується саме на природі його походження та особливостях і наслідках його поширення. Як зазначають дослідники, у певний момент розвитку суспільства відбувається злиття роботи та дозвілля. Наприклад, Ричард Ллойд та Марк Бенкс стверджують: те, що на перший погляд може здатися дозвіллям – тобто заняття різноманітними видами мистецтва, активний відпочинок чи спорт, насправді видаються неочевидним різновидом роботи. [1, с. 149] Відсутність балансу між робочим та вільним від роботи часом, захопленість власною справою та створення так званого «креативного класу» зумовили появу нових форм діяльності, серед яких чільне місце посідає стендап.

Крім того, сам жанр розуміється як висміювання соціально значимих питань, таких, що можуть зачіпати більшість. Загалом висміюванню в медійній культурі піддаються саме ті проблеми, які існують в областях, для суспільства найважливіших, тобто, завдяки використанню сатири, як проектного механізму, відбувається актуалізація цінностей суспільства. Негативні явища ж навпаки, за рахунок висміювання дискредитуються, тобто починають сприйматися у негативному ключі. За допомогою формування негативної моделі сприйняття об'єкта сатири і впровадження її в поле громадської думки може бути проведена зміна світоглядних установок суспільства, а також формування нових стійких стереотипів поведінки, або ролей., що є соціальною функцією стендапу. Як визначають Пітер Бергер і Томас Лукман [2], формування ролей, позитивних або негативних, за рахунок впровадження нових і дискредитації старих ціннісних установок, є найважливішим механізмом соціального проектування, оскільки саме завдяки ролям, які він грає, індивід виявляється посвяченим в особливі сфери соціального буття існування норм, цінностей і навіть емоцій.

Література

1. Флорида Р. Креативный класс. Люди, которые создают будущее / Ричард Флорида ; пер. с англ. Н. Яцюк. — М : Манн, Иванов и Фербер. – 2016. – 420 с.
2. Бергер П. Социальное конструирование реальности. Трактат по социологии знания / Питер Бергер, Томас Лукман. — М. : “Медиум”, 1995. — 323 с.

Шаповал Ірина Ігорівна

студентка 4 курсу, групи СГТ-54-а,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

МОБІЛЬНІ МЕСЕНДЖЕРИ ЯК СУЧАСНИЙ ЗАСІБ КОМУНІКАЦІЇ

МОБИЛЬНЫЕ МЕССЕНДЖЕРЫ КАК СОВРЕМЕННЫЙ СПОСОБ КОММУНИКАЦИИ

MOBILE MESSAGES AS A MODERN COMMUNICATOR

У сучасному суспільстві чиниться та нарощує темпи глобальна інформатизація. Особливе місце у цьому процесі займає виникнення та функціонування спеціальних мобільних комунікаторів – месенджерів.

Важко уявити суспільне життя без мобільних телефонів та без різних додатків для спілкування в Інтернеті. Viber, Telegram і Skype – найпопулярніші мобільні месенджери, що об'єднують представників різних соціальних верств в мобільні соціальні мережі.

Сьогодні використовують мобільні технології близько 15 мільйонів абонентів у більш ніж 150 країнах світу. Щомісяця розмір мережі збільшується на 7-10 %. Швидкий розвиток глобальної мобільної мережі впливає на різні галузі життя та діяльності людини. Саме це актуалізує соціологічне вивчення питання специфіки комунікації за допомогою мобільних месенджерів.

Зарубіжні дослідники вважають, що одним із найбільш важливих факторів впливу мобільних мереж на соціальну активність це, передусім, кількісні змінювання в умовах для обміну інформацією між людьми, а, отже, і в можливостях для їх інформаційних взаємодій у віртуальності. Завдяки мобільному

зв'язку, мобільні комунікації сьогодні формують нову сферу інформаційної взаємодії, яка призводить до виникнення нових видів суспільних відносин. Мобільні мережі перестали бути просто системою зв'язку, як це було раніше, та стали прошарком повсякденної реальності та сферою життєдіяльності великої кількості людей.

А. Пережогін розглядає мобільний зв'язок як систему доступу до інформації; джерело комерції; джерело професійної діяльності; засіб комунікації; соціальне середовище та субкультуру.

Історія онлайн-месенджерів почалася в середині дев'яностих. У 2004 році з'явився додаток JIMM, що дозволяє переписуватися в ICQ з мобільних телефонів.

До кінця нульових ICQ залишався одним з найпопулярніших засобів онлайн-листування. Але в 2010 році щомісячна аудиторія ICQ у всьому світі скоротилася на 35 відсотків, втративши 17,6 мільйона чоловік. Все більше користувачів вважали за краще спілкуватися в соціальних мережах, Skype і мобільних месенджерах, які як раз почали тоді з'являтися.

Сьогодні багатоканальність стає трендом, в Україні в тому числі. Тому компанії освоюють комунікацію не тільки в торгових точках, формах зворотного зв'язку у себе на сайтах, але і в Facebook, електронною поштою, SMS і через інші канали зв'язку.

Мобільні месенджери останнім часом стрімко розмножуються і переманюють користувачів із соціальних мереж. Месенджер (IM = Instant Messenger) – це програма, мобільний додаток або веб-сервіс для миттєвого обміну повідомленнями. Сучасні месенджери вже стали повноцінними комунікаційними центрами, які крім обміну повідомленнями реалізують голосовий та відеозв'язок, обмін файлами, веб-конференції.

Найбільш популярні месенджери - це WhatsApp, Viber, Facebook Messenger, Skype, ICQ, Google Hangouts.

Для користувачів месенджери і соціальні мережі – це інструмент спілкування, куди з різним ступенем успішності намагаються прорватися рекламодавці.

В основі месенджерів – асинхронність, довготривалість і реальність діалогів. Поєднання всіх цих властивостей і очікувань робить їх основним цифровим засобом комунікації. Це найзручніше середовище для зв'язку з коли-небудь був винайдений.

Зручний обмін повідомленнями став найпопулярнішим дією на всіх пристроях. Дивлячись на поточний список гравців в топі мобільних месенджерів, ми бачимо, наскільки сильно вони поглинають нашу увагу в порівнянні з усіма іншими додатками інших категорій.

Месенджери з'явилися тоді, коли стало можливо підтримувати всі принципи як мобільних платформ – always-on, місце розташування, камеру, безпеку, оплату – так і соціальних мереж: потужне уявлення аутентифікації і соціального графа.

Доступний мобільний інтернет дає можливість більш дешевого відео- та голосового спілкування, а поява мобільних додатків для безкоштовного обміну текстовими повідомленнями позбавляють всякого сенсу службу коротких повідомлень SMS.

Окремі виробники мобільних пристроїв інтегрують в свої продукти власні сервіси обміну повідомленнями між користувачами. Наприклад компанія Apple впровадила в свої мобільні пристрої сервіс iMessage, що дозволяє власникам iPhone, iPad і iPod обмінюватися один з одним текстовими та мультимедійними повідомленнями абсолютно безкоштовно (якщо не брати до уваги мізерну плату за передачу даних).

Сучасні інтернет-месенджери обзаводяться новими функціональними можливостями і дозволяють передавати не тільки текст, а й фото-відео, і навіть голосові виклики, таким чином традиційне спілкування по телефону стає менш вигідним у фінансовому плані.

Ще одна технологія, яка стала актуальною, пов'язана з потенціалом застосування розмовного штучного інтелекту – AI. Обмін повідомленнями як середовище взаємодії відмінно підходить для використання систем людина-машина.

Месенджери не хочуть залишатися просто сервісами обміну повідомленнями. Багато з них вже вийшли на ринок соцмереж і блогхостингів. За останні три роки вони перетворилися з альтернативи SMS в повноцінні соціальні платформи.

Секція 2

СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ВІДХИЛЕННЯ: УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ

Василина Олег Михайлович

студент 1 курсу, групи Ю-747,

Юридичний факультет,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,

м. Дніпро, Україна

ПРОБЛЕМА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

ПРОБЛЕМА ПОПУЛЯРИЗАЦИИ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ

THE PROBLEM OF PROMOTING A HEALTHY LIFESTYLE

У сучасному світі темп життя набув значної інтенсивності і щоб постійно бути у конкурентному попиті, необхідно прикласти чи малих зусиль. Такий ритм не може не сказатись на здоров'ї людей, саме тому спорт може стати рятувальним колом для нас, але який саме відсоток людей піклується про своє здоров'я?

Нами було проведено соціологічне дослідження у лютому 2018 року (м. Дніпро). У опитуванні взяло участь 100 осіб, віком від 16 до 45. Основним питанням в анкеті, яке могло дати відповідь на ставлення людей до спорту було «Як Ви проводите свій вільний час?». Наші сподівання не були виправдані, адже більшість людей у вільний час переглядають фільми – 32 %, гуляють з друзями – 24 %, займаються саморозвитком – 24 %, а ж потім на четвертому місці заняття спортом, лише 20 %. Протереспонденти розуміють усю важливість здорового образу життя і намагаються його дотримуватися.

Так можна відзначити що більша половина опитуваних веде активний спосіб життя: 63 % – звичайне навантаження (помірний або середній рівень активності вправи від 30 до 60 хвилин від 3 до 5 разів на тиждень), на другому місці мало активний спосіб життя – 11 % (люди які мають сидячу роботу, або просто не займаються спортом), і лише 7 % людей інтенсивно (не менше 60 хвилин від 5 до 7 днів на тиждень) займаються спортом. Також важливим питанням ми визначили розуміння того що саме для людей означає таке поняття як «здоровий образ життя». За результатами досліджень для 57 % мешканців це означає не палити, не вживати алкоголь

та наркотики, для 23 % це означає повноцінно та правильно харчуватися і лише для 20 % це означає займатися спортом.

Вище зазначене питання викликало у нас зацікавленість у способах та шляхах, які призводять до шкідливих звичок. 26 % опитаних прийшли до цього під впливом друзів чи знайомих, 23 % під впливом особистих проблем, 21 % через байдужість до власного життя, 18 % щоб бути сучасним та крутим. Слід зауважити, що здоровий образ життя без здорового сну не можливий, частіше за все проблеми зі сном бувають у молоді в середньому молоді люди сплять по 5-6 годин, а нормою є 8, хоча молодь компенсує це тим що серед них найбільший відсоток людей які займаються спортом. Серед людей віком від 35 до 45 років найбільший відсоток тих, хто виконує восьмигодинну норму сну, однак малий тих, хто займається спортом. Чим це можна пояснити? На це може впливати багато різних факторів, таких як: молодий організм більш пристосований і може витримувати більше навантажень, або те що молоді люди навчаються і фізично не навантажуються, частіше за все навіть не повній робочий день, в той час як люди середнього віку працюють повний робочий день, а в деяких професіях працюють фізично, тому сил і бажання після такої праці займатися спортом у них немає.

Також при розгляданні цього питання, не можливо не відмітити те, що спорт став свого роду «модним», ми дивимось фільми з акторами які в прекрасній фізичній формі, ми дивимось відео на YouTube в яких звичайні люди почали займатися собою, слідкуємо за їх результатами розуміємо що вони такі самі як і ми, і це звичайно не може не мотивувати. У нас з'явився доступ до будь якої інформації щодо здорового способу життя, в інтернеті можна знайти сотні і тисячі вправ які покращать ваш фізичний стан і стан здоров'я в цілому.

Ми можемо припустити, що у майбутньому ідея здорового способу життя буде лише розвиватися, люди зрозуміють, що життя та здоров'я це найдорожче, що у них є і витратити його на алкоголь чи наркотики, чи на саморозвиток і реалізацію свого життя це звичайно їх вибір, але ми сподіваємося що люди будуть вибирати другий варіант набагато частіше. Головна мета здорового способу життя це зробити сьогодні вас краще ніж ви були вчора, а не хіба не це є метою життя людини, стати найкращою версією самого себе.

Горпинич Діана Олександрівна

студентка 1 курсу, групи Ю-749,

Юридичний факультет,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,

м. Дніпро, Україна

**КОРИСТУВАЧІ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ:
ПОВСЯКДЕННІСТЬ ЧИ ЗАЛЕЖНІСТЬ**

**ПОЛЬЗОВАТЕЛИ СОЦИАЛЬНЫХ СЕТЕЙ:
ПОВСЕДНЕВНОСТЬ ИЛИ ЗАВИСИМОСТЬ**

USERS OF SOCIAL NETWORKS: EVERYDAY LIFE OR ADDICTION

В наш час велику роль в житті кожної людини посідають соціальні мережі. Вони дають можливість сучасній людині навчатися, обговорювати проблеми, які турбують, знайомитися та спілкуватися з друзями, обмінюватися інформацією. Слід зазначити, що соціальні мережі дають змогу розвитку здібностей, покращення знань та розширення кола інтересів індивідів. З кожним роком вони займають все більше Актуальність дослідження полягає у комунікативно-інформаційному потенціалі соціальних мереж, які вже на сьогодні об'єднують мільйони людей. Метою нашого пошуку було з'ясувати актуальність використання соціальних мереж та вимір їх впливу на індивідів.

Нами було проведено дослідження шляхом анкетування, вибірка якого складала 100 осіб. Всього серед опитуваних було 57 % – жінок та 43 % – чоловіків, віком від 16 до 38 років. Майже усі відповіли що вони позитивно ставляться до соцмереж, та усі зізналися що ними користуються. Також більшість опитуваних розповіли що зареєструватися в соціальних мережах їх підштовхнуло бажання завести нових друзів та пошук корисної інформації. На запитання «Чи відображається користування соціальними мережами на вашому навчанні?» майже половина відповіла «Ні» та 42 % людей вважають що соціальні мережі допомагають у навчанні. Також, майже усі відповіли що будуть користуватися соціальними мережами, якщо вони стануть платними, але якщо ціна буде помірною. Останнім запитанням було «Чи вважаєте ви себе залежним від соціальних мереж» і 48 % відповіли «так»; 38 % – «трохи» та 14 % – «ні».

Але нарівні з позитивними сторонами, соціальні мережі мають і негативні наслідки – це інтернет-залежність, економія

або відсутність часу на живеспілкування. Соціальні мережі, відсуваючи на другий план класичні інститути соціалізації – родину, школу, друзів, – займають усе більш домінуючу роль у процесі соціалізації особистості й здійснюють безпосередній вплив на її ціннісні орієнтації.

Провівши опитування ми з'ясували те, що найбільше використовують соціальні мережі люди від 16 до 25 років. Більшість опитуваних наголосили на тому що вони ставляться досить позитивно до соціальних мереж та користуються ними для спілкування з друзями. Зв'язок через Інтернет – це необхідний засіб спілкування в сучасному житті, але він в ніякому разі не повинен замінювати живе спілкування. Широке коло можливостей які надають соціальні мережі на сьогодні мають й зворотній бік. За безвідповідального використання соціальні мережі можуть перетворитись на дієвий засіб впливу на численну аудиторію.

Кутова Анастасія Олегівна

студентка 2 курсу, групи ЮД-64-Б,

Юридичний факультет,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,

м. Дніпро, Україна

**ПРАВОВА ОБІЗНАНІСТЬ ЯК ФАКТОР УЧАСТІ ГРОМАДЯН У
ВИРІШЕННІ ПИТАНЬ ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ (НА
ПРИКЛАДІ МЕШКАНЦІВ МІСТА ДНІПРО)**

**ПРАВОВАЯ ОСВЕДОМЛЕННОСТЬ КАК ФАКТОР УЧАСТИЯ
ГРАЖДАН В РЕШЕНИИ ВОПРОСОВ ПОВСЕДНЕВНОЙ ЖИЗНИ
(НА ПРИМЕРЕ ЖИТЕЛЕЙ ГОРОДА ДНЕПРА)**

**LEGAL AWARENESS AS A FACTOR OF CITIZENS' PARTICIPATION
IN SOLVING ISSUES OF EVERYDAY LIFE (ON THE EXAMPLE OF
RESIDENTS OF THE CITY OF THE DNIEPER)**

Ставши на шлях реформування держави за європейськими стандартами ми прагнемо її перетворити на правову державу з «де-юре» на «де-факто». В цьому процесі нами іноді видається бажане за дійсне. Требо констатувати, що правова культура громадян ще не зовсім досягає критеріїв, необхідних для функціонування правової держави а бажання її змінити на завжди отримує підтримку серед представників суспільства. Дослідження реального стану правової культури населення держави та її вплив активність громадян надасть нам

можливість пошуку важелів регулювання даної ситуації. Нами було проведено дослідження серед мешканців міста Дніпро, метою якого було з'ясувати рівень правової культури серед пересічного населення. У вибірку потрапило 100 осіб, спосіб проведення – анкетування (анкета складалась з 25 питань).

Так, дивлячись на результати опитування ми побачили, що найактивнішими в Дніпрі (серед наших респондентів) є жінки від 20 до 36 років, що працюють, вже мають чи здобувають вищу освіту. Таких у нас було опитано 65% від загальної кількості. Дві третини респондентів не відчують захисту з боку держави зовсім, або не можуть сказати точно – у яких аспектах вони є захищеними. З огляду на відповіді другого блоку нашого опитування можна сказати, що респонденти, в цілому, знайомі із нормами права, які діють у країні, але мають лише часткові, приблизні знання у цій сфері.

Щодо усвідомленості власних дій, за різними питаннями, усвідомленими і ґрунтовними є вчинки 25-35 % респондентів (що вже дуже позитивно, за сучасних тенденцій). 20 % – громадяни, що проявляють активність та ініціативу у соціальних питаннях та розуміють – корисні, а подекуди і життєво-необхідні звички: покращувати, відповідати за свої рішення, вміти бути наполегливим і вимогливим, поважати себе та оточуючих формуються із багатьох маленьких кроків, кожен із яких має бути щирим та усвідомленим.

Від 35 % до 65 % громадян, зазвичай діють інтуїтивно, маючи лише приблизне розуміння про те, що відбувається. Вони ж є лояльними, але доволі пасивними щодо впроваджуваних реформ. За їх власними словами «зміни – це добре, ми можемо підтримувати гарні починання, але робити це самим, вибачте, в нас забагато буденних питань». Наявна також частка респондентів (відсотків 3-7, по різних питаннях), яка характеризується крайньою пасивністю та повним несприйняттям змін. Такі респонденти вважають, що жодні дії з боку активних громадян не призводять рівно ні до чого і не мають жодного сенсу.

Декларуючи загальне бажання підвищити рівень свого життя пересічні громадяни залишаються доволі пасивною часткою суспільства. Але, за загальним результатом – рівень усвідомлення власних дій у громадян міста Дніпра є доволі високим, принаймні у порівнянні із нашими очікуваннями. Також дуже позитивним моментом є кількість лояльних до змін громадян – таким людям можна пояснити сенс глобальних та локальних змін та у майбутньому, привернути їхню увагу до більш масштабних питань.

**Атанов Данило Вячеславович,
Золотарьов Антон Сергійович**

студенти 3 курсу, групи МІТ 15-Б,
Навчально-науковий інституту механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ЗРОСТАННЯ СУІЦИДІВ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА

РОСТ САМОУБИЙСТВ КАК СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА

THE GROWTH OF SUICIDES AS A SOCIAL PROBLEM

Рост суицидов является актуальной проблемой для Украины на сегодняшний день. Начиная с 2014 года ежегодный рост количества самоубийц в среднем составляет 5 % (8 тысяч самоубийц произошло только в 2014 году [1]). Факторами, способствующими этому являются:

1) военный конфликт на территории нашей страны, который вызвал вынужденное переселение большого количества населения, падение уровня их жизни, разрыв родственных связей, потерю работы, разочарование в политических решениях, принимаемых в государстве;

2) экономический кризис и ухудшение экономического положения социально незащищенных слоев;

3) изменения в политике и экономике, сопровождающиеся падением производства, ростом безработицы, увеличением трудовой эмиграции, разочарованием и неуверенностью в будущем, ведут к росту тревожности и конфликтности людей, негативно влияющей на семейные и дружеские отношения.

При анализе самоубийств мы будем использовать типологию, разработанную в конце XIX века французским социологом Э. Дюркгеймом. Рассматривая паталогическое усиление или ослабление социальных связей индивида и общества (группы) он описал четыре вида самоубийств. Эгоистическое самоубийство – причиной служит отдаление индивида от общества, разрыв социальных связей, отсутствие коллективной поддержки и возникающее вследствие этого «чувство одиночества, тоски, пустоты, ощущение трагизма существования». Мы считаем, что в Украине растет число таких самоубийств. Типичными примерами являются люди, участвовавшие в боевых действиях, потерявшие здоровье и близких, от которых «отворачивается» общество, не оказывая им

должную помощь и уважение; другой группой «риска» становятся вынужденные переселенцы, потерявшие жилье, работу, социальные связи, сталкивающиеся с равнодушием, с дискриминацией в свой адрес, с нежеланием войти в их положение и негативным отношением к ним, как к людям, из-за которых якобы началась война. Альтруистическое самоубийство – «встречается тогда, когда личные интересы уступают место групповым, «поглощаются» социальными, когда интеграция группы настолько велика, что индивид перестает существовать, как самостоятельная единица. По нашему мнению, рост числа таких самоубийств связан с плохим экономическим положением в нашей стране. Типичным примером могут быть старики, которые узнав, что у них тяжелая болезнь и ее лечение будет невыносимо дорогостоящим, принимают решение покончить жизнь самоубийством. Они понимают, что им осталось недолго жить, но отказываются от этих лет, чтобы не быть финансовой обузой для своих родных.

Аномическое самоубийство – «встречается по преимуществу во время крупных общественных потрясений, экономических кризисов, когда индивид теряет способность приспособляться к социальным преобразованиям, новым социальным требованиям и теряет связь с обществом. Мы считаем, что рост таких самоубийств связан с военным конфликтом в Украине и последующими после этого социальными потрясениями и экономическим кризисом. Часть людей, кто остался жить в зоне боевых действий, не смогли справиться с потрясениями, которые произошли с ними и вокруг них. Принимая ту или иную сторону конфликта, они противопоставляли свое мнение части знакомых и родных, со стороны которых испытывали давление, осуждение и даже ненависть. Фаталистическое самоубийство является противоположностью аномического самоубийства, и возникает в результате усиленного контроля группы над индивидом, «избытка регламентации», которая последнему становится невыносимой. По нашему мнению, в Украине нет роста таких самоубийств.

Возрастные группы, неблагоприятные для суицида это: первый пик – подростки и молодые люди от 15 до 24 лет, которые совершают самоубийство чаще взрослых, что связано с повышенной эмоциональностью, трудностями самоутверждения, стремлением привлечь внимание и реальным одиночеством, они часто являются жертвами насилия и отличаются криминальным поведением; второй пик – люди в возрасте зрелости – от 40 до 60 лет, из-за разочарования в жизни, болезней; третий пик суицидального риска — пожилые

люди. Мужчины совершают самоубийство в 4 раза чаще, чем женщины (хотя женщины совершают в 4 раза больше попыток самоубийства). Чаще всего совершают самоубийства те, кто никогда не состоял в браке, далее в порядке снижения риска идут овдовевшие, разведённые и женатые, но не имеющие детей. Факторы, усиливающие вероятность суицида: стрессовые ситуации, вызвавшие посттравматический синдромом; нетрадиционная сексуальная ориентация (по некоторым данным в семь раз) чаще, чем гетеросексуалы; люди, испытывавшие жестокость и насилие в детстве; люди, у которых, один из родителей был самоубийцей; люди с неполным средним образованием; в группу повышенного риска входят также музыканты, юристы, низшие офицерские чины, страховые агенты, пенсионеры, заключённые.

Меры профилактики суицидов: популяризация телефонов доверия; создание центров по оказанию бесплатной психологической и психиатрической помощи нуждающимся; работа с группами риска по профилактике суицидов; борьба со стигматизацией и дискриминацией лиц с психическими расстройствами и лиц, проявляющих суицидальные тенденции, а также стигматизацией их родственников и специалистов, оказывающих соответствующие услуги; воспитание толерантного отношения к представителям меньшинств.

Бурый Сергій Олександрович

студент 3 курсу, групи О-55-Б,

Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ІНВАЛІДІВ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

СОЦИАЛЬНАЯ ЗАЩИТА ИНВАЛИДОВ КАК ОБЪЕКТ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ

SOCIAL PROTECTION OF DISABLED PERSONS AS AN OBJECT OF GOVERNMENT MANAGEMENT

Попри наявність гарантованих прав, забезпечення вільного і всебічного розвитку інвалідів, залишається слабким місцем у нашій державі. Метою даної роботи є аналіз соціального захисту інвалідів.

Серед вітчизняних науковців та практиків, які досліджували різні аспекти соціального захисту інвалідів слід виділити М. Авраменка, С. Богданова, О. Дікову-Фаворську, Е. Лібанову, О. Макарову, С. Мельника та ін. Водночас, проблеми соціального захисту інвалідів в Україні залишаються гострими, що змушує науковців і практиків активно шукати шляхи їх розв'язання [1].

На сьогодні особи з інвалідністю залишаються відстороненими від багатьох сфер соціального життя. Важливим залишається питання забезпечення вільної комунікації для визначеної категорії населення, зокрема, надзвичайно рідко використовується шрифт за Брайлем у суспільних місцях, мала кількість передач із субтитрами, практично повна відсутність спеціальних орієнтирів на вулицях та у громадському транспорті. Це призводить до культурної та соціальної ізоляції людей з обмеженими можливостями. Користування громадським транспортом для людей з особливими потребами може стати навіть загрозою для здоров'я. Усі вище зазначені аспекти суттєво погіршують ситуацію із отримання належної освіти та працевлаштування людей з особливими потребами [2, с. 108]. Однією з важливих передумов для залучення людей з інвалідністю є створення для них можливостей вести незалежний спосіб життя та брати участь у всіх сферах життя шляхом забезпечення їм доступу на рівні з іншими до інфраструктури, транспорту, інформації та спілкування. Для цього необхідно вжити заходи, спрямовані на:

- забезпечення повною мірою людей з інвалідністю реабілітаційними засобами;
- формування доступного інформаційного та комунікаційного середовища, включаючи екстрені служби, зокрема з урахуванням потреб осіб з вадами слуху, зору, осіб з інтелектуальною недостатністю;
- створення без бар'єрного архітектурного середовища шляхом реконструкції будівель і доріг, об'єктів житлового та громадського призначення, у тому числі середніх та вищих навчальних закладів, закладів охорони здоров'я;
- забезпечення доступності громадського транспорту для людей з інвалідністю;
- забезпечення доступності робочих місць. Якісна освіта збільшує можливості подальшої самореалізації, але люди з інвалідністю не завжди можуть її отримати в необхідній та повній мірі. Для підвищення доступності освіти потрібно створити умови для навчання дітей з інвалідністю разом із звичайними дітьми в загальноосвітніх школах. Це сприятиме їх

соціалізації, допоможе досягти кращих результатів в освіті та отримати необхідні життєві та трудові навички. Доступ людей з інвалідністю до вищої освіти може забезпечуватися, поміж іншим, шляхом упровадження гнучких навчальних програм, навчання за індивідуальним графіком, дистанційного навчання тощо [2, с. 109 – 110].

Таким чином, важливим принципом демократичного суспільства є забезпечення рівних можливостей для будь-якої особистості. Очевидно, що вищеназвані проблеми ускладнюють соціальні контакти. І особа з обмеженими можливостями, і його оточення потребують нормалізації емоційних відносин. Нині держава ставить важливе завдання – створення без бар'єрного середовища, що сприятиме підвищенню соціальної адаптації інвалідів і дозволить їм брати активну участь у суспільному житті.

Література

1 Дацій О. І. Наукові розвідки з державного та муніципального управління / О. І. Дацій. — Академія муніципального управління — 2016 — №2 — С. 131.

2. Кравченко М. В. Актуальні проблеми соціального захисту інвалідів в Україні [Електронний ресурс] / М. В. Кравченко // Державне управління: терія та практика. — 2010. — №2. — Режим доступу : www.academy.gov.ua/ej/ej12/txts/10kmvziu.pdf.

Гармаш Анастасія Юріївна

студентка 3 курсу, групи І-35(АП),

Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

ПРОБЛЕМА ПРЕОДОЛЕНИЯ КОРРУПЦИИ В УКРАИНЕ

PROBLEM OF OVERCOMING CORRUPTION IN UKRAINE

Останнім часом корупція стала однією з найгостріших соціальних проблем для нашої держави і сьогодні вона є одним з основних чинників, що створюють реальну загрозу національній безпеці та демократичному розвитку України. Корупція негативно впливає на всі сторони суспільного життя: економіку, політику, управління, соціальну і правову сфери, громадську

свідомість, міжнародні відносини [2]. І саме тому боротьба з корупцією є однією з тих першочергових проблем, що стоять перед незалежною українською державою.

Дослідженню причин виникнення, умов, особливостей попередження та засобів протидії корупції були присвячені наукові праці таких українських та російських авторів, як: Л. М. Голубенко, В. І. Гладкіх, М. В. Буроменський, Л. Д. Гаухман, Є. В. Руденко, А. В. Гайдук, Л. О. Красильнікова, Л. В. Багрій-Шахматов, В. С. Зеленецький, О. О. Дудоров, І. Проценко, С. С. Рогульський, В. М. Гаращук, А. О. Мухатаєв, О. Г. Кальман, М. І. Мельник, М. І. Камлик, В. В. Лунєєв, В. Д. Малков, Є. В. Невмержицький та ін. Однак багато значущих аспектів цієї проблеми досі до кінця не розроблено. З огляду на це, метою даної статті є науковий аналіз проблем подолання корупції в Україні.

У Законі України «Про засади запобігання та протидії корупції» (п. 4 ст. 1) корупцію визначено як «використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди такій особі або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних з цим можливостей» [1].

Узагальнюючі думки різних авторів пропонуємо наступну класифікацію негативних наслідків корупції:

- неефективне використання державних коштів та ресурсів, втрата податків шляхом їх прямого розкрадання або «узгодженого» недоотримання;

- неефективна зовнішня і внутрішня економічна політика держави, тобто підлаштована під кланові інтереси, а не інтереси держави;

- гальмування розвитку економіки шляхом установлення надуманих перешкод розвитку бізнесу, неефективне використання знань та умінь людини, які замість того, щоб займатися справою, вимушені долати штучні бюрократичні перешкоди;

- уповільнення ефективності роботи державного апарату в цілому та зниження якості управлінських послуг, у тому числі шляхом утворення штучних перешкод;

- зниження інвестицій, уповільнення економічного зростання;

– посилення організованої злочинності, яка часто «кришується» корумпованими високо посадовцями, зростання соціальної нерівності та зниження суспільної моралі [3, с. 32].

Немає сумнівів, що найбільш результативний шлях боротьби з корупцією – це усунення причин, що її породжують. Але усунути ці причини швидко неможливо. Для цього потрібні серйозні економічні, політичні та інші реформи, що спричиняє значні витрати. У той же час це не виключає застосування в боротьбі з корупцією неекономічних – адміністративних (або вольових) способів. Вони не потребують істотних витрат, менш ефективні, але є одними з важливих складових у боротьбі з корупцією.

Загалом, на нашу думку, адміністративні способи боротьби з корупцією поділяються на два значні блоки:

- 1) прийняття відповідних норм (тобто нормотворчість) та
- 2) застосування норм права (правозастосовна діяльність) [3, с. 34].

На даний час в Україні створена і діє законодавча база, необхідна для ефективної протидії корупції, зокрема в частині відповідальності за корупційні правопорушення. Вона передбачає цілий комплекс кримінально-, адміністративно-, цивільно-правових, дисциплінарних та інших заходів впливу з метою притягнення до відповідальності практично будь-якої посадової особи органів державної влади, яка допустила те чи інше зловживання владою чи посадовим становищем.

Демократизація, відкритість влади, прозорість та зрозумілість для населення державних рішень, діяльності управлінського апарату, розвиток громадянського суспільства – найважливіші важелі подолання корупції [4, с. 129].

Таким чином, корупція – є одним з найнебезпечніших для суспільства та держави явищ. Основною метою державної політики протидії корупції є виявлення та подолання її соціальних передумов і наслідків, викриття корупційних діянь, обов'язкова відповідальність винних у їх вчиненні. Стратегічним напрямом запобігання передумовам корупції та їх нейтралізації є послідовна демократизація всіх сфер суспільного життя, розвиток громадянської свідомості та активності у загальному контексті побудови демократичної держави.

Література

1. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 14 жовтня 2014 р.// Відомості Верховної Ради України. — 2014. — №49. — С. 35-42.

2. Боротьба з корупцією: проблеми, тенденції, перспективи: бібліогр. покажч. / склад. Л. О. Красильнікова; ред.: Т. С. Астапенко, Л. М. Голубенко, Є. В. Руденко; Миколаїв. обл. універс. наук. б-ка ім. О. Гмирьова. — Миколаїв, 2012. — 34 с.

3. Гаращук В. М. Актуальні проблеми боротьби з корупцією в Україні: монографія / В. М. Гаращук, А. О. Мухатаєв. — Х.: Право, 2010. — 144 с.

4. Шевченко О. В. Основні принципи протидії корупції / О. В. Шевченко // Вісник Вищої ради юстиції. — № 1 (5) 2011 — С.129-133.

Дигун Карина Геннадіївна

студент 2 курсу, групи СГТ 56-Б,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ВІКТИМНА ПОВЕДІНКА ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН

ВИКТИМНОЕ ПОВЕДЕНИЕ КАК СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ ФЕНОМЕН

VICTIMAL BEHAVIOR AS A SOCIO-PSYCHOLOGICAL PHENOMENON

Скорее всего, вы замечали, что есть такие люди, которым катастрофически «не везёт», которых постоянно критикуют, ругают, которым часто грубят, вечно обманывают. Такие люди часто становятся жертвами насилия. Возможно, даже вы относите себя к категории «невезучих». В таком случае, возможно, вы - виктимная личность.

В науке поведение таких людей, называется виктимным. Понятия «виктимное поведение» и «виктимность» (от англ. victim – жертва) активно используются в психологии, криминалистике, социологии и других науках, изучающих поведение человека. Виктимность – это склонность человека попадать в ситуации, которые могут причинить вред ему и его здоровью. Виктимное поведение - отклонение от норм безопасного поведения, реализующееся в совокупности социальных, психических и моральных проявлений.

Наличие проблем с виктимностью породило и область знаний – виктимологию. Виктимология (лат. *victima* -

жертва, лат. *logos* - учение) – междисциплинарная область, исследующая виктимизацию, то есть, как и почему человек становится жертвой преступления.

Ученые выделяют основные типы виктимного поведения:

1. активное (поведение жертвы, которое и спровоцировало преступление)
2. пассивное (бездействие, когда жертва не оказывает сопротивления)
3. интенсивное (совершение жертвой положительных действий, которые, тем не менее, привели к преступлению).

По мнению социальных психологов основной причиной виктимного поведения является то, что виктимы постоянно настроены на отрицательную сторону событий своей жизни и не могут оторваться от этого, т.е. зациклены на негативном исходе любой ситуации.

Ученые, которые изучали виктимное поведение, выделили приблизительные черты характерные для виктимов: выражении лица такого человека держит на себе маску (или печать) нерешительности, отрешённости, уязвимости, возможно угрюмости или вселенской грусти – это печать является маяком, указывающим на легкую добычу и выделяет человека из толпы. Конечно же, такому описанию подходит едва ли не каждый третий человек. Поэтому необходимо различать виктимов и НЕ виктимов. Не виктимы отличаются ответственностью, они доброжелательны к другим, а к себе в меру требовательны, а также эмоционально стабильны.

Многочисленные исследования, проведенные специалистами в этой сфере, показали, что дети, особенно подросткового возраста, наиболее склонны к проявлению виктимного поведения. Но, если рассматривать виктимность по Л.В. Франку как повышенную способность человека в силу его социальной роли и ряда физических и духовных качеств при определенных обстоятельствах становиться потерпевшим, то к группе «риска» можно отнести людей с низким социально-экономическим статусом: детей, молодежь (студентов), стариков, инвалидов.

Таким образом, у многих людей имеется потенциальный «психологический комплекс виктимности», у кого-то больше обусловленный личностными особенностями, а у кого-то социальной ситуацией развития современного общества. В любом случае он сказывается на поведении людей и провоцирует агрессивное поведение по отношению к ним.

Дорохіна Валентина Андріївна

студентка 3 курсу, групи 55-Б(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ФЕНОМЕН КІБЕРБУЛІНГУ

ФЕНОМЕН КИБЕРБУЛЛИНГА

CYBERBULLYING PHENOMENON

Спілкування в інтернеті захоплює простотою і зручністю, але, крім цього, воно може містити і деякі загрози. Уже зараз вітчизняні психологи стикаються з проблемою переживання онлайн-агресії і її психологічними наслідками. На мою думку, однією з актуальних проблем, що виникли в епоху інформаційних технологій, є проблема кібербулінгу – цькування людини по інтернету, через повідомлення, що містять образи, залякування. Цьому цькуванню може піддаватись як доросла людина, так і підліток. Слід додати, що також актуальним є питання співвідношення права на безпечне інтернет-середовище та права на свободу слова. Найчастіше зустрічається термін «кібербулінгу», під яким розуміється «будь-яка поведінка, що здійснюється за допомогою електронних або цифрових пристроїв індивідами або групами, яке полягає в неодноразовій передачі ворожих або агресивних повідомлень з метою завдати шкоди іншим або привести їх у дискомфортний стан». У кібербулінгу виділяють три ролі: переслідувач, жертва і спостерігач. Ті, хто організовують цю травлю впевнені в своїй безкарності, вони насолоджуються вседозволеністю, відсутністю контролю з боку дорослих. Так, один з типів кібербулінгу – перепалка або флеймінг. Одночасно може використовуватися такий тип, як наклеп.

Люди, що займаються кібербулінгом, працюють анонімно. Причини цькування найрізноманітніші:

- 1) страх;
- 2) прагнення таким чином самоствердитися;
- 3) конфлікти на міжнаціональному, міжконфесійному ґрунті;
- 4) демонстрація власної переваги, сили;
- 5) комплекс неповноцінності, прагнення спроектувати його на іншого;

б) особистісна криза, озлобленість. Головне число потерпілих і їх переслідувачів доводиться на вік між 11-16 роками – пубертатний період, який характеризується великою чутливістю, емоційністю.

За даними різних дослідницьких робіт, поширеність досвіду переживання агресії, що проявляється за допомогою електронних пристроїв, варіюється від 10 до 60 %, а поширеність агресії в інтернеті – від 10 до 20 %. За статистикою, майже 50 % українських дітей розміщують в соцмережах свої адреси і телефони, і не здогадуються, що віртуальне спілкування може бути небезпечним. 44 % користувачів з 11 до 17 років розміщують в соцсторінках свої адреси і телефони. 60% дітей з 15 до 17 років потрапляли в ризикові ситуації (ходили на зустріч з віртуальними знайомими). 50 % дітей взагалі не здогадуються, що інтернет може бути небезпечним, і не знають елементарних правил безпеки онлайн-спілкування.

Таким чином, кібербулінг – одна з форм негативної девіації, що виникла в епоху інформаційного суспільства. Можливо, ні суспільство, ні влада ще не готові адекватно відреагувати на новий виклик сучасного світу у формі кібербулінгу. Однак ми маємо робити все можливе для того, щоб побороти кібербулінг та закріпити право на безпечне інтернет-середовище.

Загоруйко Інеса Ігорівна

студентка 4 курсу, групи СГТ-54-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ІНТЕРНЕТ – ЗАЛЕЖНІСТЬ, ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА

ИНТЕРНЕТ - ЗАВИСИМОСТЬ, КАК СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА

INTERNET - ADDICTION AS A SOCIAL PROBLEM

На сьогоднішній день мережа Інтернет стала невід'ємною частиною сучасного суспільства. За допомогою мережі вирішуються завдання обробки і передачі інформації, комунікації та навчання, організації та проведення наукових досліджень, проведення дозвілля і ведення бізнесу. Інтернет стає помічником в повсякденному житті суспільства, але разом з ним

з'явилося і багато нових соціальних проблем. Однією з таких проблем стала Інтернет-залежність. За останні роки стрімко збільшується число залежних людей від Інтернету. Деякі люди починають занадто захоплюватись віртуальним простором, натомість для них перестає існувати реальний світ, для дійсності вони не мають ні сил, ні часу, ні бажання. Інтернет адикція – це нав'язливе прагнення до застосування Інтернету, його надмірне використання та проведення великої кількості часу в мережі.

Можна виділити основні типи Інтернет – залежності:

- інформаційне перевантаження (нав'язливий web-серфінг)
- нескінченні подорожі по Мережі, пошук інформації по базах даних і пошукових сайтах;
- ігрова залежність - форма залежності, що виявляється в нав'язливому захопленні іграми;
- залежність від он-лайн спілкування – хворобливе захоплення перепискою та сайтами знайомств, значне переважання останніх над живим спілкуванням.

Значна частина Інтернет – залежних використовує мережу саме заради спілкування. Тому соціальні мережі можна назвати особливим об'єктом залежності. Залежність від соціальних мереж викликана бажанням спілкуватися з великою кількістю знайомих та незнайомих. В такому спілкуванні соціальна небезпека для суспільства виявляється в заміні безпосереднього спілкування віртуальним. Ключовим фактором, завдяки якому явище набуло широкого поширення, є анонімність особистості в мережі. Можна відокремити соціальні причини виникнення всіх видів Інтернет-залежності, до них можна віднести такі характеристики, як нестача спілкування, занижена самооцінка, самотність, сімейні та фінансові проблеми, відсутність підтримки оточуючих, зростання відчуженості, дистанційованості між людьми, часті зміни місця проживання.

Окремі аспекти Інтернет-залежності, як соціальної проблеми в тій чи іншій мірі вивчалися соціологами, психологами, педагогами та психіатрами. В Україні проблема Інтернет-залежності як адитивної поведінки почала вивчатися лише в останньому десятилітті. На сьогодні вона, нажаль, мало описана у науковій літературі нашої країни. В основному дослідження цього питання ведуться за кордоном.

Таким чином, для пошуку шляхів вирішення даної соціальної проблеми потрібно проводити відповідні соціологічні емпіричні дослідження, аналізувати динаміку розвитку цього феномену, більш повно описати причини виникненням Інтернет-залежності та виникнення її нових видів.

**Кольцов Павло Ігорович,
Моргун Дмитро Володимирович**
студенти 3 курсу, групи Е-35, Е-55,
Навчально-науковий інститут енергетики,
електроніки та електромеханіки,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ

СОЦИАЛЬНАЯ АДАПТАЦИЯ УЧАСТНИКОВ БОЕВЫХ ДЕЙСТВИЙ

SOCIAL ADAPTATION OF PARTICIPANTS OF MILITARY ACTION

Возвратившиеся с войны люди, будучи нужными в условиях боевых действий, в мирной жизни могут не найти себя. Пройдя долгий, полный опасностей и самопожертвования путь, получив высокое звание, награды, авторитет и опору в кругу боевых друзей, в обычной жизни военнослужащий может не найти рабочее место, может быть не понят близкими и родными, старыми друзьями и чиновниками. Бывшему фронтовику тяжело осознавать, что после своей значимости, необходимости на поле боя, в новой жизни он вливается в будничную серую действительность, полную однообразия, теряет заслуженное ранее уважение и становится таким же простым человеком, как и миллионы в своей стране. Участники войны, при их возвращении в мирную жизнь становятся социально дезадаптированы. Это вызвано рядом причин:

- Будучи на войне, многие утрачивают навыки «мирных профессий», что вызывает проблемы при трудоустройстве;
- Ощущение того, что от тебя «отгораживаются» – окружающие могут настороженно относиться к фронтовикам, как к людям, встречавшимся с опасностью и смертью, применявшим оружие и силу и поэтому возможно неуравновешенным, категоричным;
- Непонимание семьей и друзьями их психологических проблем, отсутствие должной поддержки;
- Чувством фронтового братства, единства с сослуживцами в местах боевых действий, и индивидуализмом, эгоизмом и равнодушием к окружающим, широко распространенными в современном обществе;
- Ностальгия по фронтовому прошлому, стремление мысленно вернуться в него, вновь и вновь воссоздавая

пережитые сильнейшие эмоции, события, оказывающие реальное воздействие на окружающих, чувство значимости выполняемых действий;

– Условной «простотой» военной жизни, где понятно: кто – друг, кто – враг, что надо делать. В мирной жизни много неясного: все – «свои», но каждый сам по себе и сам «себе на уме», со своей «правдой»;

– Повышенное стремление к риску, желание получить «адреналин» участвуя в иных вооруженных конфликтах, в опасных профессиях и хобби;

– Проблемы с психологическим и физическим здоровьем.

Адаптацией военных к мирной жизни занимаются издавна. В 1670 г. Людовик XIV отдал приказ на строительство приюта для ветеранов войны в Париже – дома, в котором бы содержались одинокие ветераны войны. Это решило несколько проблем: не стало на улице попрошайек в лице бывших военнослужащих; молодежь шла в армию, видя заботу о ветеранах; была решена проблема с их трудоустройством – ветераны работали в мастерских по разрисовке гравюр, сапожных или гобеленовых.

После Второй мировой войны адаптация к мирной жизни у ветеранов проходила легче: каждой семье коснулась эта война, все понимали трудности солдат; было однозначное толкование их важнейшей роли как воинов-освободителей; страна остро нуждалась в рабочих руках, и не было проблемы с их трудоустройством. Бывшие военнослужащие были заняты делом, не было времени уйти в себя, и вокруг большинство были такие-же.

После конфликта в Афганистане, появились бывшие военнослужащие, которые столкнулись с неприятием части общества и не находили себе применения в послевоенной жизни. Они не терпели фальши и лицемерия, ненавидели «кабинетных крыс», независимо общались с вышестоящими начальниками, грубее и жестче относились к подчиненным, были слишком прямолинейны, неудобны обществу, нередко решали конфликты с применением физической силы. Афганцы (как и солдаты других современных конфликтов) задумывались о неоднозначности трактовки своего долга, о том, нужна ли была эта война. Не всех людей в стране она коснулась, они отгораживались от проблем военнослужащих, объясняя что это была «Не наша война», «Я вас туда не посылал». Оставшись наедине со своими мыслями, часть ветеранов «уходила в себя», злоупотребляла алкоголем.

Для решения проблем социальной адаптации участников боевых действий необходимо: решать проблему их трудоустройства, переквалификации; обеспечение их качественной бесплатной медицинской помощью; ввести за правило по окончании службы прохождение реабилитационной программы с психологом; формировать правильное представление о психологической реабилитации, о ее значимости для военнослужащих; контролировать предоставление им и их семьям заявленных льгот и прав (на земельные участки, на скидки за оплату коммунальных услуг, на бесплатный проезд ...); проводить работу с населением, объясняя, ради чего воевали (воюют) военные, освещать их проблемы в мирной жизни.

Кирилович Марина Олександрівна

студентка 2 курсу, групи СГТ-56-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ПОЯСНЕННЯ САМОТНОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ФЕНОМЕНУ

ТЕОРЕТИЧЕСКОЕ ОБЪЯСНЕНИЕ ОДИНОЧЕСТВА КАК СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ФЕНОМЕНА

THEORETICAL EXPLANATIONS OF SELF-LIFE AS A SOCIO-PSYCHOLOGICAL PHENOMENON

Самотність особистості є однією з найактуальніших проблем нашого часу. Швидко мінливі умови життя, непередбачуваність соціально-політичної ситуації позначаються, крім усього іншого, на сфері міжособистісного спілкування і взаємодії людей. Психіка, свідомість сучасної людини формується і розвивається в умовах все більш наростаючого інформаційного потоку, в процесі взаємодії з різними групами людей. Все це спонукає особистість перебувати в стані перманентної готовності до численних соціальних взаємодій. Тому поява все більшої кількості людей, що зазнають руйнівний вплив самотності, може здатися парадоксальним. Незважаючи на те, що протягом століть вивченням проблеми самотності займалися і продовжують займатися вчені різних поглядів і

напрямків, самотність як соціально-психологічний феномен являє собою маловивчене явище.

На нашу думку, самотність – це важке психічне становище, яке зазвичай супроводжується поганим настроєм і важкими емоційними переживаннями.

Наукові дослідження феномену самотності в рамках психології і педагогіки ведуться недостатньо. У працях А. Маслоу, К. Роджерса, Х. С. Салівана, З. Фрейда, Е. Фромма, К. Хорні, Е. Еріксона, К. Г. Юнга були розглянуті психологічні передумови виникнення самотності і запропоновані психотерапевтичні шляхи її подолання. У дослідженнях К. А. Андерсона і Л. М. Хоровіца, Р. Вейса, Дж. Де Джонг-Гірвельд і Д. Раадшелдерс, Т. Б. Джонсона та ін. показано складний зміст феномена самотності, акцентується увага на його причинах, пов'язаних як з типовими ситуаціями життя, так і з характером особистості.

Кожен напрямок в психології пропонує свої підходи до пояснення причин виникнення самотності. Психоаналітична школа (Саліван, Фромм-Рейхман) пов'язує його витоки з дитинством – нестачею батьківської любові, раннім відлученням від матері і т.і. Представники соціальної психології (Боумен, Рисмен, Слейтр) покладають провину на сучасне суспільство, в якому немає місця для спілкування, задоволення від причетності до того що робиться в світі. Когнітивісти (Л. Е. Попелу) вважає, що почуття самотності виникає разом з усвідомленням дисонансу між бажаним і досягнутим рівнем власних соціальних контактів.

Найбільш пильно тема самотності розглядається в екзистенціальної психології (Ялом, Мей, Франкл). Сам напрям, який виріс з ідей екзистенціальної та феноменологічної філософії (Сартр, Хайдеггер), виходить з первинності буття людини і зосереджена не на вивченні проявів психіки людини, а на самому її житті в нерозривному зв'язку зі світом та іншими людьми. Перед фундаментальними проблемами буття – неминучість смерті, свободи, необхідності та іншими екзистенційними проблемами, людина приречена бути самотньою, тому що ніхто крім неї не зможе пережити біль її втрат, зробити її життєво важливий вибір, і вмирає в кінці кінців кожен сам. Екзистенційні психологи вважають, що самотність може виступати в людському житті не тільки в якості проблеми, вона – необхідний компонент для особистісного зростання, самостійності і розвитку творчого потенціалу людини.

Таким чином, самотність людини – складна проблема, обумовлена соціальними, психологічними, економічними і культурними чинниками. Дослідження різних точок зору, показало, що не існує єдиного розуміння феномену самотності. Головна складність полягає з одного боку, у визначенні самотності як специфічного переживання чи почуття. З іншого боку, – в розумінні самотності, як об'єктивного стану (ситуації), так і в розумінні її як стану, що викликає виключно негативні переживання. Представники різних шкіл пропонують власні визначення, при цьому самостійних психологічних досліджень мало. Однак саме психологія і, перш за все, соціальна психологія, є наукою, в рамках якої проблема самотності може бути найбільш повно досліджена і визначені основні напрямки її вирішення.

Лелюк Вероніка Володимирівна

студентка 2 курсу, групи СГТ-56-Б,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ

КОРРУПЦИЯ В УКРАИНЕ

CORRUPTION IN UKRAINE

На даному етапі українське суспільство переживає фундаментальні зміни у своєму становленні, одночасно діють різноспрямовані вектори. Потужним негативним фактором залишається корупція, яка не лише становить загрозу для розвитку держави, а й підриває стабільність й безпеку суспільства, погіршує міжнародний імідж країни, є перешкодою для подальшої євроінтеграції після набуття статусу асоційованого членства в Європейському Союзі.

Корупція (від лат. corrumpere – псувати) – негативне суспільне явище, яке полягає у злочинному використанні службовими особами, громадськими і політичними діячами їх прав і посадових можливостей з метою особистого збагачення. Явище корупції є доволі багатограним, бо включає низку аспектів економічного, соціального, правового та політичного характерів. На мікросоціальному рівні корупція є специфічним видом соціальних відносин, де відбувається незаконний обмін

певними цінностями – матеріальним та символічними. Як правило, службовець має доступ до певних державних або корпоративних ресурсів, які ладен обміняти на хабар. Контрагент (хабародавець) може бути і жертвою вимагання, і ініціатором брудної оборудки. Корупція є кримінальним злочином (ст. 368 КК України), у т.ч. карається підкуп службової особи. На макрорівні соціального корупція є суспільним протиріччям, може викликати гострі соціальні конфлікти, призводити до суспільних збурень, протестних акцій тощо.

Корупція негативно відбивається на стані економіки, низки темпи зростання виробництва, обмежені інвестиції є наслідком того, що міжнародний капітал уникає ті країни, де «гра іде за брудними правилами». Найбільш проблемною характеристикою явища корупції для суспільства стає те, що воно почало сприйматися на повсякденному рівні як соціальна норма, хоча на рівні вербальних висловлень більшість населення України декларативно підтримує думку про небезпечність цього явища.

В Російській імперії корупція мала глибокі історичні корені, що сягають Золотої Орди. Азійський спосіб господарювання і правління включав хабарництво як норму. Це перетворилося на традицію, яка була часткова перервана за роки колишнього СРСР у зв'язку з відміною приватної власності на приватного господарювання. Після розпаду Радянського Союзу та усього соціалістичного табору корупція набирає нових обертів, бо саме через надмірний податковий тягар, до 60 % економіки перебувало в «тіньовому секторі», корупція перетворилася на звичайну соціальну норму. Українське суспільство замість того, щоб швидко адаптуватися до демократії, поринуло у хвилі олігархічно-кримінального авторитаризму, що призвело до необмеженої корумпованості всіх сфер суспільного життя.

Потрібно зауважити, що за щорічним рейтингом, який був оприлюднений міжнародною організацією Transparency International, Україна посіла 130-те місце серед 180-ти країн у світовому Індексі сприйняття корупції (CPI) за 2017 рік, таким чином, у рейтингу ТІ Україна стала найкорумпованішою країною Європи, за винятком Росії.

Україна покращила свої результати у рейтингу, але вони незначні. Період боротьбу з корупцією пережили, чи навіть зараз переживають, усі країни пострадянського простору. Для зменшення рівня корупції використали такі методи: реформування ринку газу, почалася робота реєстру електронних декларацій, відбувся перший рік реформи державних закупівель і використання системи ProZorro, відбулося зниження рівня корупції в поліції та зменшення фактів хабаря у бізнесі.

Важливою обставиною є постійний тиск на Україну з боку міжнародної спільноти, яка вимагає від президента, уряду, парламенту приймати ефективні правові заходи для посилення боротьби з корупцією. Очевидно, подальші позитивні зміни відбудуться під впливом кількох факторів: небайдужість громадянського суспільства, проведення реформ, посилення антикорупційних органів. Завдання соціологів – відстежувати зміни громадської думки щодо корупції в країні та ефективності боротьби державних органів з корупцією.

Литвиненко Дарина Іванівна

студентка 1 курсу, групи ЕК-47-А,
Навчально-науковий інститут економіки,
менеджменту і міжнародного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНІСТЬ, ЯК ОДИН З КОНФЛІКТОГЕНІВ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

ИНТЕРНЕТ-ЗАВИСИМОСТЬ КАК ОДИН ИЗ КОНФЛИКТОГЕНОВ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

INTERNET ADDICTION AS ONE OF THE CONFLICTOGENS IN MODERN SOCIETY

Сейчас сложно представить нашу жизнь без компьютера, телефона и Интернета. Эти атрибуты виртуальной сети есть почти в каждой семье, у каждого человека. Подобные тенденции актуализируют вопрос зависимости от виртуального пространства, которое может заменять и первичных агентов социализации, и обыденную повседневность.

Конечно, есть много преимуществ в использовании Интернета: там мы можем общаться с друзьями и близкими, когда они находятся далеко, можем там работать (работа на дому), находить нужную информацию, смотреть фильмы, читать книги, даже не идя в библиотеку, и совершать покупки в магазинах, даже не выходя при этом из дома!

Но в этом-то и есть проблема. Интернет дал людям много возможностей, но при этом отнял другие важные вещи. Сейчас проще написать быстро смс-ку, чем позвонить и пообщаться с человеком. Мы не видим эмоций, не слышим интонаций и изменения в голосе, настроения того, с кем беседуем, а просто

механически отвечаем на только что пришедшее уведомление. Это неправильно. Мы пишем в соц.-сети «ах-ах-ах», а сами сидим и с каменным выражением лица смотрим на экран.

Без проверки социальных сетей некоторые люди не могут прожить и дня. Инстаграм, ВКонтакте, Фейсбук, Твиттер – только в них мы и пропадаем. Человек иногда настолько увлеченно погружается в Сеть, что даже не замечает, в чем различие реального мира от виртуального. Действительность оказывается суровой, и мы теряемся, вспоминая, как же хорошо было сейчас переписываться с кем-то там, в Интернете. В результате, пропадает способность разговаривать с реальными людьми. «А как общаться жестами, мимикой... Где смайлики и скобочки?» – начинаем задаваться вопросом. Люди становятся социально неподготовленными к жизни.

В последнее время а почве Интернет зависимости все чаще стали возникать ссоры в семье. Родители уже даже не удивляются регулярно заставляя своих детей за компьютером или общающимися в социальных сетях в телефоне. В итоге, отношения между близкими людьми портятся, возникает недопонимание, недоверие и социальное напряжение, что собственно еще больше усугубляет ситуацию, показывая явные преимущества виртуальных отношений. Ведь родители не могут осознать, чем же так увлечены их дети в социальных сетях, которые уже в 4-5 лет становятся зависимыми от виртуального пространства. Для взрослых гаджеты становятся средством при помощи которого они освобождаются от необходимости уделять внимание своему ребенку. Зачем же заниматься с ребенком, объяснять ему о мире, правилах жизни, если можно дать ему поиграть, и он перестанет плакать и задавать вопросов. Не смотря на то, что подобное решение семейных проблем не допустимо, большинство взрослых именно так и поступают. Хотя развитие информационного общества и вносит свои коррективы в отношения родителей и детей, однако, должны же быть какие-то пределы виртуализации.

Таким образом, на смотря на явную пользу от сети Интернет, благодаря которой значительно ускорились прогресс и информационное развитие – все же есть большие недостатки от его использования, которые нужно если не устранить, то хотя бы уменьшить, минимизируя влияние виртуального пространства на социальную реальность.

Маслова Дар'я Вікторівна

студентка 3 курсу, групи ХТ-556(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СУІЦИД ЯК ФОРМА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

СУИЦИД КАК ФОРМА ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ

THE SUICIDE AS A FORM OF DEVIANT BEHAVIOR

Однією з гострих проблем нашого суспільства є суїцид. Несприятливі політичні та соціально-економічні події, які останнім часом відбуваються в суспільстві, збільшують почуття страху і невпевненості в майбутньому кожної людини. А людина, перш за все, потребує стабільності і безпеки.

Метою даної роботи є аналіз суїциду як форми девіантної поведінки.

Тему суїциду розробляли такі відомі автори як Еміль Дюркгейм «Самогубство. Соціологічний етюд». Він зводить всю сукупність мотивацій суїциду до впливу соціального середовища і процесів, які відбуваються в середині середовища. Він виділяє всього три типи суїциду: егоїстичне, альтруїстичне і анемічне. Послідовник Еміля Дюркгейма Моріс Хальбвакс в книзі «Причини самогубства» продовжив вивчення поняття соціальної анемії і продемонстрував взаємодію соціальних і психічних чинників цього явища. Американський вчений Карл Меннінгер виділив три основні складові суїцидальної поведінки: бажання вбити, бажання бути вбитим, бажання померти.

Е. Шнейдман вперше описав ознаки, які свідчать про наближення можливого суїциду, назвавши їх «ключами до суїциду».

Н. Фарбероу створив концепцію саморуйнівної поведінки людини. Його підхід дозволив більш широко поглянути на проблему, маючи на увазі не тільки завершені самогубства, а й інші форми аутоагресивної поведінки: алкоголізм, токсикоманію, невиправдану схильність до ризику і т.д.

Девіантна поведінка-це будь-які вчинки або дії, які не відповідають писаним чи неписаним нормам.

Суїцид – самодеструктивна поведінка людини, спрямована на навмисне позбавлення себе життя, а також відмова від реальних можливостей уникнути смерті в критичній ситуації.

Суїцид розглядається як провідна причина смертей в усьому світі, тому він є значною суспільною проблемою. Крім того, деякі дослідники вважають, що офіційна статистика недооцінює дійсне число суїцидів.

Суїциди поділяються на справжні, демонстративні і приховані. Справжні суїциди рідко бувають спонтанними, найчастіше їм передують думки про смерть. Демонстративна суїцидальна спроба-людина намагається комусь щось довести або домогтися якоїсь мети. Прихований суїцид - вид суїцидальної поведінки, що не відповідає його ознаками в строгому сенсі, але має ту ж спрямованість і результат.

Для з'ясування суті суїциду як девіантної поведінки важливу роль відіграє його оцінка в суспільстві. Суїцидальні наміри свідчать про наявність в суспільстві, в міжособистісних відносинах проблем, які людина не може або не вважає за необхідне вирішити звичайним, загальноприйнятим шляхом.

Безпосередні причини, що штовхають людини на відмову від життя, як правило, тісно пов'язані з його найближчим оточенням – сім'єю, батьками, друзями. Інший важливий момент, пов'язаний з проблемою суїциду, – це тимчасова перспектива. Якщо говорити про саме явище суїциду, то можна виділити кілька фаз: пресуїцид, суїцидальні задуми (це активні форми суїцидальності), суїцидальні наміри.

Розглянувши проблему суїцидів, можна прийти до висновку, що це явище є крайньою формою відхилення особистості, її соціально-психологічної адаптації. Сьогодні існує Міжнародна асоціація із запобігання суїциду, за рекомендацією якої у багатьох містах світу і нашої країни були створені служби попередження суїциду.

Мирошниченко Єлизавета Віталіївна

студентка 3 курсу, групи МІТ-65,
Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ІГРОМАНІЯ ЯК ФОРМА ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

ИГРОМАНИЯ КАК ФОРМА ДЕВИАНТНОГО ПОВЕДЕНИЯ

IGOROMANIYA AS A FORM OF DEVIANT BEHAVIOR

В современном компьютеризированном обществе чрезвычайно быстрое распространение получила новая форма аддиктивного поведения, как игромания. Игромания – чрезмерное увлечение азартными (лудомания) или компьютерными (зависимость от компьютерных игр) играми. Лудомания – это патологическое пристрастие к азартным играм, которые в соответствии с классификацией болезнью считается психическим расстройством, требующим лечения. Современные специалисты выделяют следующие симптомы лудомании:

а) степень опасности поведения для самого человека и его окружения,

б) глубина вовлеченности в игру и способность отказаться от нее,

в) неспособность самостоятельно справиться с тягой к игре,

г) неадекватная оценка своего пристрастия, стремление его скрыть, лживость и утаивание затрат и как следствие – социальная, психическая или соматическая дезадаптация;

д) состояние гемблинга – это процесс разрушения личности через депрессивное состояние.

С точки зрения ученых, игромания имеет четыре базовые структуры: биологическую, психологическую, социальную, болезненно-духовную.

Первый пласт – биологический, подразумевает врожденную предрасположенность человека к зависимому поведению. Речь в данном случае идет о врожденной недостаточности (или же переизбытке) в организме человека так называемых гормонов радости, эндорфинов. Некоторым из таких людей удастся снять напряжение за счет серьезной увлеченности спортом, искусством, наукой, рукоделием. И состояние человека при этом может стабилизироваться. Другим же требуются сильные, острые ощущения: чувства опасности, страха, напряжения.

Второй пласт проблемы – психологический. По теории Э. Фромма, ребенок, испытывавший в детстве недостаток любви и уважения (или его переизбыток, что так же опасно) склонен к девиантному поведению. По словам Фромма, такой человек «привык принимать счастье как товар» (слишком ценит вещи, деньги, но не ценит отношения). Возникает цинизм и нигилизм, которые ведут к потере смысла жизни. Человек не понимает ради чего он живет [1].

Третий пласт – социальный. Наркомания, токсикомания и игромания – это болезни социума и поражаются ими более слабые. Оглянитесь вокруг – сколько сейчас стало игровых клубов, сколько искушений для наших детей! Взрослые, родители, учителя, общественность должны понимать опасность этой тенденции для неокрепших детских душ.

Четвертый пласт болезней зависимого поведения связан с духовной теорией. Болезнь – это плата за грехи. Настоящим антинаркотическим и антиигровым иммунитетом становится вера, надежда, любовь.

Специалисты выделяют 4 степени зависимости игромана:

- 1) выигрыш – новичок мечтает о выигрышах и не повышает ставки;
- 2) проигрыш – часто занимает деньги, бросает работу, чтобы все время посвятить игре;
- 3) отчаянье – репутация испорчена, семья потеряна, начинаются постоянные приступы паники, игрок сожалеет, но пытается оправдать себя;
- 4) безнадежность – пристрастие к алкоголю, мысли о суициде, проблемы с правоохранительными органами, проявление безумия.

Для последних стадий характерны следующие симптомы игровой зависимости: нервозность, раздражительность, возбудимость, апатия ко всему, необоснованный гнев, отсутствие самоконтроля, неудержимое желание постоянно играть. Лечение игромании – процесс непростой и, зачастую, довольно долгий. Он обязательно включает в себя индивидуальный подход и активное участие близких игроману людей. Для зависимого человека составляется реабилитационная программа с учетом срока давности проблемы и индивидуальных особенностей клиента. Лечение от игровой зависимости предполагает изменение привычного образа жизни и обращение за психотерапевтической помощью. Психотерапия направлена на коррекцию психики, устранение тяги к игре и мобилизацию внутренних ресурсов клиента.

Література

1. Литвин А. П. Соціологія : навч. посіб. / А. П. Литвин, А. К. Яковенко. — Т. : ТНЕУ, 2013. . — 275с.
2. Студенчество на пути к другому обществу: ценностный дискурс перехода / Л. Г. Сокурская. — Х. : Харьковский нац. ун-т им. В. Н. Каразина, 2006. — 575с.

Носальська Леся Костянтинівна

студентка 3 курсу, групи ХТ-45-В,
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

НАРКОМАНІЯ, ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ СУЧАСНОСТІ

НАРКОМАНИЯ, КАК СОЦИАЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ СОВРЕМЕННОСТИ

DRUG ADDICTION AS A SOCIAL PHENOMENON OF OUR TIME

Сучасне життя є дуже напруженим та швидкоплинним. Не кожна людина справляється з його ритмом. Часто відбувається так, що людина відступає під натиском проблем і шукає їх вирішення різними шляхами. Для багатьох це легке забуття під дією наркотичних речовин. Деякі з людей приймають наркотики із цікавості, з друзями або від скуки. Інколи причиною вживання наркотичних речовин є психологічні, емоційні та соціальні проблеми. Саме тому, що в наш час наркотики є доступними як для підлітків так і для більш старшого покоління, ця проблема є досить актуальною соціальною проблемою.

Метою данної роботи є розгляд накоманії, як соціального явища.

Проблема поширення наркотиків серед населення є проблемою не лише суспільною, але й науковою. Соціологи, психологи, філософи, медичні працівники, педагоги у своїй праці висвітлюють причини наркотизації частини населення, пропонують шляхи їх вирішення. Свідомством цього є наукові праці М. Юр'євої (психічні розлади та розлади поведінки), Н. Ю. Максимова (соціально-психологічні аспекти алкоголізму та накоманії), О. П. Сердюка (соціальні аспекти профілактики наркотизму), С. Б. Белогурова (наркотизм як соціальне явище), А. Ф. Кісельова, С. Г. Хотіної, П. І. Римара, М. Г. Іванова (соціальні й медичні проблеми боротьби з алкоголем та наркотиками) та ін. Наркоманія — це глобальна проблема, яка

торкнулася практично всіх континентів і куточків планети.

Якщо розглядати наркоманію як суспільну проблему, то на першому плані стоять соціальні причини її поширення. Про це свідчать історичні факти. Війни, національні та соціальні потрясіння завжди збільшували кількість людей, які в наркотиках шукали спосіб полегшення свого внутрішнього стану та стимулюючий засіб в екстремальних умовах. В Україні в умовах політичної, економічної нестабільності, відсутності чіткої перспективи, невлаштованості життя, розмитості суспільної моралі, розгубленості перед загальними і особистими проблемами багато людей, особливо представників молоді, вдаються до вживання наркотиків як до специфічної форми захисту від усіх цих негараздів. Як стверджують статистичні дані, наркоманія в підлітковому віці затягує людину в кілька разів сильніше, ніж, якщо він почне вживати наркотики, будучи вже дорослим. Це ще раз підтверджує те, що цю «чуму» нашого століття слід попереджати, не чекаючи розкручування цього «колеса» на повну силу. Тоді вже зупинити його або повернути назад буде занадто складно.

Я вважаю, що проблема боротьби з наркоманією полягає в тому, що цією хворобою більш вражені верстви населення, які не в змозі захистити себе психологічно. Адже соціально захищена людина, яка має можливість вчитися, працювати, мати сім'ю і будинок, не стане вживати наркотики, тому що в цьому не має сенсу. Це підтверджується тим, що торгівлею наркотиками та їх вживанням в більшій мірі займаються люди, які не мають можливості існувати інакше. Ось і виходить, що наркоманія – це соціальне явище, що, виражене в поділі людей в розвинених країнах на соціальні верстви. Отже наркомани – це окремий вид класу людей в суспільстві, що змирилися зі своєю долею та обрали замість реального світу, де вони не знайшли своє місце, світ своїх ілюзій. Але все таки наркоманія виліковна. Не слід забувати про людей, які оступилися та не змогли випутатися з цього. Адже це показує, що людина – наркоман має слабкий характер і не має здатності до самоконтролю та боротьби.

Література

1.Соболев В.А., Сердюк А.А. Наркомания как объект социологического анализа // Вісник Харківського державного університету. Серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». — Х., 2000. — № 492. — С. 45-51.

Пилипенко Маргарита Миколаївна

студентка 3 курсу, групи О-25,
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ДЕВІАНТНА ПОВЕДІНКА

ДЕВИАНТНОЕ ПОВЕДЕНИЕ

DEVIAANT BEHAVIOR

Проблема девіації у наш час стала дуже розповсюдженою. Проблема девіації (що відхиляється поведінка) є однією з центральних в сучасній психології, соціології, підліткової педагогіці, політології, кримінології (в різних її напрямках). Її вивчення присвячений великий корпус літератури з кримінології, суїцидології, наркоманії та таксономії, проституції .

Актуальні проблеми виникнення такої поведінки можуть бути такі: а) біологічні, тобто генетика, все може залежати не тільки від самої особи, а й від її батьків; б) психологічні, тобто може бути з цим пов'язані якісь проблеми у сім'ї; в) соціологічні, тобто коли людина має конфлікт або якісь непорозуміння із суспільством.

Ціллю моєї роботи являється знаходження виходу із такої проблеми, методи її часткового або повного вирішення.

Девіантна поведінка – це масове свідоме і вибіркове порушення соціальних норм. Девіація є дуже поширеною. Теорія аномії одержує подальший розвиток у Р. Мертоні Головною причину девіації він вважає розрив між цілями суспільства і соціально схвалюваними засобами здійснення цих цілей [2]. Розгорнуте соціологічне пояснення девіації вперше дав Б. Дюркгейм. Він пропонує теорію аномії, яка розкриває значення соціальних і культурних факторів. За Дюркгеймом, основною причиною девіацій є аномія, буквально, «відсутність регуляції», «безнормність». По суті аномія – це стан дезорганізації суспільства, коли цінності; норми, соціальні зв'язки або відсутні, або стають хиткими і суперечливими. Усе, що порушує стабільність, приводить до неоднорідності, нестійкості соціальних зв'язків, руйнування колективної свідомості (криза, змішання соціальних груп, міграція і т.д.), породжує порушення суспільного порядку, дезорганізує людей, і в результаті з'являються різні види девіацій. Поняття девіації у соціологічну

систему ввів французький соціолог Еміль Дюркгейм, вивчаючи такий вид девіантної поведінки, як самогубство. Проявами цього типу поведінки є правопорушення, злочин, наркоманія, проституція, алкоголізм, тощо [3]. Е. Дюркгейм вважає девіацію настільки ж природною, як і конформізм. Більш того, відхилення від норм несе не тільки негативне, але і позитивне начало. Девіація підтверджує роль норм, цінностей, дає більш повне уявлення про різноманіття норм [3]. Реакція суспільства, соціальних груп на девіантну поведінку уточнює межі соціальних норм, зміцнює і забезпечує соціальну єдність. І, нарешті, девіація сприяє соціальній зміні, розкриває альтернативу існуючому, веде до удосконалення соціальних норм.

На мою думку, людина навпаки може проявляти безкультурність, невитриманість, поводити себе не традиційним чином, якимось дивно, але з цим ми або миримось, або намагаємось дистанціюватися від таких людей. Наше суспільство намагається прийняти з приводу цього якісь міри, але все марно. Це тільки поширюється й надалі. Суспільство чекає від вчених якихось ефективних технологій або методів, які можна буде використовувати проти небезпечних девіацій з метою їх уникнення взагалі.

Для того, щоб подолати девіантну поведінку потрібно проводити:

- Виховні бесіди;
- Психологічні тренінги;
- Семінари з формування до себе і до всього навколишнього позитивного ставлення;
- Заборону реклами алкоголю, тютюнових виробів;
- Організацію дозвілля підлітків та дорослих.

Хочу сказати, як висновок, про те, що не потрібно чекати, потрібно вже зараз починати щось робити, починати працювати з кожним, хто вже страждає такою поведінкою. Адже тільки разом можна досягнути вершин!

Література

1. Коэн А. Дослідження проблем соціальної дезорганізації і відхилень у поведінці // Соціологія сьогодні. / М., 1965. — С. 520.
2. Мертон Р. Соціальна структура та аномія // Соціологія злочинності. — М, 1966. — С. 18-24.
3. Дюркгейм Э. Норма та патологія // Соціологія злочинності. — М., 1966. — С.20-44.

Породнов Андрій Олексійович

студент 3 курсу, групи ХТ-156(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**ПРОБЛЕМА ВІДСУТНОСТІ У ХАРКІВСЬКОМУ
МЕТРОПОЛІТЕНІ ОБЛАДНАННЯ
ДЛЯ МАЛОМОБІЛЬНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ**

**ПРОБЛЕМА ОТСУТСТВИЯ В ХАРЬКОВСКОМ
МЕТРОПОЛИТЕНЕ ОБОРУДОВАНИЯ
ДЛЯ МАЛОМОБИЛЬНЫХ ГРУПП НАСЕЛЕНИЯ**

**THE PROBLEM OF EQUIPPING THE KHARKIV METRO WITH
EQUIPMENT FOR THE PERSONS WITH LIMITED MOBILITY**

В даний час у Харкові існує проблема проїзду людей з обмеженими можливостями у метрополітені. Актуальність вивчення проблеми зумовлена будівництвом нових станцій метрополітену, які потрібно оснастити обладнанням для пересування маломобільних груп населення.

Мета – інформування о проблемі оснащення харківського метрополітену обладнанням для зручного проїзду маломобільних груп населення, таких як особи з інвалідністю, вагітні жінки, пенсіонери та діти дошкільного віку.

Метрополітен – це міський електричний громадський транспорт. В Україні на даний час існує три діючі метрополітени: Київський, Харківський та Дніпровський. Харківський метрополітен має три діючі лінії і тридцять станцій, але лише остання побудована станція має ліфт для осіб з інвалідністю. Взагалі, на даний час можна виділити наступні проблеми обладнання метрополітену для маломобільних груп населення:

- 1) Відсутність пандусів для з'їзду та виїзду з платформи.
- 2) Занадто високий уклон пандусів на вході до метро.
- 3) Взимку пандуси стають дуже слизькими.
- 4) Неможливість увійти до станції через двері.

Така недостатня облаштуваність станцій призводить до соціальної нерівності, адже Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» закріплено у другій статті наступне положення «... держава зобов'язана

створити умови для реалізації нею прав нарівні з іншими громадянами» [1]. Також, осіб з інвалідністю у Харківському регіоні у 2014 році налічувалося майже 130 тис. чоловік [3], тобто майже десята частина харків'ян стикається з проблемою проїзду у метрополітені міста.

Для вирішення цих проблем, можна скористатися світовим досвідом:

1) По-перше, одним із рішень може стати ліфт, який діє по принципу фунікулера. Такий ліфт встановлений на станції Ганзенхоеф у Амстердамі – кабіна ліфту пересувається по нахиленій шахті, яка встановлена поруч з ескалатором [2].

2) По-друге, можна встановити траволатори – безщабельні рухомі доріжки, які дозволять полегшити пересування не тільки маломобільних груп населення, але інших людей. Траволатори встановлені в метрополітені Монреаля, Стокгольма, Парижа. Цей проект набагато легше виконати, ніж ліфти, адже траволаторами можна замінити не тільки ескалатори, але й пандуси на вході до метро. Якщо реалізувати цей проект, то це буде перший траволатор у метро в Україні.

Таким чином, харківський метрополітен не повністю обладнаний для користування ним маломобільними групами населення, тому при будівництві нових станцій слід приділити цьому більше уваги. Перспективним є побудування траволаторів, які б були зручними не тільки для людей з обмеженими можливостями, але й для інших людей.

Література

1. Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю» [Електронний ресурс] / Офіційний портал Верховної Ради України — Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/875-12>

2. Проверка: Почему не все могут попасть в киевское метро [Електронний ресурс] / DreamKyiv — Режим доступу до ресурсу: <http://dreamkyiv.com/dostupnost-metro/>

3. Сучасний стан інвалідності в Харківській області та пріоритетні завдання щодо її скорочення / В. А. Огнєв, О. Міщенко, К. М. Сокол, М. М. Міщенко // Східноєвропейський журнал громадського здоров'я. — 2015. — № 3/4 (24/25). — С. 28-32.

Резнічок Таміла Анатоліївна

студентка 3 курсу, групи ХТ-156(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНІСТЮ ТА ДЕПРЕСІЄЮ

ВЗАИМОСВЯЗЬ МЕЖДУ ИНТЕРНЕТ-ЗАВИСИМОСТЬЮ И ДИПРЕССИЕЙ

THE RELATIONSHIP BETWEEN DEPRESSION AND INTERNET ADDICTION

Нині популярним серед молоді являється використання Інтернету. При дії певних чинників (психологічних, соціально-психологічних) звичайне використання даного ресурсу може перерости в інтернет-залежність [1, ст. 195].

Актуальність теми полягає в розгляді взаємодії та взаємозв'язку між виникненням депресії внаслідок інтернет-залежності та навпаки.

Метою роботи є виявлення взаємозв'язку між інтернет-залежністю та діпресією.

Команда психологів із канадського державного науково-дослідного Університету Макмастера проводили дослідження впливу Інтернету та соціальних мереж на молодих людей. Дане дослідження проводилось з використанням методики Internet Addiction Test (IAT). Вчені встановили, що у тих студентів, у яких було діагностовано інтернет-залежність, мали великі труднощі в навчанні, повсякденному житті й соціумі. Дана хвороба, відповідно до критеріїв IAT, була виявлена у 33 із 254 студентів, що приймали участь в експерименті [3].

На думку професора та доктора педагогічних наук Л. В. Мардахаєва, студентська молодь має специфічні соціальні та психологічні риси, наявність яких визначається як віковими особливостями молодих людей, так і тим, що їх соціально-економічне і суспільно-політичне положення, духовний світ знаходяться в стадії становлення, формування. У зв'язку з цим, саме ця категорія людей є найбільш схильною до виникнення різних видів залежностей, у тому числі інтернет-залежності. Як правило, у таких людей спостерігається зосередженість на власному внутрішньому світові – думки, переживання, труднощі

в налагодженні соціальних контактів з оточуючими, а як наслідок – висока вірогідність виникнення депресії [2, ст. 233].

Також, може відбутися і навпаки – внаслідок депресії може виникнути інтернет-залежність. Як стверджує кандидат психологічних наук М. І. Дрепа, передумовами для виникнення даного виду залежності можуть стати депресивні стани пов'язані з неповним розв'язанням кризи зустрічі із дорослим життям, що виникає в наслідок конфлікту між самоідентичністю особистості і запропонованими соціальними ролями, і змінюється кризою інтимності з формуванням психологічної ізоляції. В цьому випадку інтернет-середовище стає привабливим засобом для подолання даної кризи за рахунок можливості побудови в ній бажаної реальності [2, ст. 233].

Лікування і профілактика проводиться для людей, що страждають описаною проблемою підбирається індивідуально спеціалістами. Вірогідність виникнення інтернет-залежності та депресії можна регулювати правильним вихованням та інформуванням сучасного суспільства.

Підсумовуючи вище сказане, можна сказати, що інтернет-залежність та депресія тісно пов'язані між собою, та діють один та одного кореляційно.

Література

1. Камінська О. В. Психологічні детермінанти формування інтернет-залежності / О. В. Камінська // Проблеми сучасної психології. — 2013. — № 22. — С.194-204

2. Ларионова С. О. Інтернет-зависимость у студентов: вопросы профилактики / С. О. Ларионова, А. С. Дегтерев // Педагогическое образование в России. — 2013. — №2. — С. 232-23

3. Інтернет-зависимость сопряжена с депрессией и ADHD [Електронний ресурс] / FakeOFF — Режим доступу до ресурсу: <http://fakeoff.org/technology/internet-zavisimost-sopryazhena-s-depressiey-i-adhd>

Скринник Валерія Геннадіївна

студентка 3 курсу, групи МІТ-35,
Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА ВІЛ/СНІД У ХХІ ст. в УКРАЇНІ

СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА ВИЧ/СПИДа в ХХІ ст. в УКРАИНЕ

THE SOCIAL PROBLEM OF HIV/AIDS IN THE XXI CENTURY IN UKRAINE

Уже не перший рік наша держава прагне зайняти одне з передових місць серед країн Європи. Але, нажаль, на сьогоднішній день ми займаємо перше місце за кількістю інфікованих ВІЛ/СНІДом.

Одним із основних шляхів інфікування в Україні впродовж 1995-2017р.р. залишався парантеральний – при ін'єкційному введенні наркотиків. Разом з тим, суттєво зросла частка передачі збудника інфекції статевим шляхом, передусім через сексуальних партнерів наркоспоживачів. Внаслідок цього збільшилась кількість ВІЛ інфікованих вагітних жінок та дітей, народжених ними. До того ж ситуація, що призвела до поширення ВІЛ/СНІДу в Україні багато в чому обумовлена кризою суспільства, що має наслідком: інформаційну необізнаність широкого загалу населення, незахищений секс, низький рівень зацікавленості в обстеженнях, наркотизація молоді.

На сьогодні в Україні безпосередньо питаннями ВІЛ/СНІДу займаються Управління соціально небезпечних хвороб і СНІДу Міністерства охорони здоров'я України, Український центр профілактики і боротьби зі СНІДом та Урядова комісія з профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу. Однак, темпи поширення епідемії ВІЛ/СНІДу свідчать, що здійснювана державна політика не є досить ефективною.

Починаючи з 2008 року, українці найчастіше інфікуються через незахищений секс. Якщо в 2005 році через сексуальні контакти інфікувалися 33 % людей, у яких була виявлена ВІЛ-інфекція, то в 2012 році цей відсоток зріс до 51%. За весь час незалежності вперше більше половини нових випадків передачі ВІЛ-інфекції відбулося через незахищений секс. У 2017 році цей

показник склав 64 %. Більшість випадків інфікування ВІЛ в Україні сьогодні реєструються у молодих людей віком від 15 до 30 років. В Україні з ВІЛ-інфекцією живе до 240 тисяч осіб, і тільки кожен другий знає про свій діагноз – станом на 1 листопада 2017 року на обліку в Україні перебуває 139 394 ВІЛ-позитивних пацієнта.

Аналіз офіційних даних щодо поширення ВІЛ-інфекції свідчить, що епідемія в Україні триває з тенденцією до подальшого зростання в усіх регіонах, але поширення по країні нерівномірне. Найбільше ВІЛ-інфікованих в Дніпропетровській, Одеській, Миколаївській і Донецькій областях.

Існує багато хибних думок про шляхи передачі ВІЛ/СНІД-інфекції. Найпоширеніші з них: через поцілунки, через їжу, повітряно-крапельним шляхом, при спільному проживанні в одній квартирі, при укусах комах або тварин, через гроші.

На жаль, на сьогоднішній день не існує дієвої вакцини проти ВІЛ, незважаючи на те, що вчені багатьох країн проводять дослідження в даному напрямку, з якими пов'язують великі надії. При цьому в даний час профілактика ВІЛ ґрунтується на загальних заходах:

1. Безпечний секс. Уникнути зараження допомагають заходи контрацепції презервативи при статевих контактах. Але використання даного методу запобігання не може дати 100 %-вої гарантії навіть при правильному використанні. Щоб переконатися в тому, що ризик зараження відсутній, обидва статевих партнера повинні пройти спеціальне обстеження.

2. Уникати вживання наркотиків. У разі неможливості відмови від згубної звички, потрібно користуватися тільки одноразовими голками, не застосовувати шприци та голки, які вже були кимось використані.

3. якщо мати ВІЛ-інфікована, необхідно виключити грудне вигодовування дитини.

Таким чином, в сучасному українському суспільстві проблема ВІЛ/СНІДу залишається надзвичайно актуальною та відкритою, оскільки кількість захворівших та уражених щороку збільшується в той час коли в США та інших цивілізованих країнах світу епідемія зупинена та контрольована.

Ткаченко Жанна Владиславовна

студентка 3 курсу, групи МІТ-35,
Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ

НАСИЛИЕ В СЕМЬЕ КАК СОЦИАЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ

DOMESTIC VIOLENCE AS A SOCIAL PHENOMENON

Насилие в семье считается сегодня распространённым и остро социальным явлением. Что же такое насилие? Насилие – это действия (бездействия) физического, психологического, экономического характера, которые совершаются в пределах семьи, или между родственниками. Принято считать, что семья – это, прежде всего, те люди, которые всегда поддержат, защитят, помогут, выслушают. Но в реалиях жизни, это отнюдь не всегда так.

Актуальность проблемы имеет тотальный характер. Примечательно, что в некоторых семьях, насилие становится нормой, и больше того передается из поколения в поколения, дети перенимают модель поведения родственников, что в будущем приводит к не совсем приятным последствиям. Главными жертвами семейного насилия являются, прежде всего, дети, женщины, пожилые люди, инвалиды. В 2017 году Министерство внутренних дел Украины опубликовали данные, с ужасающей статистикой, только за 2017 год было зарегистрировано более 60 тысяч вызовов, относительно домашнего насилия. Но, в полицию обращается лишь 10-15 % пострадавших, не говоря о том, что дети, старики и инвалиды не всегда могут постоять за себя, и обратиться за помощью куда-либо. Более 3 миллионов детей в Украине ежегодно наблюдают за актами насилия в семье или являются их вынужденными участниками.

Насилие может быть: физическим, сексуальным, психологическим, экономическим. Физическое насилие – насилие, выражающееся в непосредственном воздействии на организм человека: нанесение побоев, телесных повреждений, истязаний. В результате физического насилия потерпевшему могут быть причинены мучения, нанесен вред здоровью. К физическому насилию так же относятся: угрозы физическим

воздействием; изоляция; отсутствие еды, воды, заботы; разрушение личных вещей. Психологическое насилие – заключается в воздействии на психику человека с целью сломить его волю к сопротивлению и отстаиванию своих прав и интересов. Сюда относятся: унижение (включая публичное); запугивания (жестами, взглядами, поведением); оскорбления, сарказм в адрес человека; пренебрежительное отношение; безразличие; обидные действия; клички.

Сексуальное насилие – любые действия сексуального характера, совершаемые против воли человека, либо с использованием его беспомощного состояния; инструментальное отношение к телу; прикосновения, похлопывания против воли человека; насмешки и оценивающие суждения, касающиеся тела, выражаемые против воли человека; не информирование детей о физиологических изменениях, связанных с возрастом; отсутствие здоровой модели поведения между мужчинами и женщинами в семье. Экономическое насилие – запреты на работу; запреты на разговоры о финансах; диктаторское отношение к распределению денег в семье. Все эти четыре вида насилия могут относиться как к женщине, так и к мужчине, пожилому человеку или ребёнку. Но так уж исторически сложилось, что чаще агрессором выступает мужчина. Психологи говорят, что таким образом мужчина компенсирует свои внутренние конфликты и нереализованность.

В 2018 году Верховная рада Украины приняла 2 законопроекта, которые могут обеспечить защиту жертвам домашнего насилия, а также наказать обидчика. Законы вступит в силу только через год, после подписания Президентом. Это законопроекты 4952 и 5294. Законопроект 4952 – криминализирует насилие в семье, а вот 5294 – нацелен на предотвращение и противодействие насилия. Принятие этих законов – безусловно огромный шаг вперёд, однако вряд ли сможет искоренить проблему, ведь большинство жертв, как показала статистика, не заявляют о таких преступлениях и продолжают терпеть. Где могут помочь в случае семейного насилия: полиция, Международный женский правозащитный центр «Ла Страда Украина». На сегодняшний день на базе центра «Ла Страда-Украина» работают две национальные горячие линии: Национальная горячая линия для детей, Национальная горячая линия по предупреждению домашнего насилия, торговли людьми и гендерной дискриминации. Также в Украине действует 21 центр социально-психологической помощи и 8 центров медико-социальной реабилитации жертв насилия в семье.

К сожалению, жертвы насилия часто боятся рассказать об издевательствах и обидах, так как запуганы и не чувствуют защиты, поэтому бороться с этой острой социальной проблемой общества достаточно сложно, мы наглядно можем наблюдать, что существующие законы не действуют и не будут действовать до тех пор, пока к человеку не придет осознание того, что в первую очередь итог зависит от него, если полиция, социальные службы, и вообще, люди которые способны помочь не узнают о факте насилия, они попросту не смогут помочь. Так что в первую очередь нужно вызвать у жертв доверие к этим инстанциям и внушить им, что насилие – это неприемлемо и ненормально.

Торяник Дмитро Костянтинович

студент 3 курсу, групи І-256(АП),
Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПРОБЛЕМИ ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ

ПРОБЛЕМЫ ПРЕОДОЛЕНИЯ КОРРУПЦИИ

PROBLEMS OF OVERCOMING CORRUPTION

Актуальність даної роботи зумовлена тим, що у рейтингу сприйняття корупції організації «Transparency International, станом на 2016 рік, Україна посідає 131 місце (29 балів за методологією, де 0 – означає дуже високий рівень корупції, а 100 – відсутність корупції) зі 176 інших країн світу, що свідчить про дуже високий рівень корумпованості. А це, в свою чергу, негативно впливає на розвиток економіки, складність у залученні іноземних інвестицій та на відношення громадян до влади.

Метою цієї роботи є огляд різних видів корупції притаманних українському суспільству та проблем пов'язаних із подоланням них.

Згідно з визначенням діючого законодавства України, корупція – це використання особою наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної

вигоди особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень та пов'язаних із цим можливостей.

Згідно з аналізом антикорупційної стратегії України 2014-2017 років, Національне агентство з питань запобігання корупції(НАЗК) найчіткіше виділяє такі види корупції:

- Корупція у представницьких органах влади.
- Корупція у діяльності виконавчої влади.
- Корупція у сфері державних закупівель.
- Корупція у судовій системі та органах кримінальної юстиції.
- Корупція у приватному секторі.

Як ми бачимо, така чимала кількість проблем у сферах та органах управління дає нам уявлення того, як глибоко корупція проникла і закріпилася у нашому суспільстві. Незважаючи на усі засади, які були вжиті для подолання корупції в Україні, вона була і залишається частиною нашого суспільства.

До основних проблем подолання корупція можна віднести не дуже високу міру покарання за корумповані дії. Наприклад, у більш розвинених країнах, таких як Сінгапур, де рівень корупції значно нижчий ніж в Україні, винні у корупції громадяни караються роками позбавлення свободи. Дивлячись у одну з причин хабарництва, не важко помітити, що людина, яка бере хабар, прагне легких грошей для кращого життя. Причина цьому може бути прихована у не найкращих умовах життя у нашій державі та не високому рівні заробітної плати. Також зменшити рівень корупції Україні може допомогти прозоріша система звернення громадян до держслужбовців, що в свою чергу спростить проведення перевірок та здійснення моніторингу роботи чиновників нашої держави.

Подолання корупції – процес не з легких. Адже зовсім викоринити її з суспільства дуже і дуже складно, або навіть майже не можливо. На мою думку ключом до подолання корупції є зосередження усіх сил держави та громадян на цьому питанні. Нажаль, ситуація, в якій Україна знаходиться зараз, не зовсім цьому сприяє. На сьогоднішній день, Національне агентство з питань запобігання корупції дотримується розробленої антикорупційної стратегії, яка повинна запобігати корупційним діям у зазначених вище сферах, але узгодження законопроектів, проведення усіх перевірок та виконання усіх заходів потребує певного часу та сил.

Трецов Олександр Сергійович,
студент 3 курсу, групи Е-15,
Навчально-науковий інститут енергетики,
електроніки та електромеханіки,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПРИЧИНИ ЗБІЛЬШЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

ПРИЧИНЫ УВЕЛИЧЕНИЯ КОРРУПЦИИ В УКРАИНЕ

THE REASONS OF CORRUPTIONS GROWING IN UKRAINE

Коррупция – это злоупотребление доверенной властью ради личной выгоды. Коррупция на территории Украины – явление, проявившееся не только в последние десятилетия, в период независимости, а имеющее глубокие исторические корни, в частности историки отмечали покупку титулов и должностей со времён Киевской Руси, подкуп чиновничества в период индустриального развития Юго-Востока Российской империи, незаконное обогащение в государственных учреждениях во время НЭПа.

Несмотря на активную государственную пропаганду в СССР отсутствия коррупции, строгости наказания за неё вплоть до пожизненного заключения и применения высшей меры – расстрела, она всё же была одним из главных источников обогащения партийных чиновников высшего ранга, особенно при генеральном секретаре Л. И. Брежнев (включая его самого и семейное окружение). Однако её масштабы были несравнимы с сегодняшними. Причинами этого были:

- 1) отсутствие возможности для того, чтоб потратить большие деньги (нельзя свободно было купить недвижимость за границей и в стране, парк автомобилей, яхты...);
- 2) пропаганда моральных стандартов рационального потребления, презрения к роскоши и осуждению её;
- 3) контроль за деятельностью представителей власти, возможность пожаловаться на них в вышестоящие инстанции и эффективность работы части силовых и партийных структур, защищающих идеи социализма и борющихся против негативных проявлений его построения в СССР.

Основные причины роста коррупции в Украине в последние двадцать пять лет:

1) экономические – появление явлений, свойственных капитализму (приватизация крупных предприятий, появление тендеров, развитие банковской системы), при которых возникли дополнительные возможности для проявления коррупции со стороны государственных служащих на фоне их низких зарплат;

2) политические – во-первых, круговая порука законодательной, судебной и исполнительной ветвей власти, отсутствие реально функционирующего законодательства, пресекающего возможность коррупционных проявлений, к примеру активное участие представителей органов власти в предпринимательской деятельности и лоббирование своих интересов, слабый контроль за законностью их доходов и объемами расходов и т.п.; во-вторых, криминализация правящей элиты (приход во власть людей с большим опытом экономической деятельности в обход законов);

3) культурные - снижение чувства долга, ответственности, стыда перед людьми и обществом в целом и в рамках выполнения профессиональных и социальных ролей, вызванное разочарованием в прошлом, в его ценностях и идеалах, недоверием к представителям власти, к экономической элите, неверие в справедливость складывающихся в современном обществе отношений. Следствием этого является стремление работать только на благополучие себя и своих детей, а не на общее благо, низкий уровень участия граждан в контроле над деятельностью государственных органов, индивидуализм как одна из главных черт психотипа украинца.

По данным исследования, проведенного в 2016 году неправительственной международной организацией Transparency International, Украина заняла 131 место из 176 стран по уровню восприятия коррупции, сохранив за собой статус самого коррумпированного государства в Европе и Средней Азии. Самые коррумпированные сектора по мнению населения: государственные служащие, парламент, налоговая инспекция, суды, аппарат администрации президента, силовые структуры (ВСУ, СБУ, ГПУ, МВД).

По мнению Transparency International и ряда экспертов, для улучшения нынешней ситуации необходимо: создание действенной системы антикоррупционного правосудия; обеспечение прогнозируемости налогового законодательства для развития бизнеса; создание прозрачной системы закупок (включая оборонный сектор); уменьшение числа так называемых «взяткоемких» функций государственного управления (выдача разрешений, лицензий, справок и т.п.); четкое законодательное определение процедур принятия управленческих решений;

повышение уголовной ответственности за коррупционную деятельность; увеличение уровня зарплаты государственных служащих.

Основное препятствие в борьбе с коррупцией – нежелание субъектов коррупционного процесса ограничивать свои возможности в плане обогащения и оказания влияния (взятополучатели), а «дающим» – терять более удобную альтернативу решения проблем.

Фандеева Аліна Андріївна

студентка 3 курсу, групи ХТ-156(Н),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ВПЛИВ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ НА РОЗВИТОК ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

ВЛИЯНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ ПРОБЛЕМ НА РАЗВИТИЕ ЕВРОПЕЙСКОГО ОБЩЕСТВА

INFLUENCE OF ENVIRONMENTAL PROBLEMS ON DEVELOPMENT OF EUROPEAN SOCIETY

На протяжении своего существования люди сталкиваются с проблемами глобального масштаба. Рост научно-технического прогресса повлиял на то, что негативных процессов, затрагивающих планету в целом, стало больше. Глобальные проблемы современности и пути их решения волнуют все страны на земле. Поэтому не так давно появилось новое понятие – глобалистика, в основе которого лежит научно-философская стратегия ликвидации неприятных явлений в международном масштабе.

В сфере глобалистики трудится множество специалистов, и это не случайно. Причины, которые не дают человечеству гармонично развиваться и двигаться вперед, носят комплексный характер, а не зависят от одного фактора. Именно поэтому необходимо проанализировать малейшие изменения в политическом, социальном, экономическом состоянии государств и народов. От того, сможет ли мировое сообщество вовремя решать глобальные проблемы, зависит жизнь всего человечества [2].

В том числе и глобальные экологические проблемы современности: Локальные и глобальные экологические проблемы тесно взаимосвязаны. Что происходит в отдельно взятом регионе, в итоге отражается на общей ситуации во всём мире. Поэтому к решению вопросов окружающей среды нужно подходить комплексно. Для начала выделим основные глобальные экологические проблемы: разрушение озонового слоя. В результате уменьшается защита от ультрафиолетового излучения, что приводит к различным заболеваниям населения, в том числе раку кожи; глобальное потепление климата. За последние 100 лет произошло повышение температуры поверхностного слоя атмосферы на 0,3-0,8°C. Площадь снегов на севере стала меньше на 8%. Произошёл подъём уровня мирового океана до 20 см; загрязнение атмосферы. Ежедневно мы вдыхаем около 20 тыс. литров воздуха, насыщенного не только кислородом, но и содержащим вредные взвешенные частицы и газы. Так, если учесть, что в мире 600 млн. автомобилей, каждый из которых ежедневно выбрасывает в атмосферу до 4 кг угарного газа, оксидов азота, сажу и цинк, то путём нехитрых математических подсчетов приходим к выводу, что автопарк выбрасывает в воздух 2,4 млрд. кг вредных веществ. Нельзя забывать и о выбросах от стационарных источников. Поэтому не удивительно, что ежегодно свыше 12,5 млн. человек умирает от болезней, связанных с плохой экологией; кислотные дожди. Эта проблема приводит к загрязнению водоёмов и почв азотной и серной кислотой, соединениями кобальта и алюминия. В результате падает урожайность, гибнут леса. Токсичные металлы попадают в питьевую воду и отравляют нас; загрязнение почвы. 85 млрд. тонн отходов в год человечеству нужно где-то складировать. В результате почва под санкционированными и несанкционированными свалками загрязняется твёрдыми и жидкими промышленными отходами, ядохимикатами, бытовым мусором; загрязнение воды. Основные загрязнители – нефть и нефтепродукты, тяжёлые металлы и сложные органические соединения [1, 4].

Насколько глубоко бы ни проникли современные экологические проблемы, их решение зависит от консолидации общества. Европа уже начала использовать инновационные методы улучшения экологической ситуации: использование альтернативного вида топлива или альтернативного транспортного средства. Чтобы сократить вредные выбросы в атмосферный воздух, достаточно перевести автомобиль на газ или пересесть на электрокар (электро-такси). Весьма экологичен способ перемещения на велосипеде (чиновники в Лондоне ездят

на работу на велосипедах); раздельный сбор. Достаточно установить дома две ёмкости для мусора, чтобы эффективно внедрить раздельный сбор. Первая – для отходов, не поддающихся переработке, а вторая – для последующей передачи на вторсырьё. Стоимость пластиковых бутылок, макулатуры, стекла становится всё дороже, поэтому раздельный сбор – это не только экологично, но и экономично (В Швеции из-за налаженной системы переработки отходов, используя его в качестве энергоресурса, закончился мусор и опустели свалки); умеренность. Во всём и везде. Эффективное решение экологических проблем предполагает отказ от модели общества потребления. Человеку для жизни не нужно 10 сапог, 5 пальто, 3 автомобиля и т.д. С пластиковых пакетов легко перейти на экопакеты: они прочнее, срок эксплуатации намного дольше, а стоимость порядка 5 гривен (Во многих странах Европы в продуктовых магазинах продают только бумажные пакеты); экологическое просвещение населения. Участие в экологических акциях: посадка деревьев во дворе, поездки на восстановление лесов, пострадавших от пожаров (Престижные ВУЗ-ы отправляют своих студентов волонтерами в различные местности улучшать экологическую обстановку); вступить в ряды экологических организаций. Вступление в ряды экологических организаций: Гринпис, Фонд дикой природы, Зелёный крест и др. (Международные организации поддерживаются ЕС и имеют огромное влияние) [2, 3].

В целом Европейские страны смогли улучшить свое экологическое положение, в основном, благодаря, правильному политическому подходу и массовой популяризации многих экологических программ. Уже сегодня, начав сообща решать проблемы окружающей среды, объединяя усилия граждан, государства, просвещая население, общественных организаций и коммерческих предприятий, можно улучшить мир вокруг нас. Вопросы охраны природы волнуют многих, ведь от того, как мы к ним отнесёмся сегодня, зависит, в каких условиях буду жить наши дети завтра.

Литература

1. Глобальные экологические проблемы современности [электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://legkopolezno.ua/ekologiya/>
2. Социальные экологические проблемы [электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://ecoportal.info/socialnye-ekologicheskie-problemy>

3.Бурко Р. А., Терёшина Т. В. Экологические проблемы современного общества и их пути решения // Молодой ученый. — 2013. — №11. — С. 237-238. [электронный ресурс]. — Режим доступа: <https://moluch.ru/archive/58/8206/>

4.Кочуров Б. И. География экологических ситуаций (экодиагностика территорий). — М.: ИГ РАН, 1997. — 156 с.

Швачка Кристина Ігорівна

студент 2 курсу, групи СГТ 56-Б,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

АЛЬТРУИЗМ И ЭГОИЗМ КАК ОБЩЕЧЕЛОВЕЧЕСКИЕ ЦЕННОСТИ

АЛЬТРУЇЗМ ТА ЕГОЇЗМ ЯК ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКІ ЦІННОСТІ

ALTRUISM AND EGOISM AS GENERALVALUES

Эгоизм в истории человечества имел зачастую негативную оценку. Более того, осознанное предпочтение эгоизма в качестве главного принципа жизни воспринималось во все времена как аморальное. Подобная оценка эгоизма встречается на всех уровнях: в религии, философии, государственном управлении и в повседневной жизни.

Моралисты выступают, как правило, против эгоизма и за альтруизм. Насколько это правильно и правильно ли вообще? Всё зависит от того, что мы понимаем под эгоизмом и альтруизмом.

Эгоизм – это жизненный принцип и моральное качество, которое характеризует человека с точки зрения его отношения к обществу; определяется в том, что человек руководствуется в своем поведении только собственными интересами, не принимая во внимание интересы окружающих.

Альтруизм – понятие, которым осмысливается активность, связанная с бескорыстной заботой о благополучии других; соотносится с понятием самоотверженности.

Но мы все, так или иначе, эгоисты. Но само понятие эгоизма включает в себе не только мысли о себе любимом. Эгоизм, как черта характера человека, разнообразна и многогранна. Она может варьироваться от крайних до мягких

форм, отчего становится не сразу заметной. В зависимости от степени выраженности данного качества принято выделять следующие виды эгоизма и альтруизма:

1. Закоренелый эгоизм или нарциссизм. Это крайняя форма проявления данного качества. Нарцисс любит себя и только себя. Его отражение в зеркале бывает только самым сладким, а его поступки являются самыми правильными. Недостатки? Их попросту нет! Такой человек не гнушается высокомерием, притом сам далеко не идеален. Нарцисс никому не помогает, никому ничего не должен, а его грехи и проступки не являются чем-то зазорным. Он вообще не умеет любить и сопереживать. Нарцисс особенно опасен тем, что играет на чувствах людей и искренне гордится этим.

2. Эгоизм завышенный. Это, конечно, уже не нарциссизм. Но такое проявление эгоизма граничит с собственничеством и манипуляцией. Все должны делать так, как хочет завышенный эгоист. Он не считается с желаниями других. Но такой тип все же иногда смягчается и позволяет себе побыть добрым и благородным. Но только для самого себя, как правило. Такой эгоист наносит вред лишь тем, кто сам рад обманываться и жить в иллюзиях.

3. Эгоцентризм. Для таких людей отличительной чертой характера является сосредоточением всех жизненных событий на своей личности, собственных переживаниях и достижениях. Такой человек достаточно мнительный и самокритичный. Он видит мало хорошего в жизни, считая, что все пытаются ему навредить. Часто это просто «недолюбленная» или слишком избалованная личность. Плюс такого человека заключается в том, что он умеет признавать свои ошибки.

4. Здоровый эгоизм. Является «золотой» серединой в данной классификации. Человек эгоистичен только в пределах нормы. В меру придиричивый, требовательный и добрый, он не позволяет садиться себе на шею и вытягивать энергию. Это тот тип людей, который живёт для себя, но не мешает другим. Он обретает свободу и не утруждает других собой. Такого человека всегда уважают в обществе за его самодостаточность и независимость.

5. Чрезмерная доброта. В таком человеке практически отсутствует эгоизм. Он полон добра к людям и всегда открыт. Но все же доля эгоизма в нем присутствует. Он не гнушается и тем, чтобы похвалить себя. Или совершает добро только тогда, когда самому плохо, заглаживая этим свои недостатки.

6. Альтруизм. Полная противоположность эгоизму. Альтруист отдаст последнюю рубашку, чтобы спасти человека, попавшего в беду. Это вечный бедняк, жертвующий деньги

несчастливым. Он и волонтер, и строитель, и служитель храмов, и просто отзывчивая личность. Именно альтруист несет домой всех больных, брошенных кошек и собак, желая подарить им хоть чуточку тепла. Такой человек искренне счастлив, он не ждет заслуг за свои дела, совершая поступки от чистого сердца. Но именно он может стать главной жертвой мошенников, обманщиков и манипуляторов, наживающихся на его доброте.

Данная классификация позволяет рассмотреть эгоизм и альтруизм как качества, которые неизменно присутствуют в обществе. Каждый человек сам для себя выбирает быть ему эгоистом или альтруистом, но чистого типа все равно не существует.

Первоначально природа человека эгоистична и направлена, соответственно, на удовлетворение интересов только самого индивида. При ущемлении этих интересов, человек испытывает страдания. На более высоких стадиях развития на место личных амбиций приходит идеал совершенного общества. Таким образом, вектор развития человека направлен в сторону преодоления узких рамок собственного эгоизма.

Приобретая знания об альтруизме, можно преодолеть границы своего «эго», научиться воспринимать нужды других людей и реагировать на них. А это, в свою очередь, открывает путь к построению гармоничного общества и его полноценному развитию.

В заключение хотелось бы отметить, что в большинстве случаев человек не эгоист и не альтруист. Он в меру заботится о себе и других. Потому что большинство случаев – это ситуации, когда забота о себе, любовь к себе и забота о других, любовь к другим неразделимы и присутствуют в человеческом поведении одновременно.

Шелистов Станіслав Валерійович

студент 1 курсу, групи ЕК-47-А,
Навчально-науковий інститут економіки,
менеджменту і міжнародного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПРОБЛЕМА КСЕНОФОБІЇ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

ПРОБЛЕМА КСЕНОФОБИИ В УКРАИНСКОМ ОБЩЕСТВЕ

THE PROBLEM OF XENOPHOBIA IN UKRAINIAN SOCIETY

Сегодня ксенофобия трактуется как навязчивый страх перед незнакомыми лицами; ненависть, нетерпимость к кому-либо или чему-либо чужому, незнакомому, непривычному.

Несмотря на запрет ксенофобии в современном обществе данное социальное явление приобретает все большее распространение. Этому во многом способствуют СМИ, которые за частую, создают негативный портрет мигрантов, беженцев представителей других национальностей. В качестве примеров можно привести сотни заголовков новостей из газет в которых фигурируют такие слова и фразы как: «понаехали», «беженцы обнаглели», «мы не любим лиц кавказской национальности»

Таким образом, СМИ не просто формируют образ представителя другого этноса, но и навязывают обществу определённую оценку, а следовательно и наше отношение к некоторым категориям индивидов.

Ксенофобия в отличии от расизма не останавливается лишь только на физических и расовых параметрах человека. Объектом ее могут быть представители сексуальных меньшинств, люди с избыточным весом и даже женщины и дети. Не имеет значения, в чем суть отличия – в расе, фигуре, росте, типе внешности, уровне достатка, физическом здоровье. Ксенофоба пугает отличие от него самого или от представителей группы комфорта.

К большому сожалению, данная проблема не обошла стороной и Украину. В последние годы у нас очень сильно развился антисемитизм и расизм. Достаточно вспомнить случаи осквернения могил жертвам холокоста в Тернополе. И одно дело когда ксенофоб говорит: «все цыгане – воры», «все танцоры мужчины – геи», и совсем другое когда он совершает физическое уничтожение и правовую дискриминацию данных лиц. Данное

деление называют скрытой и агрессивной ксенофобией. Число представителей агрессивной ксенофобии не велико, но в последние годы оно стремительно возрастает. На много хуже обстоят дела с скрытой ксенофобией – каждый второй житель нашей страны в той или иной мере относиться к скрытым ксенофобам. Это просто ужасающая цифра.

Ситуация в Украине позволяет говорить о развитии национальной нетерпимости. Ксенофобия в разной мере свойственна каждому человеку ведь это естественный страх, но переход обычной осторожности перед чужаком к нетерпимости и физической расправе должен решаться.

Тысячи людей в нашей стране страдают от ксенофобии . Очень обидно то что данную проблему не возможно решить здесь и сейчас ,да и в принципе ее сложно решить . Ведь нельзя человеку запретить кого-то не любить или же привить любовь к чему либо за считанные дни.

Самым действенным решением проблем ксенофобии является правильная социализация детей и прививание им толерантности, терпимости, лояльности. Ведь предубеждения появляются ещё в детском возрасте. С ранних лет ребёнок понимает различия в цвете кожи. В подростковом возрасте приобретает стереотипы о расовых, этнических и религиозных группах. Поскольку стереотипы оправдывают и обосновывают ненависть, большинство преступлений совершаются молодыми людьми, не достигшими 20-летнего возраста. Поэтому обучение терпимости должно начинаться с самого раннего детства. Именно терпимость и толерантность должна вытеснить ксенофобию из современного общества.

Секція 3

**ПРОБЛЕМИ МОЛОДІ, СТУДЕНТСТВА ТА ОСВІТИ
В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ**

Горохов Данил Юрійович

магістр 1 року навчання,
Факультет зв'язків з громадськістю,
Технічний університет в Празі,
м. Прага, Чехія

**МІЖКУЛЬТУРНИЙ ВИМІР ВИЩОЇ ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

**МЕЖКУЛЬТУРНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ
В УКРАИНЕ**

**INTERCULTURAL DIMENSION OF HIGHER EDUCATION
IN UKRAIN**

Social cohesion is a key foundation for any state in order to exist, develop, and prosper. Social cohesion is widely used term in social policy, sociology and political science. Reitz, Breton, K. K. Dion, and K. L. Dion stated that: «...in general terms, social cohesion refers to the capacity of a society to set goals and implement means for attaining them. On the one hand, a cohesive society can act as an effective unit. On the other hand, in a society which lacks cohesion, individuals or groups fail to contribute to effective collective action» [3].

Conventionally, education performs an important role of social cohesion by transmitting and developing national culture. In a modern globalizing world, the coexistence of multiple cultures has become a desirable social phenomenon. Thus, the traditional one-culture-oriented society is threatened and challenged by cultural diversity. Facing the challenges, it cannot ignore or refuse to address the issues of multicultural society, on the contrary it should be taken an active attitude of accepting new ideals. In other words, there is a strong need to shift from monocultural education towards multicultural education and by this to adhere to the principle of living harmoniously in the culturally diverse society. This need is evident in all countries across Europe, including Ukraine.

In the context of internationalization of higher education as a worldwide phenomenon, the development of the

intercultural dimension is integral to learning in all disciplines and across disciplines. With respect to disciplinary knowledge, for example, students are inevitably exposed to the profound debates that exist within their fields of study, as well as within the paradigms that inform their respective science [1, p. 15]. They discover that the disciplinary canons are regularly scrutinized and refined, methods of investigation are constantly under review, and the sources of knowledge are many and varied. Moreover, teaching staff and students often find themselves learning from and with each other in linguistically and culturally diverse communities where different perspectives abound. The students' intercultural development within the context of the disciplines and across disciplines, then, can be seen in terms of enhancing their capacities to work with their own and others' languages and cultures [1, p. 16].

Internationalization of higher education in Ukraine is a solid ground for development intercultural dimension of teaching and learning. The Ukrainian government approved the new law on higher education in 2014, marking a major turning point for an education system. The reforms are wide-ranging and include provisions that will bring Ukrainian universities into alignment with the Bologna Process – that is, with common European standards for higher education – and also for the recognition of foreign degrees and faculty. Cultural diversity is increasingly becoming a fundamental challenge for European universities and schools.

The internationalization of higher education and a growing multiculturalism in societies are two main reasons for this aspect of social change in the academic field. Internationalization of the structures and processes of education is characterized by a coming together of people with differing cultural orientations, thinking patterns, perceptions and emotions [2].

Although today in Ukraine there is no particular national strategy on internationalization in higher education the demand for it is increasingly becoming a conceptual necessity. The reformation process related to internationalization is underway at Ukrainian universities as they seek to internationalize curricula, open international degree programs, encourage students to study abroad and attract foreign students to their campuses. In other words higher education institutions are engaged in international activities despite the lack of any formal strategy at institutional level. Along with that there is a strong need to define what is meant by internationalization in the context of Ukrainian society and law, which will allow to get past the rhetoric and to figure out how to develop proper action plan.

The intercultural dimension of higher education is directly connected with multicultural education, which became a popular term in pedagogics since 1960s in USA, later in Europe, and, it was regarded as a tool that could provide solutions for numerous social problems.

The development agenda for higher education in Ukraine is to build on such a model which will be the means for global dialogue, including theory and practices on the development of education for democracy, human rights education, the role of intercultural education in maintaining and developing the unity and diversity of societies, enhancing the quality of education as a response to the challenges posed by social diversity.

Today it is rather an idea, a concept aimed to teach students not just specific things about cultural diversity it would teach young people an attitude of mind. Attitude towards diversity plays an important role in the process of multicultural education. Obviously it starts to develop early in childhood as a consequence of primary socialization, and it appears to be relatively difficult to change in adulthood.

Litreche

1. Cha Y. Multicultural Education as an Alternative Educational Model in the Era of Globalization. Multicultural education studies. — 2008. — № 1(1). — pp. 1-23.

2. Liddicoat A. J., Papademetre L., Scarino A., Kohler M. Report on intercultural language learning. Canberra: Commonwealth Department of Education, Science and Training. — 2003.

3. Reitz J. G., Breton R., Dion K. K., Dion K. L. Multiculturalism and social cohesion: Potentials and challenges of diversity. New York, NY : Springer. — 2009

Гапонова Кароліна Віталіївна

студентка 1 курсу,
Юридичний факультет,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна

**ВОЛОНТЕРСТВО ЯК РІЗНОВИД
МОЛОДІЖНОГО СОЦІАЛЬНОГО РУХУ
(НА ПРИКЛАДІ МЕШКАНЦІВ М. ДНІПРА)**

**ВОЛОНТЕРСТВО КАК РАЗНОВИДНОСТЬ
МОЛОДЕЖНОГО СОЦИАЛЬНОГО ДВИЖЕНИЯ
(НА ПРИМЕРЕ ЖИТЕЛЕЙ Г. ДНЕПРА)**

**VOLUNTEERING AS A FORM OF YOUTH SOCIAL MOVEMENT
(ON THE EXAMPLE OF THE INHABITANTS OF THE DNIEPER)**

Сучасна геополітична ситуація різко поставила питання перед українським суспільством про необхідність громадянської згуртованості задля збереження єдності. Сьогодні за рахунок прояву активної позиції громадян країни державі вдалось вирішити комплекс соціально-економічних та військово-оборонних завдань на тлі активної фази військових подій. Волонтерство стає сучасних умовах не лише проявом громадянської позиції а й різновидом молодіжного соціального руху. Метою нашого дослідження було, проаналізувати рівень організації волонтерського руху серед міської молодівна прикладі мешканців місто Дніпро. Вибірка склала 100 респондентів віком від 16 до 22 років. В сучасному житті не кожна людина цілком усвідомлює в чому полягає суть волонтерів та взагалі волонтерської діяльності, одні вважають, що це добре, а інші, можливо, що це шкодить або не приносить зовсім ніякої користі. Але якщо ми поринемо трохи в історію щоб зрозуміти коли та що було причиною появи волонтерства, то зможемо відкрити для себе сенс.Діяльністю, яку зараз називають волонтерською, люди займалися з давніх часів.

Тому, проводячи анкетування, було дуже приємно отримувати такі відповіді і підкреслювати для себе, що сучасна молодь обізнана в цій сфері і розуміє сенс волонтерства в Україні. Особливо потрібно звернути увагу, що анкетування було проведено серед здобувачів середньої та вищої освіти. Виходячи з цього, як показує опитування ми здобуваємо розуміння волонтерства зі шкільних днів, тобто з самого дитинства. В нашому опитуванні друге запитання анкети «Ваше відношення

до волонтерства» позитивних відповідей було 58.6%, що говорить про те, що волонтери мають правильний підхід до своїх обов'язків і добре виконують свою роботу, адже не робивши добрі справи для людей, не було б таких добрих відгуків.

Метою нашого дослідження було, проаналізувати рівень організації волонтерського руху в Україні на сучасному етапі. Тому беруть чи брали наші респонденти раніше участь у волонтерських проектах або акціях. Найбільша кількість з них (42,6%) беруть/брали участь у волонтерських акціях та проектах по – різному. Найбільш часто і регулярно займаються волонтерською діяльністю, а саме декілька разів на тиждень 10,6% опитаних. Бажання допомогти нужденним – це головна причина, яка слугувала мотивом здійснення волонтерської допомоги. А 23,4% однаково відповіли, що брали участь у волонтерських акціях та проектах декілька разів на місяць та на рік. Маємо надію, що це опитування стане поштовхом до конкретних дій у тієї молоді, яка хоче приєднатися до волонтерського руху. Отже, з огляду на результати проведеного дослідження волонтерська діяльність в місті, хоча і нестала масовою, проте є такою, що дозволяє говорити про неї як про суспільне явище. Взагалі ж, волонтерство, як можна бачити, є запорукою успішного процвітання нашої країни. А волонтери – першопрохідці, які вказують шлях до просування.

Дутов Олександр Артурович

студентка 1 курсу,

Юридичний факультет,

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,

м. Дніпро, Україна

ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ У ВИМІРІ ВИКЛИКІВ ДЛЯ МОЛОДИХ ФАХІВЦІВ

ПРОБЛЕМА БЕЗРАБОТИЦЫ В ИЗМЕРЕНИИ ВЫЗОВОВ ДЛЯ МОЛОДЫХ СПЕЦИАЛИСТОВ

THE PROBLEM OF UNEMPLOYMENT IN MEASURING THE CHALLENGES FOR YOUNG PROFESSIONALS

Перебування української економіки у критичному стані призведе до негативних тенденцій на ринку праці. Безробіття стає типовою ситуацією у сучасних українських умовах. Нажаль такі обставини із часом лише погіршуються, що має негативний

вплив на соціально-економічну та політичну складову життя країни.

Проблеми праце влаштування молодих спеціалістів призводять до зростання безробіття та пониження рівня життя в країні: поширення пасивних (утриманство), нерегламентованих (тіньова зайнятість) і деструктивних (кримінал) моделей поведінки; спонукають до зовнішніх трудових міграцій; спричиняють психологічні зміни (втрату мотивації до праці, зміну структури ціннісних орієнтацій і падіння престижності легальної зайнятості). Все більшим поглибленням в цю проблему я зрозумів що ця проблема, дуже негативно зміню нашу країну в не най кращу сторону життя. Молодь як наше майбутнє не може реалізуватися в своїй професії не може йти до своєї мрії. Економіка нашої країни дуже чітко це сприймає. Молоді люди йдуть на роботу від якої вони не отримують задоволення, лише одиниці йдуть до своєї мрії не тому що вони не хочуть або їм лінь, а тому що вони не можуть нікуди потрапити, тому вони ідуть до низько оплатну роботу, яка не дає задоволення та не багато грошей, бо в них не має вибору. Цей кривий шлях молодих спеціалістів дуже шкідливо впливає на економіку.

Нами було опитано 100 респондентів, мешканців міста Дніпро. Результати опитування у свою чергу лише підтвердили данні офіційної статистики та соціально-психологічні очікування населення міста. Більшість респондентів схиляється до думки, що молодь це одна з найбільш уражених в економічному плані та найбільш безправна в соціально-правовому відношенні соціальних спільнот. Головною ознакою становища молоді на ринку праці залишається диспропорція між пропозицією робочої сили та попитом на неї. Продовжує зростати вимушена незайнятість у вигляді зареєстрованого і прихованого безробіття, скорочення попиту на робочу силу в усіх сферах господарювання – частина молодого покоління при переході до ринково-орієнтованої економіки розраховує на суспільну допомогу і захист, а не на власні сили. Неможливість знайти роботу після закінчення середньої школи, ПТУ чи вищого навчального закладу (17,5 % безробітних).

Отже, незважаючи середньо-професійну та вищу освіту більшість молодих людей залишаються незатребуваними, і в цьому випадку гостро постає питання професійного перенавчання, а іноді і професійної реабілітації. У цей період необхідний цілий комплекс заходів по соціальному забезпеченню включення молодих фахівців у процес виробництва. Більшість

респондентів відповідальність за існуючий стан проблеми покладають на державу.

Література

1. Стадник В. К., Зволінський О. В., Любаренко Г. С. Прогнозування ринку праці в контексті проблем молодіжного безробіття. — К.: Просвіта, 2013. — 348 с.
2. Кравченко В. А. Молодіжний сегмент ринку праці: новітні тенденції та перспективи розвитку в Україні // Регіональні аспекти розвитку і розміщення продуктивних сил в Україні. — 2007. — Вип. 5. — С. 197-203.

Алексеева Ірина Сергіївна

студентка 1 курсу, групи 17-Б,
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ДВОШАРОВІСТЬ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ: ПОШИРЕННЯ СПОРТУ ТА ПРАГНЕННЯ ОТРИМАТИ ВИЩУ ОСВІТУ, З ТІННЮ ПОШИРЕННЯ НАРКОМАНІЇ ТА АЛКОГОЛІЗМУ

ДВУХПЛАНОВІСТЬ ПРОБЛЕМ СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЁЖИ: РАСПРОСТРАНЕНИЕ СПОРТА И СТРЕМЛЕНИЕ ПОЛУЧИТЬ ВЫСШЕЕ ОБРАЗОВАНИЕ, С ТЕНЬЮ РАСПРОСТРАНЕНИЯ НАРКОМАНИИ И АЛКОГОЛИЗМА

TWO-LAERED PROBLEMS OF MODERN YOUTH: THE SPREAD OF SPORT AND THE DESIRE TO GET HIGHER EDUCATION, WITH THE SHADOW OF THE SPREAD OF DRUG ADDICATION AND ALCOHOLISM

Сьогодні однією з основних проблем сучасної молоді є те що, з одного боку вони прагнуть отримати вищу освіту й займатися спортом, а з іншого – вживати алкоголь та наркотики. Така ситуація може бути спричинена різними об'єктивними та суб'єктивними особистими, соціальними й культурними процесами та явищами. Метою дослідження є виявлення причин цієї двошаровості, адже за сучасними спостереженнями фахівців ВООЗ – близько 1,1 млрд. людей у світі є курцями. До 2025 р. очікується, що цей показник зросте до більш як 1,6 млрд. чол. А також на прикладі національного опитування, проведеного у 2000-2001 рр. серед населення

України (14 років і старше) можна побачити, що поширеність тютюнокуріння має такі виміри: 34,1 % респондентів курять щодня, 6 % – нерегулярно, 9% покинули курити, 40,2 % ніколи не курили, 10,3 % були експериментаторами (викурили менш як 100 сигарет за життя).

На сучасному етапі розвитку українського суспільства зберігається актуальність підтримки сфери фізичної культури й спорту з боку держави. Молодь все більше бажає розвиватися фізично адже це не тільки сприяє покращенню їхнього здоров'я, а й допомагає відчувати себе більш впевнено. Великий вплив на розповсюдження спорту мають навчальні заклади. Студентський спорт є одним з таких проявів і має багатогранне та різноманітне значення для розвитку студентів в освітніх установах на основі організації фізкультурно-спортивної роботи, підготовки та участі у фізкультурних і спортивних заходах. Він є доступним і кожний має можливість займатися спортом у межах навчальних занять з дисципліни «Фізична культура», у вільний від навчання час у вузівських спортивних секціях і групах, а також самостійно. Студенти можуть систематично брати участь у студентських спортивних змаганнях доступного рівня.

Будь-хто з нас має свої мотиви для заняття спортом і за даними соціального опитування в роботі Олексія Павленка можна виділити такі:

- 1) бажання підвищити фізичну підготовленість;
- 2) оптимізувати вагу, поліпшити фігуру;
- 3) зміцнити здоров'я;
- 4) виховати волю, характер, цілеспрямованість;
- 5) зняти утому й підвищити працездатність;
- 6) добитися спортивних успіхів;
- 7) вчасно одержати залік по фізичній культурі;
- 8) звичка до такого роду занять;
- 9) виховати гарну манеру, культуру рухів;
- 10) раціонально проводити час;
- 11) бажання не відставати від друзів;
- 12) бажання відстояти честь факультету, курсу.

Саме спорт виконує такі головні функції як формування здорової особистості, з гармонійно розвиненим інтелектуальним, духовним і творчим потенціалом, задоволення потреб у руховій активності та організації дозвілля, зміцнення нашого здоров'я і фізичної підготовленості. Але як і всюди в займанні спортом можуть виникнути певні протиріччя, а саме: прагнення студентів одержати вищу професійну освіту й їх націленість на підвищення своєї спортивної кваліфікації. Незважаючи на велику кількість переваг, відзначається зменшення інтересу

молоді до регулярних занять фізичними вправами й спортом, що погіршує загальне здоров'я суспільства і приводить до значних наслідків у соціальній сфері.

Одними з таких наслідків можна вважати наркоманію та алкоголізм. Їх можна зарахувати до найгостріших проблем українського суспільства. Наркоманія – хвороба, обумовлена прийняттям із немедичною метою деяких лікарських препаратів або інших речовин для отримання специфічних переживань. До найпоширеніших речовин, які викликають розвиток наркоманії, належать опій і його похідні, препарати індійських конопель, деякі снодійні, кокаїн, різні стимулятори нервової системи. За даними опитування споживачів ін'єкційних наркотиків (СІН) проведеного в 2010 році Українським інститутом соціальних досліджень імені Олександра Яременка сучасний стан визначається такими тенденціями:

1. Амфетамін є більш молодіжним наркотиком (14-19 років – 34 %, 20-24 роки – 30 %, 25-29 років – 32 %, 30-34 роки – 28 %, 35-39 років – 25 %, 40 років і старше – 16 %).

2. Вживання транквілізаторів найбільше відмітили респонденти вікової групи 35-39 років (23 %), найменше таких респондентів виявилось серед представників вікової групи 14-24 років (16 %).

3. Вживання галюциногенів (ЛСД та грибів) найбільш поширене серед представників вікової групи 14-24 роки (20-24 %), серед інших вікових груп цей відсоток не перевищує 12 % (найменше серед представників вікової групи 34-39 років – 5 %).

4. Вживання метадону найбільш поширене серед вікової групи 25-39 років (25-29 років – 7 %, 30-34 роки – 7 %, 35-39 років – 9 %), в інших вікових групах цей показник коливається в межах 4-5 %.

Найстрашніше те, що приймання наркотиків у сучасної молоді став буденною справою, можна навіть сказати, традицією. Здається, ніби у сьогоднішніх підлітків не вживати наркотики вважається непристойним. Матеріальне благополуччя визначається тепер не тільки маркою автомобіля й відвідуванням дорогих розважальних закладів, а ще й можливістю придбати чергову дозу найкращого наркотику. Модною філософською концепцією серед молоді стає опис й аналіз духовного досвіду, який підліток придбав, вживаючи наркотики. У багатьох випадках наркоманія в підлітковому віці починається через особисті проблеми. І сприймаючи наркотики як дорогу в світ насолод, забуття й радісного життя, він не розуміє, що вийти з цієї ілюзії дуже важко, а часом навіть неможливо.

А що ж до алкоголізму, то це явище стало проблемою не лише дорослих, а й молоді, яка бере приклад з батьків, дорослих друзів та знайомих. За останніми соціологічними опитуваннями наведеними на сайті Радіо Свобода, 76% підлітків (віком від 14 до 16 років) мають досвід вживання слабоалкогольних напоїв. І найпопулярнішим є саме пиво. Більшість людей сприймає проблему алкоголізму передусім як надмірне вживання алкогольних напоїв. Але як у громадській думці, так і в медицині немає чіткого визначення того, що саме вважати надмірним споживанням. Поряд із закликами певної частини медиків та деяких громадських організацій, що пропагують тверезість, до цілковитої відмови від алкоголю, пропагується корисність певних видів спиртних напоїв, незмінними залишаються традиції відзначення свят і важливих життєвих подій застіллям зі спиртним. Поширена в суспільстві думка щодо того, що незначне вживання алкоголю не шкодить здоров'ю людини й що є різниця між дією міцних напоїв (передусім горілки, самогону) та слабоалкогольних (пиво, легкі вина, лонгери тощо), сприяє тому, що деякі з неміцних видів алкогольних напоїв батьки дозволяють дітям вживати вже в ранньому віці. Таким чином, ставлення підлітків до вживання алкоголю формується в атмосфері поблажливості щодо побутового пияцтва. Ось чому важливо говорити як про небажане явище не тільки про алкоголізм, а навіть про так зване помірне вживання алкоголю молодими людьми.

Причини першої спроби алкоголю різноманітні. Загалом можна визначити такі мотиви: бажання потрапити до певного кола однолітків, де споживання спиртного є звичайним явищем; бажання здаватися дорослішим; переконаність у тому, що це модно і «круто»; з метою розслабитися, позбутись відчуття сором'язливості та стресу; розвеселитися; задля спілкування; задля солідарності з компанією; для «анестезії» від образи, горя або фізичного болю.

Тож, розглядаючи питання алкоголізму, наркоманії та занять спортом, слід донести до молоді, що своєю відмовою від алкоголю та наркотиків вони допомагають як собі, так і суспільству. Необхідно сприяти проведенню відкритих дискусій на ці теми. А також зосереджуватися на необхідності виховання таких життєвих навичок, як уміння вирішувати свої проблеми, протистояти тиску з боку однолітків, розвивати здорові дружні стосунки, вміти долати стрес та спілкування з дорослими. Молодь має навчитися ставити собі за мету досягнення таких позитивних цілей, як постійне набуття знань та професійних навичок, що дозволить заробляти на життя законними шляхами

Байдак Вадим Євгенович

студент 3 курсу, групи ПІ 15-2,
Факультет комп'ютерних наук,
Харківський національний університет радіоелектроніки,
м. Харків, Україна

КОНФЛІКТИ В СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

КОНФЛИКТЫ В СТУДЕНЧЕСКОЙ СРЕДЕ

CONFLICTS IN THE STUDENT ENVIRONMENT

For today, every person may be faced with different views, beliefs and interests of the surrounding people. Similar clashes caused by personal characteristics of people, their interaction with others, subjective and objective factors, can lead to conflict situations. The student environment is not without this.

Integral parts of student life are interpersonal conflicts, which can lead to negative consequences. Interpersonal conflicts are conflicts between separate individuals in the process of their social and psychological interaction. The reasons for such conflicts – both social and personal. The first ones include: the loss and distortion of information in the process of interpersonal communication, the unbalanced role interaction of individuals, differences in the methods of assessing the activities and personality of each other, intense interpersonal relationships, the desire to power, psychological incompatibilities [1].

The personal causes of conflicts are related to the individual and psychological characteristics of its participants: the assessment of the behavior of the other as inadmissible, low level of socio-psychological competence, insufficient psychological stability, poorly developed ability to empathy, elevated or lowered levels of pretension, choleric type of temperament, excessive severity of individual character traits.

Adaptation to study at a higher educational institution is largely determined by the student's personal qualities. Young people use the communication and skills that they have acquired at school, and they are not always successful. Differences in moral attitudes, behavior, values, norms can lead students to a conflict situation.

During a student's stay in a student group, conflicts are inevitable. And in this connection, different types of conflicts are distinguished.

By the nature of decision-making: constructive (functional), destructive (dysfunctional). By content: realistic (objective), unrealistic (non-objective). By the composition of the participants: intrapersonal, interpersonal, between personality and group, intergroup [3].

All the above types of conflicts are found in a higher educational institution. Let's consider the main types of conflicts in the student environment on the examples.

Constructive conflicts lead to well-founded decisions and promote the development of relationships in the student group, while destructive conflicts hinder effective interaction and decision-making. For example, in the course of working on a single joint project, a contradiction arises. All students have their own views, their point of view to solve the problem. Constructive conflict will solve the problem, and destructive will prevent the solution of the problem.

Realistic conflicts are caused by dissatisfaction with certain requirements or unfair distribution of any advantage between participants. Unrealistic conflicts aim at open expression of accumulated negative emotions, hostility, that is, acute conflict interaction becomes not a mean to achieve a concrete result, but an end in itself. For example, one student from the group was appointed to be a member of the Student Council, another student did not like it, he believed that he is more suitable for this post. As a result, there is a realistic conflict. The situation is compounded by the fact that students already had a mutual antipathy, which served as the beginning of an unrealistic conflict [2].

Quite often, there is such a kind of conflict as a conflict between a person and a group in student group. Such a conflict arises when any member of a student group violates established norms of behavior or communication. For example, when a group of students has a student with a higher sense of self-importance, who thinks he's better than his groupmates. Such student causes negative reaction of the whole group. As a result, there is a conflict between personality and group.

It is impossible to avoid conflicts in the educational environment of higher educational institutions, as its subjects differ in their social status, roles in society and functions. The welfare of both the university and society as a whole depends on how quickly it is possible to recognize the emerging conflict, which can not only be warned, but also resolved without consequences. In order to successfully resolve the conflict situation it is necessary to understand the primary sources and causes that led to the emergence of interpersonal conflict.

Letter

1. Antsupov A. Y., Konflyktolohyya: uchebnykdlyavuzov / A.Y. Antsupov, A.Y.Shypylov. – 4-e yzd, yspr. y dop. – M. :Эksmo, 2009. – 512 s.
2. Dubchak H.M. Vnutrishn'oosobystisnikonfliktystudentiv u periodnavchannya u vuzi. / H.M. Dubchak – Chernivtsi, 2000. – 364 s.
3. Zav'yalova V.S. Pedahohycheskoevlyyanyenapsykhologhycheskyyklymatstudenchesk oyhruppy. / V.S. Zav'yalova – Kazan', 2005. – 278 s.

Бойченко Дарія Тарасівна

студентка 4 курсу, групи СГТ-54-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ В СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ

ОСОБЕННОСТИ ВНЕДРЕНИЯ ИНКЛЮЗИВНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В СРЕДНЕЙ ШКОЛЕ

FEATURES OF IMPLEMENTATION OF INCLUSIVE EDUCATION IN MIDDLE SCHOOL

Тенденція збільшення в нашій країні кількості дітей з особливими потребами, недостатність існуючих форм навчання і виховання, що відповідають потребам і здібностям дітей даної категорії, численні проблеми їх адаптації та соціальної інтеграції в суспільство і як наслідок неефективної вторинної соціалізації дозволяють зробити висновок про недосконалість соціальної та освітньої політики по відношенню до дітей з порушеннями розвитку.

До сих пір в освітній політиці нашої держави панівною є орієнтація на традиційну освіту дітей з особливими потребами в спеціалізованих навчальних закладах. У розвинених країнах Заходу узятий курс на інклюзивну освіту таких дітей в масовій школі разом зі здоровими однолітками, що дає кращі результати в підготовці дітей до подальшого життя і їх включення в суспільство.

Розвиток інклюзивної освіти – веління часу і обов'язок соціальної держави, яка взяла на себе Україна як член ООН низку зобов'язань по відношенню до дітей-інвалідів. Успішність реалізації цих зобов'язань залежить не тільки від держави, але і від позиції суспільства по відношенню до осіб з обмеженими можливостями взагалі і до освіти цих дітей, зокрема. Ідея спільного навчання і виховання дітей та здорових дітей викликає заперечення з посиланнями на відсутність умов для їх здійснення: матеріальних, організаційних, фінансових, менталітету населення і педагогічних працівників.

Становлення інклюзивної освіти в Україні відбувається значною мірою на основі зарубіжного досвіду. Звісно, кожна країна не може сліпо копіювати досвід інших держав через різні політичні та економічні умови, відмінні освітні традиції, а тому шукає свій шлях розвитку інклюзивного навчання. Сьогодні стає очевидним, що розвиток вітчизняної інклюзивної освіти неефективний, якщо діяти лише шляхом формального перенесення вдалих зарубіжних моделей освітньої інтеграції в процес навчання і виховання вітчизняних загальноосвітніх закладів без їх осмислення та адаптації. Досвід показує, що розв'язання проблем розвитку інклюзивної освіти повинні базуватися на урахуванні місцевих особливостей при використанні місцевих ресурсів, в іншому випадку такі рішення будуть необґрунтованими.

Згідно зі статистикою, серед 17 337 українських шкіл лише 1127 залучені до інклюзивного навчання. Більш ніж 56 тисяч школярів з особливими потребами не охоплені навчанням у загальноосвітніх закладах. Таким чином, показник інклюзії в Україні складає лише 7%.

Нині в Україні відбувається зміщення акцентів соціальної політики держави стосовно інвалідів у бік формування суспільної свідомості щодо сприйняття їх як рівних членів суспільства та необхідності створення для цих громадян умов для повноцінного життя, в тому числі здобуття освіти. У 2017 році з державного бюджету було виділено 210 млн гривень цільових субвенцій для дітей з особливими потребами.

Базовим документом для створення інклюзивної освіти в Україні є концепція «Нової української школи», яку затвердила Національна Рада Реформ у квітні. За словами її ініціатора, міністра освіти Лілії Гриневич, концепція прописує реформування освіти до 2029 року.

Один із принципів цієї стратегії – дитиноцентризм. Нова школа повинна буде враховувати права, здібності та потреби дитини, а не йти по написаній нагорі інструкції. Саме з цього

принципу проростає вирішення проблеми інклюзивної освіти. Для учнів з особливими потребами створюють умови для навчання спільно з однолітками. Для таких дітей буде запроваджено індивідуальні програми розвитку, організовано лікування, включаючи корекційні заходи.

Борзенкова Дар'я Валентинівна

студентка 1 курсу, групи ЕК-47-Б,
Навчально-науковий інститут економіки,
менеджменту і міжнародного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДИ

ВЛИЯНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ МОЛОДЕЖИ

INFLUENCE OF INFORMATION TECHNOLOGIES ON THE INTELLECTUAL DEVELOPMENT OF YOUTH

Важной проблемой социологии являются социальные последствия научно-технической, технологической, информационной революций. Сегодня украинское общество переходит от постиндустриального к информационному, что приводит к массовому использованию информационных технологий, новых «зеленых» источников энергии, сверхпроводимых материалов. Безусловно подобные изменения в науке влекут за собой определенные трансформации и в социальной среде и во всех сферах общественного производства. Такие достижения научно-технического прогресса как телефон, компьютер, факс, ксерокс – позволяют человеку выполнять свои рабочие функции не выходя из дома. Подобные трансформации провоцируют изменения образа жизни у целых поколений, трансформируя их быт, стирая грани между работой и досугом, сливая выполнение функциональных обязанностей с домашней работой.

Сегодня мощное техническое оснащение позволяет использовать компьютерные учебники, тем самым стимулируя индивидуальное и дистанционное обучение. В современных условиях для многих людей интеллектуального труда обязательным становится непрерывное образование. Однако

люди привыкли, что за них все сделают «новые технологии» – компьютер, Интернет или даже современные гаджеты. Подобное отношение влияет на качество подготовки студентов, даже не утруждающих себя написанием рефератов, курсовых, дипломных, а просто «скачивающих» уже «готовые» с определенных сайтов, не читая их и не интересуясь содержанием. Самая большая трудность в этом – психологический фактор, так как день, выделенный в расписании для самостоятельной работы, может просто превратиться в очередной выходной.

В любой очереди, в метро, на скамейках парка, за столиками в кафе мы можем видеть одну и ту же картину. Молодые люди сидят, уставившись в экран телефона, планшета, ноутбука. Они что-то просматривают, кому-то отвечают. Грустно наблюдать за тем, как компания друзей дружно «клацает» свои телефоны вместо того, чтобы общаться друг с другом вживую. В общественном транспорте редко можно встретить человека без наушников в ушах, откуда раздается громкая музыка. На улицах города каждый встречный человек разговаривает по мобильному телефону. Люди перестали видеть, что вокруг них происходит. Они перестали думать, так как им просто некогда это делать... А как же живое общение? Теперь молодежь все реже видется. Зачем? Ведь можно просто позвонить или отправить видео/фото с собой.

Но с другой стороны такой способ общения удобен тем, что позволяет не прерывать общение даже на расстоянии. Например, в поездках вы всегда сможете связаться со своими родными, ведь для этого нужен всего лишь свободный доступ к интернету и полная зарядка гаджета. Так «Википедия» дает следующее определение термину «гаджет» – «небольшое устройство, предназначенное для облегчения и усовершенствования жизни человека». Нельзя отрицать тот факт, что Интернета значительно расширяет наши возможности – найти любую литературу или другую нужную нам информацию, загрузить для чтения книгу или же просмотреть фильм. Но у большинства пользователей это переходит в зависимость от социальных сетей – проверить в сотый раз почту, пролистнуть новостную ленту, просмотреть фотографии в Инстаграмме, поставить лайки, написать комментарии. Или же наоборот, выставить очередную фотографию себя в машине, в кафе, на работе, а потом заходить через каждую минуту и смотреть, не появился ли к ней новый комментарий. Если собрать воедино все время, которое бесцельно тратится молодыми людьми на подобные «дела», то выходит, что

несколько часов в день просто «сгорают» – исчезают в никуда. Данные тенденции охватывают не только молодежь, но и детей, некоторые из которых еще не умеют читать, но уже играют в гаджетах своих родителей, вместо привычных для их возраста игрушек. Однако, много игр созданы отнюдь не для развития логики или обогащения интеллекта, а для «сжигания» времени. В сети их называют «убивалки» времени. Большинство молодых людей проходят уровень за уровнем вместо того, чтобы познавать этот мир, заниматься спортом, духовно развиваться, общаться друг с другом. Замкнутый круг из ежедневных «лайков» фотографий в социальных сетях, бесполезных игр, переписки с друзьями «ни о чем».

Таким образом, новые информационные технологии дают обществу быстрый и легкий доступ к информации, экономят людям времени, дают человеку дополнительную возможность развиваться и совершенствоваться, осуществлять быструю коммуникацию и многое другое, однако приводят к реальной зависимости от виртуального мира, деградации личности. Влияние гаджетов на нашу жизнь глубокое и неоспоримое, однако право выбора всегда остается за личностью.

Бусарова Наталія Сергіївна

студентки 4 курсу, групи СГТ-54-А,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ УМОВ ПРАЦІ РОБІТНИКІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ОСОБЕННОСТИ ОЦЕНКИ УСЛОВИЙ ТРУДА РАБОТНИКОВ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

FEATURES OF EVALUATION OF WORKING CONDITIONS OF EMPLOYEES OF HIGHER EDUCATION

Людина значну частину свого життя витрачає на працю і тому від умов праці, рівня її безпеки залежить працездатність і продуктивність праці, якість роботи, стан здоров'я. Важливість вивчення умов праці виходить з того, що соціальні зміни в усіх сферах життєдіяльності та особливо у сфері праці, які викликані переходом до ринкової економіки, трансформували соціальні характеристики роботи персоналу, особливо на переробних

підприємствах. Зміни, що спостерігаються в економіці України, характеризується активізацією процесів модернізації економічних стосунків, розвитком підприємств та перебудовою внутрішньо організаційних умов. Саме це обумовлює підвищення попиту на соціологічні знання щодо дослідження умов праці й їх оцінку персоналом.

У цивілізованому суспільстві велике значення надається умовам праці та їх поліпшення. У багатьох конвенціях і рекомендаціях вказується, що трудова діяльність і життєдіяльність людей збігаються в часі та просторі, або, інакше кажучи, основна активне життя людини проходить на роботі. Отже, від тривалості робочого часу і від умов праці залежать не тільки результат праці, але і такі чинники, як загальна тривалість життя, стан працездатності, фізичного здоров'я, період соціальної активності та ін.. Вчені Науково-дослідного інституту праці (НДІ праці) визначили умови праці як складне об'єктивне суспільне явище, яке формується в процесі виробничої діяльності під впливом взаємопов'язаних факторів соціально-економічного, техніко-організаційного та природно-кліматичного характеру, що суттєво впливають не тільки на здоров'я, працездатність людини та її ставлення до праці, на продуктивність праці та інші економічні результати виробництва, а й на рівень життя, всебічний розвиток людини.

Ключовою фігурою у системі вищої освіти є особистість науково-педагогічного працівника. Проте, успішна наукова та викладацька діяльність є результатом не чисто індивідуальної, а індивідуально-колективної діяльності. Підтвердженням цієї тези є те, що досягнення ВНЗ визначаються спроектованою та реалізованою адміністрацією кадровою стратегією, політикою і системою.

В цілому при реалізації кадрової політики за сучасних умов ВНЗ доцільно керуватися такими принципами:

- стержнем кадрової роботи у ВНЗ повинна стати «стратегія розвитку», а не «стратегія виживання»;

- подолання підходу до викладацьких кадрів як «кадрового забезпечення» навчального процесу. Кадрову роботу варто сфокусувати на підтримці таких цінностей професії викладача, як схильність до творчого самовираження через свою професію викладача вищої школи, прагнення до постійного удосконалення процесу викладання, почуття відповідальності за якість викладання;

- системне використання параметричного і облікового описання кадрового складу ВНЗ. Для нинішньої управлінської практики характерним є перегин у напрямку кількісних оцінок і

надзвичайна віра в силу оптимізаційних механізмів при прийнятті управлінських рішень;

– застосування методології багатокритеріальної постановки і рішення кадрових проблем у різних їх зрізах, визнання поліваріантності рішення кадрових проблем на рівні вищих навчальних закладів;

– діалогова взаємодія викладачів і керівників ВНЗ, прозорість цілей і засобів освітньої політики.

Взявши за основу викладені принципи побудови кадрової політики, доцільно у кожному ВНЗ проектувати власну стратегію розвитку з виділенням окремої складової — управління персоналом.

За сучасних умов ефективною лише та система, у якій буде добре вибудована система мотивації праці викладача. Нинішня система оплати праці у переважній більшості державних ВНЗ функціонує за принципом не винагородження результатів інноваційної праці, а займання певної посади. Досягнення високих результатів науково-педагогічної діяльності є не результатом добре вибудованої системи, а наслідком виконання певного обсягу завдань, які самостійно визначає кожний викладач на початку навчального року, які узгоджуються із завданнями навчального структурного підрозділу – кафедри, факультету.

Зважаючи на те, що викладацька діяльність за своєю суттю є творчою та інноваційною, то, вважаємо, що кожний ВНЗ повинен будувати власну систему управління персоналом, яка б стимулювала б науково-педагогічну активність персоналу. Досягти цього можна шляхом впровадження рейтингової оцінки праці викладача, структурних підрозділів і ВНЗ в цілому. Побудова рейтингу викладачів дасть можливість використовувати як матеріальні, так і нематеріальні інструменти мотивації.

Затрати робочого часу і напруженість праці викладачів у цілому зумовлені видами, характером та обсягами навчальної роботи, які складають зміст їх трудової функції. Розклад занять повинен точно відповідати обсягу і видам навчального навантаження, оскільки він з моменту його затвердження юридично закріплює для кожного викладача розпорядок робочого дня. Таким чином, встановлений розкладом занять розпорядок робочого дня викладача з виконання навчальної роботи обумовлює розподіл його робочого часу з цього виду роботи у конкретні календарні періоди. Частка робочого дня, що використовується на проведення навчальних занять, чітко фіксується відповідно до установлених нормами часу в

індивідуальному плані викладача, а порядок використання цього робочого часу визначається режимом навчального процесу ВНЗ і розкладом занять.

**Гайдідей Ірина Миколаївна,
Ружинська Катерина Андріївна**

студенти 3 курсу, групи ХТ-15-Б (О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПОЛІТИЧНА СВІДОМІСТЬ МОЛОДІ

ПОЛИТИЧЕСКОЕ СОЗНАНИЕ МОЛОДЕЖИ

POLITICAL CONSCIOUSNESS OF YOUTH

Останні роки змусили багатьох людей змінити свої політичні погляди. У своїй доповіді хочу звернути увагу на стан настроїв молоді у момент зміни структури влади. Актуальність теми полягає у визначенні основних проблем політичної свідомості громадян та врахування їх при подальшій розбудові держави. Більша частина сучасного молодого покоління має відносну позицію що до справ з політичною, економічною та соціальною складовою суспільства бо існує загальна думка, що українське суспільство і державний устрій загалом має форму «постійної невизначеності».

Невизначеність держави є і історично обумовленим фактом. На думку українських істориків П. Сас та П. Ситник, пояснюється тривалим періодом відсутності державності в українській нації, насильством над нею чужої волі – через існування в минулому в складі поліетнічних імперій. В такому суспільстві громадянин по перше спрямовує свою енергію на самореалізацію та підвищення соціального статусу.

Як недолік також можна вважати залишки у підсвідомості людини періоду радянського режиму, покоління сучасної молоді було виховано людьми, які жили , як раз у цей час. Поширений тип людини, залишений нам у спадок тоталітарним минулим — це тип залежної та інертної людини. Її життєве кредо — від мене нічого не залежить. Залежність як психічна ознака є наслідком безправності цілих поколінь людей. Вона неминуче породжує інертність – пасивне наслідування прийнятих способів мислення і поведінки. Звідси – зневоленість, переважання пасивності та

конформізму, нездатність утверджувати як особисту, так і національну ідентичність.

Події в країні, що відбувалися починаючи з часів Євромайдану кардинально змінили політичну свідомість молоді, про що свідчать опитування та дослідження «Молодь 2015» [1]. Оприлюднені дані свідчать про наступне:

1. За національною та патріотичною ідентичністю 91 % опитаних вважають себе українцями за національністю, 6 % – росіянами, 1 % – представником іншої національності, 4 % – опитаних важко визначитися .

2. Пишаються тим, що вони є громадянами України - 81% опитаних представників української молоді. Не пишаються українським громадянством 8%, а близько 11% опитаних не змогли відповісти на це запитання.

3. Готові захищати свою країну зі зброєю в руках, у разі, якщо їх мобілізують 26 % респондентів(серед чоловіків таких 34 %, серед жінок 17 %). Ще 3% опитаних вже брали або беруть участь у військових діях.

4. Хотять жити в Україні і не планують емігрувати – 44 % опитаних представників української молоді. Ще 38 %, можливо, хотіли б повчитися або попрацювати закордоном якийсь час, але потім повернулися б до України. 17 % молодих людей хотіли б емігрувати з України – 4 % планують це зробити найближчим часом, 13 % шукають відповідні можливості. Серед тих представників молоді України, хто хоче емігрувати, 58 % пояснюють це тим, що в Україні зараз немає таких можливостей для роботи, як в інших країнах, ще 56 % зазначають, що в Україні немає реальної демократії і законності. Загалом 69 % молодих людей вважають, що державі необхідно виконувати деякі заходи для появи у свідомості суспільства патріотичних ідей.

Такі кардинальні зміни відбулися у свідомості молоді за дуже короткий проміжок часу. Революційні події помістили людину у стресову ситуацію, що дало поштовх до переосмислення своїх дій та дій держави в цілому. З'явилося розуміння, що потрібно бути активним учасником політичного життя країни.

Література

1. Волосевич І. Молодь України – 2015 / І. Волосевич, С. Герасимчук, Т. Костюченко. // Київ. — 2015. — С. 57-63.

Ольшєвська Вікторія Олександрівна

студентка 1 курсу, групи ЕК-27-Б,
Навчально-науковий інститут економіки,
менеджменту і міжнародного бізнесу,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**ПРОБЛЕМИ, З ЯКИМИ СТИКАЄТЬСЯ МОЛОДЬ
НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ**

**ПРОБЛЕМЫ, С КОТОРЫМИ СТАЛКИВАЕТСЯ МОЛОДЕЖЬ
НА РЫНКЕ ТРУДА УКРАИНЫ**

**THE PROBLEMS FASED BY YOUNG PEOPLE
IN THE UKRAINIAN LABOR MARKET**

Today one of the main issues of modern youth is that after the university they face the problem of finding a suitable job for their profession. A large number of students graduating from higher institutions can not work as a specialist because our country has a low level of supply. But, on the other hand, we can see a large number of vacancies in the labor market with attractive wages. And then the question arises why there is unemployment, although there are a lot of job offers? The answer is very simple - most young people attend institutes to get a diploma of higher education, it is believed that they can get a good job, but this is not the right. Entrepreneurs want to have a perspective, reasonable and skillful worker, so to get a decent manpower, you need to study well, understand the case and have a purpose for which you will conquer the peaks.

The purpose of the study is to identify the causes of unemployment, because according to modern observations of specialists from the State Statistics Service of Ukraine, about 262 thousand people aged 15-24 are unemployed, and at the age of 24-29 about 259.8 thousand people are also unemployed.

Among the main problems that exist on the youth labor market, we can distinguish the following:

- 1) the general state of the economy, because of which the number of jobs is decreasing;
- 2) tax pressure on large enterprises, small and medium business on the part of the state;
- 3) the absence of a system for distributing youth during study (internship or practice) and work after graduation;

4) the imperfection of the development and unprofessional implementation of employment programs, retraining of young workers at the national, city level, etc.

The characteristics of unemployment among the young population lead to:

- increase of poverty and decrease of the budgets of young families (as a consequence – increasing divorces, abortions, reducing fertility, increasing the number of homeless and abandoned children, orphan children, disabled children);

- Reducing social protection and inadequate evaluation of youth labor contributes to reducing national patriotism, leading to the outflow of young professionals in developed countries, adding interest in finding alternative forms of earnings in the field of informal economy and shadow business, increase interest in education;

- Criminogenic situation in the country is increasing: the number of economic and criminal crimes is increasing, alcoholism and drug addiction flourishes, the number of venereal and other diseases increases, the life expectancy decreases, mortality increases - all this results in the natural degeneration of the nation.

Analyzing the data of the State Statistics Service of Ukraine, in the first half of 2011, the need for workers in the financial sphere was 1.9 ths. people, and in the workers of industry – 26,5 ths. People [1]. At the same time, the number of graduates-programmers with each year increases, which means that most graduates will not be in demand in the labor market. Young people do not seek to occupy vacancies in enterprises with old machines and equipment, poor working conditions. Because of this, in our country there is a critical shortage of labor .

According to the results of my work I can highlight such variants of stabilization of the situation:

- 1) The main task of the employment service authorities should be to apply effective measures that increase the chances of young people to integrate into the labor market structure, well establish themselves on it, become competitive.

- 2) Pay special attention to the development of the system of retraining, training of young workers.

- 3) To strengthen the activity of state bodies in the areas of providing youth employment.

- 4) To increase competitiveness on the labor market of certain categories of young people (young people without practical experience, young women with children, disabled people, etc.).

So, when considering unemployment, it is necessary that the state take seriously the problem of youth unemployment, more

actively work with employment centers and find new partners for the employment of graduates. For example, at the state level in recent years, appropriate measures have been taken to overcome the problem of employment of graduates of higher educational institutions designed to promote effective employment of the population. Also people's confidence in the future is important to the young, aspirations to work and development of the country, aspirations to develop personal skills, as changes begin with each of us.

Риморєва Тетяна Сергіївна

студентка 5 курсу, групи СГТ-53,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**ПРОФЕСІЙНИЙ ІМІДЖ ВИКЛАДАЧА УНІВЕРСИТЕТУ:
СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ**

**ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ ИМИДЖ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ
УНИВЕРСИТЕТА: СОЦИОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ**

**PROFESSIONAL IMAGE OF THE UNIVERSITY TEACHER:
SOCIOLOGICAL ANALYSIS**

На сучасному етапі розвитку української системи освіти важливою складовою навчально-виховного процесу, що забезпечує його ефективність, є якість взаємовідносин, що складаються між викладачем та студентом. На відміну від авторитарної моделі організації навчального процесу, яка передбачала суб'єктно-об'єктні відносини між учасниками, домінуюча у сучасній освіті гуманістично-партнерська модель проголошує такі взаємовідносини викладачів та студентів, де всі учасники навчального процесу виступають суб'єктами навчання. Такий підхід значно розширює роль особистісних та професійних якостей викладача, які складають основу його професійного іміджу.

Професійний імідж викладача – образ педагога в контексті виконуваної ним професійної ролі, який формується в свідомості членів суспільства в процесі соціальної взаємодії. Професійний імідж є важливим суб'єктивним фактором, що може впливати на мотивацію студентів до навчання та, як наслідок, на якість формування особистісних та професійних

компетенцій майбутніх професіоналів. Саме тому проблема формування позитивного професійного іміджу викладача, який би сприяв підвищенню ефективності навчально-виховного процесу, сьогодні є актуальною.

Для вивчення професійного іміджу викладачів університету було проведено соціологічне дослідження на прикладі НТУ «ХПІ». В якості методу збору даних було застосовано анкетне опитування. В дослідженні взяли участь 236 студентів НТУ «ХПІ». Вибір респондентів носив квотний характер. В результаті опитування було виявлено, що найбільш важливими характеристиками, які впливають на формування образу викладача, є його професійні навички, рівень знань з дисципліни та стиль спілкування зі студентами. Важливими також є наявність практичного досвіду та моральні якості викладача.

Що стосується моральних якостей, як важливих складових образу викладача університету, то на думку опитаних студентів, педагог має бути справедливим, відповідальним, чесним, дружелюбним та ввічливим.

Розглядаючи професійні якості ідеального викладача, було виявлено, що, на думку респондентів, ідеальний викладач повинен вміти справедливо оцінювати роботу студентів, легко, доступно та цікаво викладати матеріал, поєднуючи теоретичні знання з практикою та обов'язково мати глибокі знання з дисципліни. Дані дослідження показали, що базова освіта з дисципліни, що викладається та практичний досвід роботи за фахом є значущими для більше половини опитаних студентів. Стать, вік педагога, та наявність вчених ступенів для студентів не є важливими. Щодо образу викладачів НТУ «ХПІ», то більшість з них характеризуються респондентами як такі, що мають глибокі знання з дисципліни та хорошу загальну ерудицію, вміють користуватися різноманітними технічними засобами та логічно і послідовно викладати матеріал. За оцінками студентів більшість викладачів НТУ «ХПІ» беруть участь у дослідницьких проектах та мають багато наукових праць та статей. Однак, дослідження показало, що існує значне розходження між уявленнями студентів про найважливіші характеристики, які повинен мати ідеальний педагог та рівнем їх наявності у викладачів НТУ «ХПІ».

Найбільша різниця спостерігається між такими особистісними якості ідеального та реального викладачів як справедливість, відповідальність, чесність і пунктуальність. Рівень наявності цих характеристик у більшості викладачів за оцінками опитаних студентів значно нижче рівня важливості

цих якостей для ідеального педагога в уявленні респондентів. Можна сказати, що найближчим до ідеалу є рівень розвитку таких моральних якостей викладачів університету, як дружелюбність та ввічливість. Схожа ситуація спостерігається і з важливими для студентів професійними якостями, які у педагогів виражені в незначній мірі. Суттєва різниця спостерігається між важливістю для студентів таких характеристик, як вміння цікаво викладати матеріал та підняти активність студентів на заняттях та їх наявність в образі викладачів НТУ «ХПІ».

Таким чином, виявлені завдяки дослідженню тенденції свідчать про актуальність проблеми формування позитивного професійного іміджу викладачів університету та необхідність подальшої роботи над розробкою механізмів його підвищення.

Рогозна Валерія Сергіївна

студентки 1 курсу, групи ЕК -27-Б,
Навчально-науковий інститут бізнесу,
економіки та менеджменту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**МОВНА ПРОБЛЕМА СУЧАСНОЇ МОЛОДІ:
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ
ВИКОРИСТАННЯ НЕЦЕНЗУРНОЇ ЛЕКСИКИ**

**РЕЧЕВАЯ ПРОБЛЕМА СОВРЕМЕННОЙ МОЛОДЕЖИ:
СОЦИАЛЬНО-ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ
УПОТРЕБЛЕНИЯ НЕЦЕНЗУРНОЙ ЛЕКСИКИ**

**SPEECH PROBLEM OF MODERN YOUTH:
SOCIO-PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF USING
OF UNCENSORED VOCABULARY**

At this stage of development, the use of uncensored speech is common among all sections of the population, especially among students and young people. Therefore, the issue of the culture of speech is quite problematic and relevant for today. This phenomenon has already entrenched so much that it is an integral part of everyday life, and thus, it does not receive the proper amount of attention. This work is aimed at finding the causes and factors that affect the use of profanity, and possible ways to eliminate it.

From the point of view of morality, one can say that it's indecent to swear with the dirty language, and people, using such vocabulary, are ill-mannered. However, there are a number of factors different from upbringing, which cause the use of obscene language. One of the main and most common reasons, according to V.I. Zhelvis, is an emotional discharge of the individual. This can be a stressful situation, because a calm and self-confident person does not need to resort to abuse. But in a fit of emotion and psychological stress, it is more likely to hear obscene language from the interlocutor. In accordance with the research conducted by the Research&BrandingGroup with the method of personal interviews in all regions of Ukraine in 2013, Ukrainians use profanity for the purpose of relieving mental stress (45%) or pain shock (28%). Thus, the uncensored language serves as a verbal means of expressing human feelings. Dr. Wallace advises that in order to avoid neuro-psychic overstrain, it is necessary to retire daily and give vent to the feelings even in the most obscene terms. However, Wallace points out that his advice is unlikely to be of use to those who swear a dozen times a day – for them «psychotherapeutic» detente will not mean anything.

Being a part of an «adult» vocabulary, obscene speech becomes an important symbol of maturity and independence. Especially among young people and adolescents, profanity is used for self-affirmation, the creation of credibility and integration of a person into a more adult society, when the opposite speaks about the alienation of a person and, allegedly, non-belonging to a particular circle of society. At the same time, it serves as a means of protection and isolation from external factors and fears specific to adolescences. Therefore, a person tries to present himself like more independent and fearless one to the society due to so-called «speech barrier». Here lies the explanation why the obscene communication is more popular in the teenage environment than in many adult subgroups. According to the results of the above-mentioned sociological survey, some Ukrainians use obscene language to demonstrate disregard of the system of prohibitions (13 %), to demonstrate belonging to a certain circle of «their own» (13 %) or to demonstrate their relaxedness and independence (13 %). In all this, friends and acquaintances serve as the “example” for every second person who uses dirty language – colleges at work (32 %) or family members (31 %). Thus, the range of profanity use has spread so much that it can be heard not only in the streets, but also within the walls of own houses.

Another function of uncensored speech, by the psycholinguist V. I. Zhelvis, is the lowering of the social status of the opponent,

placing a person on a lower level of the social hierarchy. In this case, an obscene word can serve as quite strong and quick suppress of others and subordinate them. This can be done in various ways: a simple comparison of the name of the addressee with obscene names, a metaphorical comparison to the name of the animal. In the view of Ukrainians, every fourth person who uses obscene language makes this purposefully against someone: for insulting or humiliating the interlocutor (27 %), for demonstrating aggression (26 %).

Among the causes of uncontrolled profanity, scientists identify a number of diseases, including general insanity, dementia, Alzheimer's disease, obsessive manic disorders of the psyche and many others. But arguing that these ones are topical and main is wrong nowadays. In his work on the culture of speech and dirty language traps, E. O. Pyatkov emphasizes that modern profanity serves as a substitute for complex verbal constructions and descriptions by simple «capacious» expressions; as well as to fill the pauses that arise in the speech of a person who has a poor command of the literary language. Thus, cursing acts as ordinary fillers. Taking into account that language is a tool of thinking, and that it is one of the main factors shaping both the thinking and morality of a person during his age development, we have to set off alarm bells about the future of the modern young generation.

At this stage, investigation of the Research&BrandingGroup showed that most of those who use obscene words admit that they could refuse of such language: one third is ready to stop completely using the obscene vocabulary (32 %), as much are willing to do it in most cases (32 %), and every fifth – in some cases (19 %). At the same time, 13 % of Ukrainians could not refuse to use swearing under no circumstances. In addition to such psychological resolution of the situation, like emotional relaxation through rest, meditation, yoga, or many other things that help a person to prevent a stressful state and the subsequent onset of depression, Ukrainians themselves believe the best way to fight obscene vocabulary will be self-control(66%). More than a third of surveyed believe that to eliminate abusive words, it is better to encourage a culture of speech through literature, art, through the media (37 %). While every fifth prefers administrative methods to combat obscenities – legal prohibition of profanity and use of fines or arrests (21 %).

Summing up, the issue of the use of dirty language by young people remains open. Profanity is mainly used for emotional discharge and has a fairly expressive feature. It is also mentioned that such language serves as the usual fillers in everyday speech.

Thus, the reasons for using the abuse were revealed in the work, the explanation why obscene speech is used mainly by teenagers and youth is given, and ways of its eradication are suggested.

Література

1. Пятаков Е. О культуре речи и ловушках сквернословия. // Книга в газете Школьный психолог. — 2010 — №06. — С. 1-2.
2. Жельвис В.И. Поле брани: сквернословие как социальная проблема. — Москва, 2000. — 280 с.

Чудна Анна Олександрівна

студентка 3 курсу, групи ХТ-55-А(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СОЦІАЛЬНІ НЕРІВНОСТІ У ШКОЛІ

СОЦИАЛЬНЫЕ НЕРАВЕНСТВА В ШКОЛЕ

SOCIAL INEQUALITIES AT SCHOOL

С давних времен ученые задумывались над природой отношений между людьми, над дифференциацией социума и социальным неравенством. Современное общество никогда не будет однородным. Оно делится на группы на основании пола, возраста, дохода, состава семьи или других показателей. Социальное неравенство в школьной среде является приоритетным для изучения социологами. Данная тема всегда актуальна, так как именно в школе начинается осознание себя как личности и сравнение себя с другими людьми. Целью данной работы является рассмотрение социального неравенства в школьной среде. Изучением становления личности и дифференциации школьников занимались И.С. Кон, В.Н. Шубкин, И. Волосевич, В. Бондаренко, и зарубежные социологи Э. Реклю, Р. Инглехард, Ф. Тенбрук. Социальное неравенство — это форма социальной дифференциации, при которой отдельные индивиды, социальные группы, находятся на разных ступенях вертикальной социальной иерархии и обладают неравными жизненными шансами и возможностями удовлетворения потребностей.[1]

Социальная дифференциация особенно примечательна в общеобразовательных школах. Школа рассматривается как

определенная социальная среда, в которой осуществляются определенные роли личности. Социальное неравенство может проявляться в виде межличностных взаимоотношений, как в рамках класса, так и в рамках всей школы. В школьной среде социальное неравенство проявляется в престиже и популярности отдельных личностей. Существует несколько подходов для измерения социального статуса школьника и на основании их выделяют два типа популярности: воспринимаемая и социометрическая. Под воспринимаемой популярностью понимают заметность и значимость отдельного школьника как личности. Социометрическая же популярность отображает место ученика в школьной среде и отношение других личностей по отношению к нему. [2]

Повышению социального статуса школьника способствуют высокое материальное состояние родителей, высокие коммуникативные способности, личностные качества, физическая подготовка, самореализация через хобби. В социологии выделяют два основных типа социальной иерархии и изображают в виде геометрических фигур: пирамида (группа наиболее популярных личностей и огромное количество одиночек или аутсайдеров) и ромб (мало популярных, немного аутсайдеров и основная масса – различные группы общения по интересам). Ромб предпочтительнее пирамиды с точки зрения стабильности общественной системы.[3]. Для адаптации детей в социальной среде необходимо проводить постоянную работу в течение всего времени обучения, это должна быть совместная работа социологов, психологов, классного руководителя и родителей. На уроках «Основы здоровья» и классных часах рекомендуется проводить психологические тренинги на темы: «Жизнь в коллективе», «Межличностные отношения», «Способы решения и ухода от конфликтов».

Идея социального равенства принадлежит к числу великих и наиболее привлекательных мифов человечества. В реальной действительности не было и нет ни одной социальной структуры, в которой существовало бы социальное равенство. Поэтому задачей социологов и психологов является создание такой среды, где происходит полноценное формирование личности.

Литература

1. Данильян О. Современный словарь по общественным наукам / под ред. О. Данильян, Н. Панова. — М.: Эксмо, 2005.
2. Титкова В. В. Популярность школьников и образовательная среда школы / В. В. Титкова,

В. А. Иванюшина, Д. А. Александров // Вопросы образования. — 2013 — №4. — С. 12-13

3. Социальное неравенство [Электронный ресурс], — Режим доступа: <http://center-yf.ru/data/stat/socialnoe-neravenstvo.php>

Ейсмонт Катерина Олександрівна

студентка 5 курсу, групи СГТ-53,
Факультет соціально-гуманітарних технологій,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна

МОДА ЯК РЕГУЛЯТОР ПОВЕДІНКИ СУЧАСНОГО СТУДЕНТСТВА

МОДА КАК РЕГУЛЯТОР ПОВЕДЕНИЯ СОВРЕМЕННОГО СТУДЕНЧЕСТВА

FASHION AS A REGULATOR OF THE BEHAVIOR OF MODERN STUDENTS

Сучасне українське суспільство знаходиться в постійних трансформаціях, де активно видозмінюються смислові життєві орієнтири людей, трансформуються моральні норми і поведінкові стандарти у відносинах між індивідами, особистістю і колективом. В умовах прискореного темпу соціального розвитку відбувається переоцінка цінностей, заміщення одних культурних зразків іншими, і в цьому сенсі не може не рости значення моди, як каталізатора суспільних змін.

У сучасному суспільстві вплив моди стає дедалі більшим і значущим, чому сприяло поширення інформаційно-комунікативних технологій, розвиток медіа, індустрії шоу та кіно. Всеосяжна «візуальна культура» моди, яка стає доступною для великої кількості людей, впливає на їх смаки та вибір у різних сферах життєдіяльності, та багато в чому детермінує світогляд сучасної людини. Перш за все, це справедливо стосовно молоді взагалі та студентської молоді, зокрема, яка схильна як раніше за всіх приймати новації, так і виступати їх джерелом. Звідси випливає необхідність з'ясувати місце моди в ціннісній ієрархії сучасного студентства, схильності до наслідування їй в різних сферах. Для досягнення цієї мети було проведено пілотажне соціологічне дослідження в якому взяло участь 120 студентів НТУ «ХПІ».

В результаті дослідження було виявлено, що моді намагається слідувати більша частина молоді – 78 %, причому основною її частиною є жінки – 87%, які добре орієнтуються у модних тенденціях.

Традиційно мода, перш за все, асоціюється із зовнішнім виглядом, такий стан речей є характерним і для опитаних студентів – так визначають моду 9 з 10 опитаних. Відповідно, людина є модною, якщо вона слідує за модою, є доглянутою, з охайною зачіскою і почуттям стилю, який, перш за все, підходить саме їй і не зважає на думку оточуючих.

Основними мотивами слідування моді для половини респондентів є бажання подобатися оточуючим, привернути до себе увагу і подобатися представникам протилежної статі. Зразками для наслідування для половини опитаних є відомі люди, «ікони» стилю, за якими вони найчастіше спостерігають завдяки мережі Інтернет. Разом з цим для кожної третьої жінки, не менш важливим джерелом інформації про модні тенденції виступають покази мод та телешоу, а для чоловіків – друзі, знайомі, випадкові та незнайомі люди за якими вони спостерігають у місті, реклама в мережі Інтернет.

Що стосується сфер в яких студентській молоді важливо слідувати моді, то ними виявилися зовнішній вигляд, аксесуари, технічні засоби (телефон, планшет, комп'ютер), професійна сфера, рівень та напрям освіти. Проте в реальному житті, вони найбільше слідують моді тільки стосовно зовнішнього вигляду, аксесуарів, техніці та музики. Мода вносить у життя молоді доволі важливі зміни, які з одного боку мають позитивний вплив, у вигляді придбання корисних звичок, а з іншого – негативний, у вигляді поганих звичок. На думку біля половини опитаних мода суттєво вплинула на їх поведінку.

Жінки, слідуючи модними тенденціям, придбали більше корисних звичок, таких як перехід на правильне харчування та заняття спортом, тоді як чоловіки більше піддалися впливу поганих прикладів – вони почали вживати тютюнові вироби, більше часу проводити граючи в комп'ютерні ігри, вживати слова-паразити та нецензурну лексику. Єдина погана звичка, яку придбала майже половина жінок – це збільшення часу, який вони витрачають на соціальні мережі і взагалі на всю мережу Інтернет.

Таким чином, мода стає однією з першорядних цінностей. Завдяки наслідуванню їй реалізуються багато соціокультурних та психологічних потреб молоді, вона дає змогу почувати себе не тільки членом певної групи, але й демонструвати власну індивідуальність.

Секція 4

**ГЕНДЕРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА:
ТЕОРЕТИЧНИЙ ВИМІР**

Авраменко Станіслав Геннадійович

студент 4 курсу, групи В(І)-2,
Історичний факультет,
Донецький національний університет імені Василя Стуса,
м. Вінниця, Україна

ФЕМІНІЗМ В СОЦІОЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

ФЕМИНИЗМ В СОЦИОЛОГИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ

THE FEMINISM IN SOCIOLOGICAL DISCOURSE

Питання статі, починаючи з 19 століття, ставали предметом публічних дискусій і дебатів. Так зване «жіноче питання» було сфокусовано на тому, чи повинні статеві відмінності враховуватися як фактор, який закріплює або обмежує доступ до відповідних статусів, ролей та життєвих програм. Увага науковців зосереджувалася на розподілі соціальних ролей чоловіків та жінок. Предметом широкого дебатування були також проблеми природи і функціонального призначення статі.

Чи є статеві відмінності вродженими і біологічними якостями? Чи є вони продуктами соціалізації і впливу навколишнього середовища або вродженими і генетично-заданими диспозиціями? Чи є структури сім'ї (один батько, одна мати і діти) універсальними Божественного і природного походження або релятивними соціальними інституціями, які сформувалися під впливом культури конкретного суспільства? Такими були і є центральні питання гендерної культури фемінізму, концептуалізацію дискурсу якої автор здійснює в пропонованій статті.

Аналіз наукових досліджень та публікацій, в яких започатковано розв'язання наукової проблеми. Що дозволяє «жіночому питанню» в формі, в якій його було артикульовано в XIX столітті, поставати знову і знову? Мабуть, витoki цього реартикулювання випливають з припущення того, що розум і раціональність контролюють всі соціальні відносини, навіть ті, які з усією очевидністю детермінуються біологічними законами.

У своєму дослідженні Дж. Лобер та С. Фаред зазначають, що фемінізм, починаючи з П. де ля Барр і М. Уолстонкрафт, ґрунтується на переконанні в тому, що соціальні інститути можуть бути реконструйованими згідно принципам людського розуму [1, с. 187-192].

Традиційно вважається, що точкою відліку першої хвилі фемінізму стало обговорення в парламенті петиції з питання про жіноче виборче право в 1866 р., а завершилася перша хвиля наданням британкам рівного з чоловіками права голосу в 1928 р.

Наприкінці 1960-х рр. під впливом студентської революції, зростання робочого і антивоєнного рухів фемінізм відроджується, а подією, яка символізує фемінізму на національному рівні, стала перша Національна конференція жіночого звільнення, яка відбулася в 1970 р. в Рескін-Коледжі Оксфордського університету за участю 600 учасниць.

Складнішим є визначення точки відліку другої хвилі фемінізму, оскільки деякі дослідники вважають, що друга хвиля триває досі, інші вважають, що вона завершилася на початку 1980-х рр., коли настала епоха «постфемінізму».

Цей термін пояснює С. Кегіл, на думку якого постфемінізм є результатом критики ліберального фемінізму, що змінює його теоретичну базу на основі нових філософських, політичних і методологічних підходів. На думку авторки, величезний вплив на принципові зміни в феміністській соціології та ідеології справили такі філософські течії, як постмодернізм і постструктуралізм, а в самому жіночому русі поштовх до переосмислення феміністичних цінностей дав політичний вплив кольорових жінок, а також переосмислення ролі сексуальних відмінностей [2, с. 17].

Теоретики постфемінізму в дійсності не відмовляються від базових феміністських цінностей, проте, більше уваги приділяють раніше неочевидним проблемам «політик ексклюзії» (виключення темношкірих, постколоніальних та східноєвропейських жінок, маргінальних форм сексуальності з феміністичного дискурсу). У зв'язку з цим, є підстави вважати теоретичні дебати доби «постфемінізму» логічним продовженням досягнень другої хвилі фемінізму, що дає можливість розглядати період кінця 1960-х рр. – початку ХХІ ст. як цілісний етап в історії західного (і британського зокрема) жіночого руху.

Сімона де Бовуар, дотримуючись поглядів, які можна визначити як егалітарний раціоналізм, спиралася на уявлення про стабільне суб'єкти. У сучасному фемінізмі є представленими

різні версії критики такого підходу, що стосується, зокрема, Л. Ірігаре, Х. Сікс, Р. Брайдотті, Ю. Кристевої, Д. Батлер.

Проблемами гендерної культури займалися Дж. Батлер, С. де Бовуар, Р. Брайдотті, О. Горошко, І. Гофман, Л. Ірігарей, М. Кауфман, Р. Кеслер-Харіс, Т. де Лауретіс, Н. Ходоров (Н. Чодороу) та ін. автори. Про специфіку категорії «гендер» і її евристичному потенціалі писали Д. Ваттімо, М. Дмитрієва, Р. Лакофф, Дж. Кегіл та С. Фрімен й ін., які наполягали на безумовності відмінностей жінок від чоловіків, тим самим зацентровуючись на існуванні відносної гомогенності всередині самих цих груп (себто, на інтерпретації фемінності й маскулінності як жорсткої дихотомії).

Таким чином, в феміністичному дискурсі традиційні уявлення про суб'єкта і про сутність людини інтерпретуються як взаднічуючі щодо есенціалістської теорії статі. Есенціалістська теорія статі передбачає наявність преформістських соціогендерних уявлень, через які відбувається конструювання основних диспозицій особистості. Соціогендерний преформізм за умови розуміння суб'єкта в сексуалізованих денотаціях дозволяє вести мову про чоловіків і жінок як різні соціогендерні класи диспозиції яких відповідають системі гендерного панування. Зазначені диспозиції визначають як фізіологічно-тілесні складники, так і психічні особливості та соціо-культурні репертуари поведінки чоловіків та жінок.

Література

1. Лобер Дж., Фаррел С. Принципы гендерного конструирования. / Дж. Лобер, С. Фарред. — II Хрестоматия феминистских текстов. — СПб. : Прописи, 2000. — С. 187-192.
2. Cahill S. E. Becoming Boys and Girls: Ph.D. dissertation. Department of Sociology, University of California. — Santa Barbara, 1982. — 158 p.

Адамкевич Антуанелла Сергіївна

студентка 1 курсу, групи ЕК- 27-Б,
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**ГЕНДЕРНА НЕРІВНІСТЬ У ЛІТЕРАТУРІ, ПОСИЛАЮЧИСЬ НА
П'ЄСУ Г. ІБСЕНА «ЛЯЛЬКОВИЙ ДІМ»**

**ГЕНДЕРНОЕ НЕРАВЕНСТВО В ЛИТЕРАТУРЕ, ОСНОВЫВАЯСЬ
НА ПЬЕСЕ Г. ИБСЕНА «КУКОЛЬНЫЙ ДОМ»**

**GENDER INEQUALITY IN LITERATURE, BASED ON THE PLAY
BY G. IBSEN «A DOLL'S HOUSE»**

Роль і статус жінки в суспільстві вже довгий час залишається актуальним питанням. Різноманітні науки, такі як соціологія, психологія, політологія, журналістика, література, часто підіймають тему гендерної нерівності у різних наукових роботах та дослідженнях.

Що ж означає це поняття? Гендерна нерівність – характеристика суспільного устрою, згідно з якою соціальні групи (чоловіки та жінки) мають сталі різноманітності та як наслідок нерівними можливостями у суспільстві.

Одним з перших до цієї теми в літературі звернувся норвезький драматург, засновувач нової драми, Генрік Ібсен у своїй п'єсі «Ляльковий дім». Тема гендерної рівності в Норвегії почалась саме завдяки цій п'єсі, котра була написана в 1879 році.

У ній читач спочатку пізнає в головній героїні Норі веселу, щасливу, жваву, заміжню жінку, а в подальшому стає відомо, що вона глибоко нещасна та йде від чоловіка, залишаючи родину та дітей. Усе своє життя вона була лялькою в руках батька та чоловіка. Вона виступає проти суспільної думки та стереотипів того часу, вважаючи, що найголовніший її обов'язок – це обов'язок перед самою собою. За її словами, вона – особистість, а потім уже мати та дружина.

П'єса була критикою традиційних устроїв гендерних ролей. Жінкам заборонялося мати право голосу, рахунок у банку, приватну власність, у випадку скасування шлюбу не могли зберігати опіку над своїми дітьми.

Даний твір мало не оцінене значення для суспільства Китаю. Переклад п'єси з'явився у Китаї в 1918 р. в журналі

«Нова молодь», після чого рух за права жінки у Китаї почав називатися «нораїзм» через ім'я головної героїні Нори [1, с. 39].

Ця п'єса Ібсена стала однією з найвизначніших у світі. Недивлячись на те, що вона була написана у 19 столітті, вона й сьогодні має великий успіх на сценах різних театрів. «Ляльковий дім» – це не лише вклад у мистецтво та літературу, але й прямий вплив на суспільство, спроба досягнення гендерної рівності та закріплення ролі жінки.

Необхідно також зазначити, що існує навіть окрема дисципліна «соціологія літератури», яка вважає ці обидві науки неподільними і зауважує, що література впливає на суспільні проблеми. За допомогою п'єси це зробити більш просто, так як до літературного впливу додається в подальшому й візуалізація твору на сцені. Дякуючи різним засобам, таким як, декорація, костюми, сценографія, світлова партитура, емоції, голос, жива гра актора, глядач змушений замислитися над постановкою, своїм життям і суспільством в цілому.

У майбутньому хотілося б дослідити поставлену тему не тільки на прикладі однієї п'єси, але й у зарубіжній (на прикладі таких письменників, як Ф. М. Достоевський, М. А. Булгаков), світовій (Дж. Фаулз), а також в українській літературі (П. Мирний, І. Нечуй-Левицький).

Література

He Chengzhou. Henrik Ibsen and Modern Chinese Drama. Oslo., 2004

Богацкая Анна Сергеевна

студентка 3 курсу, групи МІТ-45,
Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

**СУЧАСНІ ЖІНКИ В ПОЛІТИЦІ:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ЗАКОНОМІРНОСТІ**

**СОВРЕМЕННЫЕ ЖЕНЩИНЫ В ПОЛИТИКЕ:
ТЕНДЕНЦИИ И ЗАКОНОМЕРНОСТИ**

**MODERN WOMEN IN POLITICS:
TRENDS AND PATTERNS**

Роль женщин в современном обществе динамически расширяется. В развивающихся странах мира неуклонно возрастает их влияние в экономической, политической, культурной и общественной жизни.

Цель исследования: выяснить, каков он – образ женщины-политика, что представляют из себя леди, в чьих руках сосредоточена власть.

Объектом исследования являются женщины в политике, а предметом является определение закономерностей, которые способствуют продвижению женщин в политической сфере.

Ещё в прошлом веке сочетания слов «женщина» и «политика» вызывали у многих граничащее с ужасом неприятие, отторжение, искаженное подобие «культурного шока». Процесс участия женщины в общественно-политической деятельности основательно поколебал сложившийся стереотип: политика – для мужчин, а хозяйственный быт – для женщин. Однако культура ценностей и нравственности современного общества не стоит на месте, и преодолевая вместе с целым миром эту очередную ступень, мы становимся на шаг ближе к той утопической цели, в которой нет места гендерным стереотипам.

Властные структуры государств, элита, политические партии и общественные организации декларируют, что современное общество приобретет устойчивый характер в том случае, когда граждане - мужчины и женщины - будут активно участвовать в жизни своей страны. При этом политическое участие женщин рассматривается как важнейшая самостоятельная задача.

При анализе биографий известных женщин-политиков таких как: Индира Ганди, Маргарет Тетчер, Ангела Меркель, Дилма Русеф Юлия Тимошенко и Беназир Бхутто было выделено пять характерных черт, которые особенно ярко олицетворяли легендарных «железных леди».

1. Каждая из них отличалась довольно высокой существенной степенью безжалостности по отношению к своим коллегам и подчинённым. Каждая из них в своё время получила оценку «железной леди» в той или иной формулировке.

2. Преимущественно отцовское воспитание и влияние на формирование мировоззрения отцовских политических ориентиров.

3. Практически полное отсутствие или минимальное проявление интереса к семейной жизни и воспитанию детей.

4. Ранняя политически ориентированная деятельность в подростковом или юношеском возрасте.

5. Окончание престижных высших учебных заведений, особое усердие в учёбе, целеустремлённость, настойчивость, политическая дальновидность.

Как показывает реальный исторический опыт, женщина-управленец, обладающая сильными волевыми качествами, присущими от рождения или отшлифованными с опытом, будет отстаивать свои интересы до победы. Самодисциплина, амбиции, не жертвенность – но участие в интересах своих сограждан, настойчивость, упорство, определённая мобильность, периодически превращающаяся в бескомпромиссность – вот те качества, которыми должна обладать женщина, несущая бремя ответственности за надлежащую ей власть. Мир знает многих великих лидеров, облачённых в юбки или сари. Мир открыто познаёт своих героинь.

Богуцька Тетяна Володимирівна

студентка 2 курсу, групи ІТКН 16-5,

Факультету комп'ютерних наук,

Харківський національний університет радіоелектроніки,

м. Харків, Україна

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ КЕРІВНИЦТВА КОЛЕКТИВОМ

ГЕНДЕРНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УПРАВЛЕНИЯ КОЛЛЕКТИВОМ

GENDER FEATURES OF CONTROL BY COLLECTIVE

У сучасних умовах соціальне значення проблеми успішності, досягнення успіху в житті активно обговорюється в діловому світі та науці. Керівник – особа, на яку офіційно покладено функції управління колективом та організації його роботи. Керівникові потрібне вміння аналізувати та ефективно розв'язувати складні, нестандартні управлінські проблеми, які зазвичай не мають готових рецептів вирішення, пов'язані з конкретними, часто дуже суперечливими, а іноді й конфліктними ситуаціями [3].

Успіх керівників чоловіків та керівників жінок сприймається суспільством по-різному, існує зазвичай така особливість: якщо успіх чоловіка є справою цілком звичайною і сприймається як належне, то успіх жінки подається як щось надзвичайне.

В науковій літературі та управлінській практиці існують різні підходи до аналізу керівництва колективом і особистістю, особливості міжособистісних відносин з урахуванням гендерних аспектів керівників. Соціологічні дослідження демонструють, що у жінок та чоловіків є певні відмінності за рядом показників, наприклад за діловими та психічними якостями. Жінки вміють мотивувати підлеглих, формувати у працівників професійну самоповагу. Чоловіки-керівники частіше використовують авторитарну стратегію, спираються на владу, контроль. У ситуації стресу чоловіки і жінки керівники також ведуть себе по-різному: чоловіки схильні до диктаторства, замикаються в собі, а жінки частіше вдаються до порад, можуть поділитися проблемами з оточуючими. Чоловіки і жінки переживають одні й ті ж емоції, але виражають їх по-різному [2].

Одним з проявів диференціації в стилях керівництва колективом є відмінність у характері лідерства серед чоловіків і жінок. Дослідження показують, що чоловіки частіше використовують ділову модель лідерства (прагнення до влади,

домінування, формування цілей, стратегічний розвиток), жінки – соціальну (спрямованість на спілкування, взаємодія, врегулювання міжособистісних відносин). Разом з тим, в чисельних наукових експериментах не знайшли підтвердження думки про відмінності в розумових можливостях, здібностях до навчання у представників обох статей. За рівнем інтелекту і жінки, і чоловіки мають однакові результати.

Аналіз гендерних відмінностей показує, що за деякими параметрами жінки мають явні переваги для успішного здійснення функцій управління. По-перше, жінка може стати ефективніше чоловіка, якщо в своїй роботі зможе розвивати та використовувати жіночі якості, які зв'язані з міжособистісним спілкуванням та не так яскраво виражені у чоловіків. Наприклад, вміння підлаштовуватися в комунікативних взаємодіях, проявляти більшу гнучкості та поступливість. По-друге, жінка може бути більш успішною, якщо буде використовувати суто чоловічі якості. Також треба відмітити, що у такому разі жінка стає набагато успішнішою в управлінській сфері, бо черпає енергію та мотивацію, що ведуть до успіху, в протиставленні чоловікам [1].

При виборі стилю керівництва і жінки, і чоловіки демонструють досить різні моделі ділових стратегій, які спираються як на статево-рольові особливості, так і на вимоги ефективності. При цьому потенціали переваг чоловіків і жінок-керівників доповнюють один одного. Таким чином успішність чоловіків і жінок в меншій мірі залежить від гендерних особливостей, а в більшій – від стилю поведінки в конкретних ситуаціях.

Література

1. Гендерний аспект управління [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://ua-referat.com/> Гендерний аспект управління
2. Профессиональная успешность и ее критерии [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.vashakomanda.ru/article14.htm>
3. Анупрієнко О. Л. Жінка-керівник у державному управлінні: подолання гендерних стереотипів суспільства [Електронний ресурс]/ О. Л. Анупрієнко – Режим доступу: http://www.ipiend.gov.ua/uploads/nz/nz_42/anupriienko_zhinka_kerivnyk.pdf

Гайдідей Ірина Миколаївна

студенка 3 курсу, групи 15б(О)

Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

СИМВОЛІЧНИЙ ІНТЕРАКЦІОНІЗМ У ДОСЛІДЖЕННІ ГЕНДЕРНИХ РОЛЕЙ

СИМВОЛИЧЕСКИЙ ИНТЕРАКЦИОНИЗМ В ИСЛЕДОВАНИИ ГЕНДЕРНЫХ РОЛЕЙ

SYMBOLIC INTERACTIONISM IN THE RESEARCH OF GENDER ROLES

В умовах соціально-політичних та економічних трансформацій, пережитих Україною в пострадянський період, спостерігається динамічне перетворення соціальних відносин, в тому числі, в області гендерної поведінки. Актуальність викликана тим, що у сучасному чоловічому світі, жінкам, щоб досягти успіху в сферах доводиться відмовлятися від свого біологічного жіночого початку і грати за чоловічими правилами. Але ж не всі розуміють, як ці правила потрапили в нашу свідомість.

Визначення англійського соціолога Ентоні Гідденса, на мою думку, найбільш точно розкриває визначення «гендер»: «Гендер - це не фізичні відмінності між чоловіком і жінкою, а соціально формовані особливості мужності та жіночності. Гендер - це в першу чергу соціальні очікування щодо поведінки, яке розглядається відносно чоловіків і жінок »[2].

Представники символічного інтеракціонізму виходять з того, що гендерні ролі є продуктом значущих символів і формуються в складному процесі *інтерацій* індивідів з *узагальненими іншими*[3]. В силу залежності від суспільства багато хто виконує ті сексуальні статуси і ролі, які *узагальнені інші* і, перш за все, *значущі інші* призначили нам.

Суспільство, як *узагальнені інші* має в своїй основі певні правила поведінки, яких не свідомо людина дотримується усе життя. Цікавим фактом є те, що певну основу свого “*І*” та “*Ме*” індивід отримує зі звичайних дитячих книжок та мультфільмів у ранньому дитинстві та рольових ігор, у лікаря або рятувальника. Граючи в ігри дитина виконує певну роль, яка була завчасно сформована нею в уяві, під впливом прочитаних книжок,

переглянутих мультфільмів, та звичайно ж настанов які вона отримала від *занчущих інших*.

Чоловічі казкові герої і персонажі телепередач зазвичай зображуються у вигляді королів, поліцейських, суперменів і т.д., які, володіють гарним розумом і фізичними даними, завжди перемагають злі сили. Типові жіночі персонажі - чарівниці і попелюшки, дочки і матері - ніколи не покидають будинок, вони чуйні і милосердні, весь час готують, наводять лад і, звичайно ж, чекають і чекають, коли "одного раз прийде принц". Разом з тим можна підкреслити, що останнім часом на екранах, в казках і рекламних роликах з'являються персонажі сильних і незалежних представниць жіночої статі. Очевидно, що в суспільстві затверджуються нові символи феміністського спрямування, які корегують традиційний процес сексуальної цивілізації.

Цікаве дослідження провела викладач з Мічиганського університету зі своїми студентами. Вона виявила, що 65% студентів-дівчат, які за своїми знаннями випереджали своїх колег чоловіків, не тільки не прагнули зробити кар'єру, але боялися її, намагалися взагалі уникнути конкуренції з чоловіками. Ці емпірично виявлені дані соціолог пояснює так: дівчата вважали, що їх успіх може перешкодити мати нормальну сім'ю (найбільш значимий символ) і не по-жіночому буде в змаганні з чоловіками, тим більше перемагати їх[3].

Наявність тенденція збільшення частки жінок у загальній чисельності робочої сили все ж таки має своє місце. Ніколи раніше не було такої великої кількості економічно активних жінок. Загальносвітова чисельність жіночої робочої сили досягла порядку 1,3 мільярда, в порівнянні з одним мільярдом в 1993 році[1]. На фоні цього процесу рівень економічної активності чоловіків у багатьох регіонах світу знизився. В результаті істотно скоротився розрив між статями в плані їх економічної активності. Однак це не привело до повного подолання гендерної нерівності ні в одному з регіонів світу.

Отже, розглядаючи гендерні проблеми через призму символічного інтеракціонізму, можна сказати, що усі відмінності формування "І" та "Ме" дівчини та хлопця, формуються з раннього дитинства, через вплив *узагальнених та значущих інших*, приклад моделі поведінки зображений у дитячій літературі або мультфільмах. Не зупинити процес нерівності суспільства доти, поки ми не змінимо систему виховання наших дітей, та чи потрібно це?

Література

1. Боджаева В. В., Слободчикова И. В., Манджиев А. В. Вуз как центр формирования и развития интеллектуального

капитала территории // Бизнес. Образование. Право. Вестник Волгоградского института бизнеса.- 2015. № 4 (33)

2. Женская занятость: Глобальные тенденции и действия [электронный ресурс]// МОТ Материалы МОТ 49-ая сессия Комиссии по положению женщин Организация Объединенных Наций, Нью-Йорк 2005. Режим доступа до ресурсу: http://ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-moscow/documents/publication/wcms_312616.pdf

3. Кравченко С.А. Социология: Парадигмы через призму социологического воображения. - Москва. 2002

Зінченко Дар'я Андріївна

студентка 3 курсу, групи МІТ-65,
Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ГЕНДЕРНІ РОЛІ ЯК СОЦІАЛЬНА НОРМА СУСПІЛЬСТВА

ГЕНДЕРНЫЕ РОЛИ КАК СОЦИАЛЬНАЯ НОРМА ОБЩЕСТВА

GENDER ROLES AS A SOCIAL NORM OF THE SOCIETY

Для современного глобализированного общества характерна переоценка гендерных ценностей, принципов, ролей. Каким образом необходимо разделять домашние обязанности? Сколько должна зарабатывать женщина и сколько – мужчина? Кто должен заниматься воспитанием детей, а кто – продвигаться по служебной лестнице? Такие вопросы в последнее время входят в число активно обсуждаемых в обществе. Не является ли постановка подобных вопросов свидетельством неразрешимости данных проблем прежде всего для тех людей, которые ими обеспокоены?

Многообразие гендерных ролей в различных культурах и в разные эпохи свидетельствует в пользу гипотезы о том, что наши гендерные роли формируются под влиянием культурных особенностей общества.

Согласно теории Г. Хофстеда, различия в гендерных ролях зависят от степени гендерной дифференциации в культурах или степени маскулинности или фемининности той или иной культуры. На основании исследований Хофстед показал, что люди маскулинных культур имеют более высокую мотивацию достижения, смысл жизни видят в работе и способны много и

напряженно работать. В ряде исследований установлено также, что фемининные культуры с низкой дистанцией власти (Дания, Финляндия, Норвегия, Швеция) имеют личностно-ориентированные семьи, которые способствуют усвоению равенства в гендерных ролях. В то время как культуры с высокой дистанцией власти и ярко выраженной маскулинностью (Греция, Япония, Мексика) – имеют семьи, ориентированные на жесткие гендерные ролевые позиции. Такие семьи способствуют, в конечном итоге, жесткой дифференциации в гендерных ролях [1].

Сейчас практически во всех культурах в отношении гендерных ролей происходят радикальные изменения. Гендерные роли изменяются с течением времени, соответственно меняются и полоролевые стереотипы. Частично это происходит по той причине, что женщины и мужчины исполняют различные социальные роли, и, как следствие, между ними имеют место различия, которые оправдывают эти роли.

Современный гендерный подход основан на идее о том, что важны не биологические или физические различия между мужчинами и женщинами, а то культурное и социальное значение, которое придает общество этим различиям. Основой гендерных исследований является не просто описание разницы в статусах, ролях и иных аспектах жизни мужчин и женщин, а принцип доминирования, утверждаемым в обществе через гендерные роли и отношения. Таким образом, воплощая в своих действиях ожидания, связанные с гендерным статусом, индивиды поддерживают гендерные различия. Можно сказать, что гендер – это социальная норма, к которой мы приспособляемся в силу нормативного давления (желания социального одобрения) и информационного давления (использования социальной информации, помогающей нам определять реальность).

Література

1. Берн Шон. Гендерная психология. — СПб, Олма-Пресс Инвест, 2004.
2. Гендерні стереотипи та ставлення громадськості до гендерних проблем в українському суспільстві. — К. : Компанія Ваіте, 2007.

Смагло Екатерина Ивановна
студентка 1 курса, групи ЕК- 27-Б,
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ГЕНДЕРНІ СТЕРЕОТИПИ

ГЕНДЕРНЫЕ СТЕРЕОТИПЫ

GENDER STEREOTYPES

Проблематика данной темы является очень актуальной для украинского общества. Людям свойственно стереотипное мышление и восприятие гендерных отличий. Наличие разных социальных ролей, которые воспринимаются как фундаментальные различия между мужчинами и женщинами в их психике и деятельности, формирует гендерные стереотипы. Цель данной работы – призвать людей отказаться от гендерных стереотипов и отстаивать свою позицию.

В октябре 2015 года группой «Рейтинг» по заказу аналитического центра RATING Pro, был проведен социологический опрос, который показал каким образом, распределяются социальные роли в украинских семьях. В частности, как мужчины и женщины смотрят на свои обязанности. Так, 58% мужчин считают себя главой семьи, тогда как только 39% женщин считают «главой» своего мужчину. В то же время, почти треть женщин считают «главой» себя, тогда как с этим согласились только 10% мужчин. Патриархальные взгляды вошли в традиционное видение идеальной семьи. Пары, стремящиеся сменить социальные роли, сталкиваются с осуждением и непониманием со стороны окружения. Но уже существует немало семей, разбивающих стереотип.

Мы привыкли наделять мужчин и женщин одинаковыми чертами характера и социальными ролями, забывая об индивидуальности. Общественные предрассудки устанавливают степень соответствия женщин и мужчин общепризнанному эталону. Часто это становится причиной непонимания между мужчиной и женщиной.

Гендерным стереотипом служит тезис, что женщины и мужчины имеют психологические особенности. Эти особенности влияют на круг интересов и вкусовые привычки. Феминность (обозначение психологических качеств,

приписываемых женщинам) подразумевает типичные женские свойства характера: приветливость, мягкость и сентиментальность, предпочтение розового цвета, пристрастие к хозяйственным делам (уборка и готовка), интерес к мелодраматичным сериалам, любовь к шопингу.

А маскулинность (обозначение психологических качеств, приписываемых мужчинам) приписывает мужчинам такие особенности: целеустремленность, решительность, ответственность, умение постоять за себя (затеять драку), любовью к футболу, интерес к автомобилям.

Парадоксально, что большая часть перечисленного служит примером ложного понимания женственности и мужественности. Названные качества и черты отражают только образные ассоциации, связанные с конкретным полом. Достоверность предубеждений сомнительная: есть мужчины, которые обожают сериалы, или женщины, ненавидящие ходить по магазинам.

Внешний вид подгоняется под параметры. Но требования, предъявляемые к мужчинам и женщинам, оказываются несоразмерны. Истинная леди должна обладать выразительными чертами лица и стройной фигурой, уметь профессионально делать макияж и депиляцию, носить стильную одежду. К джентльмену на протяжении многих лет предъявлялось единственное требование – быть «чуть симпатичнее обезьяны». Хотя сейчас мужскую привлекательность стали измерять размером бицепса, наличием щетины или бороды, татуировок и другими атрибутами настоящего самца. Это извращает понимание мужской и женской красоты. Главное чувствовать себя комфортно в собственном теле и не гоняться за идеальными параметрами внешности.

Устоявшийся довод, которым любят руководствоваться мужчины и женщины – это «очередность» выполнения действий в развитии взаимоотношений. Стереотипы из разряда «Мужчина должен предлагать познакомиться», «Женщина не должна звонить первой!». Задумайтесь, нужно ли придерживаться конкретных «законов» следования, подсказывающих, кто и что должен выполнить первым. Эффективность подхода не доказана. Так ли важно, кто сегодня напишет SMS или обнимет при встрече. Нужно забыть о соревновании и действовать так, как подсказывает сердце!

После вышесказанного хочется сделать следующие выводы: стереотипы никогда не исчезнут из жизни, поэтому нужно решить: одобряете вы их или нет. Можно смириться и принять массовую систему ценностей, если они не противоречат вашим

взглядам. А можно отказаться и выстроить свою систему ориентиров. Второй путь сложнее, но продуктивнее: не придется принимать взгляды, с которыми не согласны и притворяться тем, кем не являетесь. Здесь вы столкнетесь с непониманием и враждебностью со стороны людей, мыслящих стереотипами. Будьте спокойны и лояльны: придерживайтесь своего мнения и толерантно относитесь к чужому.

Литература

1. Кошенова М. И. Влияние гендерных стереотипов на качество межличностного общения / Под ред. И. С. Клёцкиной. – СПб, 2003.
2. Элина Карепова. «Влияние гендерных стереотипов на восприятие в современном обществе», 2015.
3. Олеся Украинская. «Гендерные стереотипы. Мифы о мужчине и женщине», 2016.

Секція 5

СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ

Гюнай Алієва

студентка 5 курсу, групи В,
Історичний факультет,
Бакинський державний університет,
м. Баку, Азербайджан

СОЦІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ПІВНІЧНОГО КАВКАЗУ

СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА

SOCIAL RELATIONS THE NORTH CAUCASUS

Formed on the background of the clan way of social relations the North Caucasus region determined attitude in public policy exclusively as «Caucasian fist». Since having a great recreational potential, an exceptional climate for the development of tourism and agriculture, significant mineral resources, unique in its scale deposits of non-ferrous metal resources which are able to raise the mining and metallurgical industries and being one of the oldest trade routes, the region is still remains depressed.

Therefore, we can distinguish at least two forms of social tensions that exist in parallel in the North Caucasus.

Background stress is related to the economic disadvantage of the region, low living standards, high unemployment (193,000 officially registered unemployed in 2015) and as a consequence of the increase in crime. Of course, society was forced in some way to adapt to the existence of such realities, correct social practices, to look for new social lifts, thus simulating the way of everyday routine in such complex realities of existence. However, on the basis of the lowest in the Russian index of suicides in the North Caucasus Federal District (366 suicides for 2015), the tension inherent in the background region is not important for the population. According to official statistics Ministry of Internal Affairs of the Russian Federation in the social well-Volga Federal District there were 4913 cases, in the Siberian Federal District – 3798, in the Central Federal District – 3570 suicides over the same period.

Ethnic tension is directly related to the history of the development of the region, Russian colonial policy in it, as well as unsuccessful attempts to post-Soviet decentralization. There are

three main reasons to fuel conflict: the disputed territory, the struggle for independence, national differentiation.

The main reason for the growth of interethnic tension in Dagestan is the national quotas for all posts in the public administration system. Roughly speaking, in addition to specific training and related characteristics for classes of property of a post you must also be of a «right» ethnicity. This archaism, of course, is the key factor of the corruption growth in the region and increase of the discontentment of the population on the ground. A striking example of the struggle for the independence is Chechen Republic because it has more or less ethnically homogeneous structure with Russians that actually affected the outcome of the Chechen war and the establishment of the puppet regime. Relevant for such an ethnically variegated region are territorial conflicts, when representatives of different nationalities live in one location, instigate a dispute concerning the historical affiliation of a particular locality. For example, the Ossetian–Ingush Vladikavkaz redistribution of land or misunderstandings around Novolakski district in Dagestan. Many conflicts are scattered throughout the territory of the North Caucasus and are frequently used in the region by the leaders of the ruling clans for political manipulation and knocking out subsidized preferences by the Kremlin. If we consider in more detail each of these precedents so apart from fierce intra–elite struggle there are no serious grounds.

Latent tensions are linked to the struggle for access to resources, and their range is so wide that begins on land, subsoil, industrial plants and ends with power and federal subsidies. And in this struggle the key role is played by the North Caucasus terrorist «bandit underground» consolidating basis for which was the Islam. Most often, arrests of illegal armed groups are accompanied by a state of emergency that takes place in the two republics: Dagestan and Chechnya. In recent years, there is a trend to yield these organizations at the international level by recruiting young people from these republics to take part in the military fights in Syria and Iraq on the side of the Islamic State militants. However, there is no official statistics on these facts. In this regard, we should mention geopolitical interests in the North Caucasus region.

It is clear that the international community is interesting more as a transit country for supplies of Caspian oil from Azerbaijan and Kazakhstan, as belonging to the Russian shelf of the Caspian Sea on the poorest oil reserves. Consequently, the «North Caucasian Fist» has a serious geopolitical potential under which was formed the official Kremlin policy of pressure on the countries of the Caucasus, the Caspian region that is being in the North Atlantic

Alliance interests. In this connection, as opposed to, it could be played scenario combining the Turkic people under the wing of Turkey. However, steps ahead of the curve, allowed picking up a forgotten issue of Kurdistan that updated in Syria and in Turkey the struggle for the independence of the Kurds and consequently the inability to create a Turkic foothold in the Caucasus.

Жасузаков Різабек

студент 3 курсу,
Економічний факультет,
Університет «Астана»,
м. Астана, Республіка Казахстан

ДЖЕРЕЛА ПОЛІТИЧНОЇ НАПРУГИ В КАЗАХСТАНІ

ИСТОЧНИКИ ПОЛИТИЧЕСКОГО НАПРЯЖЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ

SOURCES OF POLITICAL TENSION IN KAZAKHSTAN

Страны Центральной Азии, приобретаю независимость в 1991 г., не только получили место в экономическом пространстве «шелкового пути», но и оказались географически зажатыми в тисках двух миров которые образно можно считать «русским» и «исламским», одинаково претендующих на исключительное доминирование в регионе. Причем, интересен тот факт, что русский протекторат имеет поддержку со стороны Китая, а вот исламский – рассчитывает на поддержку США. Исходя из экономических предпочтений, Россия и Китай имеют, безусловно, более выигрышные позиции (данный регион, является транзитным для их продукции), особенно в контексте объединения энергосистем. Однако, идеологически ислам незыблем, что позволяет его агентам дестабилизировать ситуацию изнутри.

Ярким примером тому могут служить события июня 2016 г. в Казахстане, когда группа из 25 салафитов в течении недели напала на два оружейных магазина, воинскую часть национальной гвардии в г. Актюбинске, в результате чего погибли три военнослужащих и пять гражданских лиц, а 7 июня Нурсултан Назарбаев на 40 дней ввел «желтый» режим террористической опасности. Салафизм в Казахстане в последнее десятилетие стал набирать обороты, что связывают с падением уровня жизни. Формально он разрешен государством, однако, если в начале 2000-х большинство его приверженцев были сосредоточены в западных регионах, то сейчас отмечена

тенденция к их увеличению и на востоке. Так глава Восточно-Казахстанской области Д. Ахметов констатирует, что, и в политической, и в культурной элитах страны наблюдается увеличение салафитов, а государственная политика по ограничению их влияния отсутствует. В республике работает ряд программ Благотворительного фонда Сорос-Казахстан, способствующих формированию толерантного отношения к представителям радикального ислама – «Права человека», «Публичная политика», «Медийная», «Молодежная». Кроме того под патронатом фонда было проведено социологическое исследование «Этнорелигиозные идентификации казахстанской молодежи» в результате которого из 1404 опрошенных молодых людей в возрасте от 15 до 29 лет из 14 регионов страны 71 % продемонстрировал высокий уровень религиозности параллельно с низким уровнем религиозной культуры. Таким образом, можно с уверенностью говорить о существовании благодатной почвы для распространения исламского радикализма, в случае удачного выбора пропагандистских технологий. И тогда салафизм может представлять некоторую угрозу соседствующим с Казахстаном регионам РФ – Поволжью, Уралу и Западной Сибири, однако исключительно как религиозные риски внешнего характера.

Поэтому в стратегической перспективе развития русского сепаратизма в северных и северо-западных районах Казахстана серьезной угрозы государственному суверенитету представлять не может, поскольку численность этнических русских в демографическом разрезе населения страны сократилась с 37 % в 2000 г. до 23,7 % в 2015 г. Хотя страна и остается самой русскоговорящей из всех представительниц Центральной Азии. Если обратиться к опыту украинского Донбасса, то для удачного исхода идеи «отделения» и дестабилизации на конкретной территории не достаточно и 48 % этнически русского населения. Страны Центральной Азии, входящие в анклав так называемого «шелкового пути», ввиду своего географического положения представляют интерес для многих международных игроков, претендующих на доминирование в геополитике – Китай, Россия и США. Подтверждением тому служит аналитический доклад «К великому океану – 3», в котором данный регион рассматривается исключительно в контексте создания некоего «экономического пояса», готового противодействовать вызовам агрессивного Запада. Однако, данную идею нельзя назвать новой.

Дочкус Карина Вікторівна

студентка 2 курсу,
економічний факультет,
Вільнюський університет,
м. Вільнюс, Литва

**ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЛІТИКИ ОБМЕЖЕНЬ
СВІТОВОГО СПІВТОВАРИСТВА ЩОДО РОСІЇ**

**ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПОЛИТИКИ ОГРАНИЧЕНИЙ МИРОВОГО
СООБЩЕСТВА В ОТНОШЕНИИ РОССИИ**

**EFFECTIVENESS OF THE POLICY OF RESTRICTIONS
OF THE WORLD COMMUNITY TOWARDS RUSSIA**

Обострение ситуации на международной арене в 2014 г., связанное с развязыванием РФ вооруженного конфликта на Востоке Украины, открыло новое направление в борьбе со странами, стремящимися к геополитическому доминированию, – санкции, как политического, так и экономического характера. Существующие сегодня механизмы влияния на страны, ведущие агрессивную внешнюю политику, малоэффективны, однако мировое сообщество упорно не признает этот факт, настаивая на политике ограничений, длящейся уже 3 года. Подтверждением данной сентенции могут быть темы, обсуждаемые на Совете безопасности ООН. Как и в 2014 г. там требуют «оказать все виды давления на Россию», только теперь уже, чтобы прекратить сирийский конфликт, украинский вопрос уже даже не поднимается. Исходя из отработанной технологии, через год с таким же успехом будет забыт и факт агрессии в Сирии, а мир перейдет к очередным возмущениям по поводу «нового конфликта» в следующем стратегически важном регионе. Исходя из географии Центральная Европа – Ближний Восток, следующей, вероятнее всего, будет Азия, в равной степени интересующая страны, претендующие на мировое господство – РФ, США, Китай. Все они так или иначе готовятся к подобному развитию событий, ввиду чего предпринимают конкретные действия. Соединенные Штаты действуют в следующих, приоритетных направлениях:

Экономические санкции, применяемые Западом к РФ как к стране агрессору, имеют две стороны, как позитивную, так и негативную. Страны Евросоюза только за год – с июня 2014 г. по июль 2015 г. недополучили от экспорта 60,2 млрд. долларов ввиду объявленного Россией эмбарго, для Германии это в

среднем 830 млн. долларов в месяц, для Украины – 450 млн. долларов, для Польши, Франции и Нидерландов – по 200 млн. долларов. В следующем 2016 г. падение импорта из ЕС достигло 40,2 %, а экспорт РФ сократился на 31 %. За два года Россия потеряла на импорте 64 млрд. долларов.

Понятно, что наибольший удар санкции принесли странам Евросоюза, окончательно подорвав сельское хозяйство. Так по данным «Сора-Согеса» – организации, объединяющей европейских фермеров, они понесли ущерб в размере 5,5 млрд. евро. К концу 2017 г. по мнению экономистов-аналитиков Австрийского института экономических исследований общий ущерб от санкций для Европы составит 100 млрд. евро, с учетом расходов по сокращению 2 млн. рабочих мест. По мнению советника президента РФ С. Глазьева прямые убытки страны от санкций за два года составили 250 млрд. долларов, что соответствует 5 % ВВП. В основном это недоимки от ограничений в банковской сфере, игры на нефтяной бирже и снижение продаж в оборонном секторе.

Еще более интересной является ситуация по индивидуальным санкциям список по которым расширился с 21 человека до 78 федеральных политиков, 29 военных чиновников, 16 бизнесменов и 4 общественных деятелей, которые в рамках РФ получили политический иммунитет от внутренних преследований и чувствую себя как минимум героями, страдающими за благо нации.

В то же время, для США санкции оказались не столь травматичными, поскольку единственной прямой зависимостью ее от РФ можно считать утилизацию отработанного на АС плутония, по договору 2000 г.

Наибольших успехов достигли санкции в банковской сфере, российская экономика не смогла получить займов в среднем на сумму от 160 до 200 млрд. долларов, а европейские банки потеряли на недокредитовании 46,4 млрд. долларов, американские – 5 млрд. долларов и недополучили процентов по кредитам 8-10 млрд. долларов.

Таким образом, если комплексно рассматривать эффект полученный от санкций, то безусловные преференции от них достались именно Соединенным Штатам, поскольку потери РФ и ЕС в принципе равнозначны. Очевидно, что подобная стратегия экономического выматывания, как союзников, так и противников, может привести к восстановлению гегемонии США на мировых финансовых рынках.

Чінгіз Сафарлі

аспірант інституту імені Юнуса Емре,
Бакинський державний університет,
м. Баку, Азербайджан

ІСЛАМСЬКИЙ ФУНДАМЕНТАЛІЗМ ПІВНІЧНОГО КАВКАЗУ

ИСЛАМСКИЙ ФУНДАМЕНТАЛИЗМ СЕВЕРНОГО КАВКАЗА

ISLAMIC FUNDAMENTALISM IN NORTH CAUCASIAN

Problem statement and relevance, before talking about the North Caucasus as a perspective region for fomenting a new hotbed of ethnic conflict or back edge of radical Islam it is necessary to analyze the factors affecting the association into a serious force that is capable to loudly declare itself on the international scene.

If we take into account the growing concern of the international community regarding the manifestations of Islamic fundamentalism, and to assume that the general trends can touch and Russia, in this regard, the most religiously homogeneous are the republic of Chechnya, Ingushetia and Dagestan. However, in fairness, it should be noted that Islam is represented in these two branches: the Sunni and Shiite, as well as there are those who categorically refuse to join one of the branches. According to the Atlas of religions and nationalities of Russia in the Republic of Dagestan for 2,9 million people there are 49 % of Sunni, 32 % – Muslims, who joined in any period, 11 % – Christians, 2 % – the Shiites, 2 % – the Gentiles, 2 % – atheists.

The highest percentage of Muslims who are not adjoined to any Islamic movements is in Karachay–Cherkessia. For 478 thousand of the population – 34 %, and Kabardino–Balkaria for 860 thousand of the population – 49 %, and in the last Sunnis make up 5 %, and the Gentiles – 3 % while Shi a not reach 1 % in none of the states. Particular interest in religious terms has North Ossetia where from 713 thousand of the population there are 49 % of Orthodox, 29 % of the pagans and 4,7 % of Muslims.

Orthodox enclave of the North Caucasus Federal District is as follows: Krasnodar region – 52 % on the 5,2 million population, Stavropol Territory – 47 % on the 2,8 million population, North Ossetia – 49 % on 713 thousand population, Chechen Republic – 41 % on the 1,3 million population and the Republic of Adygea – 35 % on 449 thousand population.

Throughout the country, the North Caucasian Muslim figure is not significant. Since the beginning of 2016th from 132 million of

Russian population 20 million professed Islam and over the 15 years the number of orthodox has increased by 40%. Thus, the situation is such that it is worth to divide concepts such as «the Islamic world of the North Caucasus» and «Russian Islamic world.» It turns out that practicing Islam is more comfortable not in depressed provinces but in the cities of over one million people such as Moscow, St. Petersburg. According to demographers, by the middle of the XXI century, each 4th Russian will be orthodox. In this regard, it must be remembered not only the presence of the Caucasian people, but also serious Russian enclave of Turkish Islam (Tatars, Bashkirs) and factor «of the Muslim Volga region», which affects the formation of Russian religious policy in general. So in Bashkortan there are 38 % of Muslims from 4.1 million of the total population, in Tatarstan 31 % of 3.8 million of the total population, and in Orenburg region 12 % from 2.03 million of the total population. Therefore, only understanding the quantitative advantage of the Russian Turkic Muslim population in the country's mosaic we can talk about the North Caucasus, as a part of a worldwide caliphate.

Moreover, according to the results of a nationwide survey of Muslim leaders conducted in the summer of 2016 by the Council of Muftis of Russia, concerning the idea of unification of religious structures and of the All-Russian Muslim Congress, it revealed that 55 % of Muslim leaders clearly favor the creation of a single religious structure in Russia with a single mufti chapter and even a little more than 20% share this idea with certain reservations. Categorically spoke out against the heads of the two Muslim communities in Sochi and the Jewish Autonomous Region. Therefore, the identification of the North Caucasus to the Russian Muslim world in general is not worth it.

Thus, against the background of a religious mosaic and ethnic heterogeneity of the North Caucasus, there is generating social tension, which can be considered as a hallmark of the region.

Смирницька Єлізавета Віталіївна

студентка 1 курсу,
Юридичний факультет,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна

ПОЛІТИЧНИЙ ВИМІР У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МОЛОДІ

ПОЛИТИЧЕСКОЕ ИЗМЕРЕНИЕ В КОНТЕКСТЕ ФОРМИРОВАНИЯ МИРОВОЗЗРЕНИЯ МОЛОДЕЖИ

POLITICAL MEASUREMENT IN THE CONTEXT OF THE FORMATION OF WORLD PEACE INDUSTRY

Актуальність нашого дослідження полягала у тому що, у сучасних умовах наша країна проходить шлях формування нової ідентичності. В умовах трансформації посттоталітарної свідомості, дуже важливо робити акцент на піднятті політичної культури та свідомості серед підростаючого покоління та молоді. Саме ці громадяни не отримали виховання у тоталітарній системі та мають незатямлений погляд на соціальні проблеми.

Метою нашого соціологічного дослідження було проаналізувати рівень політичної культури та свідомості сучасної української молоді. Об'єктами дослідження були мешканці міста Дніпра віком від 18 до 30 років у кількості 100 респондентів.

Відсоткове співвідношення вікових категорій опитаних нами людей складало майже однакову кількість. Соціально-психологічна атмосфера в суспільстві є одним із чинників формування як громадської свідомості загалом, так і його системи цінностей зокрема. Невід'ємним елементом формування соціально – психологічної свідомості є рівень освіти опитаних. На визначено, що більшість молоді мають вищу освіту. Також на соціально – психологічну свідомість і як наслідок на політичну свідомість впливає місце проживання та сімейний стан. Більшість опитаних проживає в місті та неодружені.

Серед респондентів більшість розмовляє українською мовою. Основна частина молоді не зацікавлена питаннями, які стосуються суспільства, так як не готова пожертвувати власними інтересами заради загального блага. Зацікавлення у політиці має менша половина респондентів, основними їхніми джерелами політичної інформації є Інтернет та політичні передачі, але їх переглядають іноді.

Політичні питання з друзями обговорює лише четверта частина опитаних, але більшість вважає, що людина повинна цікавитися політичною обстановкою в країні. Переважна більшість опитаних вважає що, сучасна людина повинна цікавитись політичною обстановкою в країні, але при цьому лише половина опитаних приймає участь у виборах, а чверть зовсім не приймає участі в них. Протест – не основний метод волевиявлення народу, вважає половина опитаних, а третина опитаних вдаються до протесту коли це вкрай важливо.

У політичних партіях перебуває незначна кількість, більшість респондентів не приймають участі в жодній політичній партії. Що до сучасного політичного стану в нашій країні, переважна більшість вважає, що події на даному етапі розвиваються в неправильному напрямку, а чверті опитаних нажаль, це не цікаво.

Демократія ґрунтується на багатопартійній системі, так вважає більшість опитаних, і більш ніж третина не підтримують багатопартійність у державі. Переважна більшість у найближчому майбутньому хоче бачити нашу країну справжньою цивілізованою європейською державою і тому активно підтримує вступ України до ЄС. Майже порівну розділилися респонденти на тих хто вважає, що наша держава по-справжньому незалежна, і тих - що живуть у країні залежній. Більшість опитаних громадян вважають, що в Україні є свобода слова.

Отже, з огляду на результати проведеного дослідження ми підтвердили гіпотезу, яка висувалась на початку опитування, що сучасна українська молодь є досить освіченою та політично активною. Її активність охоплює постійний моніторинг політичної ситуації в країні, хоча фіксується низькою виборчою активністю. Розуміння та бажання євроінтеграції межує із нерозуміння впровадженого курсу реформування. Але респонденти презентували чітке бачення свого майбутнього та бажання його відстоювати.

Дудля Анастасія Патріна

студентка 1 курсу, групи ЮД-643,

Юридичний факультет,

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ,

м. Дніпро, Україна

ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ ДЕПАРТАМЕНТУ БЛАГОУСТРОЮ ТА ІНФРАСТРУКТУРИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАД

ЭФФЕКТИВНОСТЬ РАБОТЫ ДЕПАРТАМЕНТА БЛАГОУСТРОЙСТВА И ИНФРАСТРУКТУРЫ ДНЕПРОПЕТРОВСКОГО ГОРОДСКОГО СОВЕТА

EFFECTIVENESS OF THE DEPARTMENT OF IMPROVEMENT AND INFRASTRUCTURE OF THE DNEPROPETROVSK CITY COUNCIL

Актуальність дослідження вибраної нами теми полягає в необхідності ефективного моніторингу діяльності Департаменту благоустрою та інфраструктури міста Дніпра у контексті сприйняття його роботи мешканцями міста. Його діяльність визначається багатьма складовими, одним з яких є рівень підтримки належного функціонування соціальної та технічної інфраструктури міста. Остання має задовольняти життєві потреби провідної продуктивної сили суспільства – людини, та тим самим сприяти розвитку міської економіки. Наявність ефективно функціонуючої соціальної інфраструктури міста Дніпра є одним із визначальних факторів не лише соціальної стабільності, але й ефективного розвитку промисловості. Відсутність важливих структурних елементів соціальної сфери є причиною масового відпливу робочої сили за межі держави та занепаду міських територій.

Поняття інфраструктури досить широке. До інфраструктури відносять сукупність галузей, організацій та підприємств, що входять в ці галузі, діяльність яких носить спрямований характер. Всі вони покликані створювати умови для ефективного функціонування виробництва або товарообігу, а також нормальної життєдіяльності людей. В інфраструктуру включають дороги, транспорт, зв'язок, складське господарство, водопостачання, зовнішнє енергопостачання, спортивні споруди, обслуговуючі підприємства, озеленення, охорону здоров'я, науку, освіту.

Аналізуючи роботу Департаменту інфраструктури доцільно зазначити, що у своїй діяльності Департамент керується Конституцією і законами України, постановами Верховної Ради

України, актами Президента України, декретами, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, рішеннями міської ради і її виконавчого комітету, розпорядженнями міського голови та іншими нормативно-правовими актами, а також Положенням про Департамент. Розрізняють технічну інфраструктуру та соціальну інфраструктуру. До технічної інфраструктури відносяться, наприклад, електромережі, водопроводи, газопроводи, мережі автозаправок, телефонні мережі, інтернет, мобільний зв'язок, пошта, транспортні шляхи, громадський транспорт, банківські мережі та інші. До соціальної інфраструктури відносяться система освіти зі школами, училищами, вищими навчальними закладами, університетами, система охорони здоров'я з лікарнями, поліклініками, система громадської безпеки, яка включає в себе поліцію, оборону та іншу, система культурних закладів, система соціального забезпечення, заклади та об'єкти для проведення дозвілля й занять спортом.

Ми досліджували технічну інфраструктуру, яка є складовою життя сучасних громадян. У нашому опитуванні взяли участь 100 мешканців міста Дніпро (чоловіки – 54 %; жінки – 46 %). Освіта більшості (44 %) неповна вища, з середньою освітою – 17 %; неповною середньою – 15 %; і вищою – 24 %.

Проаналізувавши дані отримані в результаті дослідження можна зробити висновок, що мешканці міста Дніпро прагнуть покращити стан інфраструктури. Жителі міста готові до змін, шляхом співпраці з органами місцевої влади. Негативне ставлення можливе лише в тому разі, коли влада обіцяє але не виконує. Набагато більш проблематичним аспектом взаємодії органів державної влади і громадськості у сфері інфраструктури на сьогодні залишається практична реалізація норм діючого законодавства та інституційне забезпечення співпраці всіх зацікавлених у розв'язанні проблем покращення умов проживання. Широкій громадськості не вистачає ініціативи, досвіду участі та знань, необхідних для компетентної та ефективної взаємодії з офіційними структурами. Представникам влади бракує політичної волі, бажання радикально впливати на усталений політичний порядок та розстановку сил, готовності й вміння делегувати повноваження іншим суб'єктам влади.

Отже, дослідження показало, що якісне, прогресивне партнерство будується на зацікавленні кожної зі сторін у результаті спільної діяльності. Однак дані наведені раніше показали, що чи не найбільшим його досягненням є формування

нової моделі суспільства, здатного активізовуватися навколо вирішення актуальних проблем міської інфраструктури.

Крапівін Артем Іванович

студент 4 курсу, групи СМ-36,
факультет інформаційних технологій,
Київський національний університет харчових технологій,
м. Київ, Україна

ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

ПРОБЛЕМА НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ

THE PROBLEM OF NATIONAL SECURITY IN THE CONDITIONS OF GLOBALIZATION

В силу трансформації відносин між державою, суспільством і громадянином, а також під впливом процесів демократизації категорія «безпека» наповнюється новим змістом, змінюється її парадигма. Аналіз еволюції підходів до розуміння безпеки показав, що відбувається розширення предметного поля національної безпеки. Сучасні тенденції глобалізації пов'язують рівні безпеки в єдину мережеву структуру, де рівноправне значення має глобальна, міжнародна, державна й особиста безпека. Система забезпечення національної безпеки розглядається як системно-організована діяльність органів, сил, матеріальних ресурсів держави, різних організацій, громадян, що вирішують завдання щодо запобігання, усунення та ліквідації зовнішніх і внутрішніх загроз по відношенню до тих, чи інших об'єктів безпеки. В основі системи забезпечення національної безпеки сучасних держав лежить концепція національної безпеки, еволюційна зміна якої тісно пов'язана, з одного боку – з процесами глобалізації в світі, з іншого – зі зростанням ролі цінностей інститутів міжнародного права, а не військової сили

Політичний простір сучасного світу не одноманітний, існування в ньому безлічі демократичних і авторитарних практик створює варіативність як в розумінні безпеки, так і в формуванні системи її забезпечення. У зв'язку з цим, необхідність переосмислення методологічних і концептуальних основ національної безпеки в контексті процесів глобалізації сучасних державах, є надзвичайно актуальним.

На парадигму національної безпеки, неоднозначно впливають також глобалізації зокрема: трансформація суверенітету держави, інформаційно-технологічний прорив, посилення взаємозв'язку держав, економічна інтернаціоналізація, розвиток науки, медицини, промисловості.

В силу прискорення темпів глобалізації дедалі помітнішими стають її негативні наслідки: загострилася екологічна та енергетична проблеми, з'явилися нові виклики суверенітету – кіберзлочинність, посилилися міжетнічні, міжконфесійні та інші конфлікти, не втрачає своєї гостроти проблема тероризму та сепаратизму. Всі виклики і загрози глобалізації розширили простір безпеки: сьогодні він включає не лише питання військової й державної безпеки, а й практично безпеку всіх сфер людської життєдіяльності [1, с. 92-93].

Відновлення української державності у 1991 р. започаткувало діаметрально протилежний підхід до поняття «безпеки», ніж в останні роки існування СРСР. Тоді ж із наукового обігу практично вийшов доробок радянської історіографії, оскільки тогочасні вчені не розробляли категорію «національна безпека», яку на практиці заміняли терміном «безпека СРСР», «державна безпека». Також залишилися осторонь такі важливі у загальноприйнятому розумінні компоненти національної безпеки, як безпека суспільства й особистості.

Тому можна констатувати, що в силу трансформації відносин між державою, суспільством і громадянином, а також під впливом процесів глобалізації, категорія «безпека» наповнюється новим змістом, змінюється її парадигма.

Література

1. Актуальні питання оборонної політики України в контексті нового бачення способів ведення війн і міжнародного тероризму : науково-інформаційний збірник / [за ред. В. П. Горбуліна]. — Вип. 30. — Київ : ДП «НВЦ «Євроатлантикформ», 2006. — 272 с.

2. Гончаров И. В. К вопросу о понятии конституционной безопасности государства / И. В. Гончаров // Государство и право. — 2003. — № 12. — С. 104-108.

Бабаджанян Ксенія Олегівна

студентка 3 курсу, групи І-25б(АП),
Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ВНУТРІШНІ СУБ'ЄКТИ ПОЛІТИКИ ТА ЇХ ЗАЦІКАВЛЕННІСТЬ

ВНУТРЕННИЕ СУБЪЕКТЫ ПОЛИТИКИ И ИХ ИНТЕРЕСЫ

DOMESTIC POLICY AGENTS AND THEIR INTERESTS

Актуальність цієї теми засновується на тому, що до сучасної політики вже немає належної довіри та необхідно розібратися, що призвело до цього. Мета цієї роботи – розібратися які суб'єкти політики впливають на стан сучасної України та якими ідеями вони керуються для досягнення позитивних результатів. Суб'єктом політики є той соціальний суб'єкт, який здатний самостійно брати участь у політиці; впливати на стан інших і викликати суттєві зміни в політичних відносинах відповідно до своїх інтересів.

Одним з найбільш важливих суб'єктів політики є політична еліта. Як певна система поглядів теорія еліти була розроблена на початку ХХ століття Вільфредо Парето, Гаetano Моской, Робертом Міхельсом. В незалежній Україні проблема політичних еліт займає важливе місце в дослідженнях Дмитра Видріна, Бориса Кухти та інших.

В Україні, судячи з особливостей її історичного розвитку, ряду проблем і суперечностей, які накопичилися протягом довгого часу, сформувалася власна сучасна політична еліта. Слід виділити наступні проблеми і особливості в розвитку політичної еліти України:

1. Політична еліта в нашій державі в загалом має владу і багатство, але ніяк не високий рівень моральних якостей. Це вказує на те, що владу в нашій державі можна «купити», навіть не переймаючись про рівень та глибину своїх знань.

2. Українська політична еліта - це як правило представники уряду, олігархії, і ті, і інші в ході своєї діяльності в першу чергу спираються на особисті потреби, на створення привілеїв для свого кола, і лише після цього враховують інтереси суспільства в цілому.

3. Відсутність необхідного справжній еліті стратегічного мислення. Звичайно не можна говорити про те, що вся еліта в

Україні - це люди без належної професійної підготовки, але з огляду на специфічні особливості формування сучасної політичної еліти, можна сказати що при владі зараз не мало людей, які не володіють тим належним рівнем підготовленості, якими має володіти уряд.

4. Невміння домовлятися, узгоджувати інтереси. Звичайно політична еліта в нашій державі, як і в інших внутрішньо розділена між собою, але якщо в інших державах можна спостерігати взаємодію еліт, то в Україні навпаки існує так звана «боротьба еліт».

5. Відчуження політичної еліти від суспільства.

Представники політичної еліти України керуються ідеями боротьби за владу, але не завжди здатні розпорядитися цією владою в громадських інтересах. Через це коефіцієнт корисної дії політичної еліти України залишається дуже низьким.

На закінчення хотілося б відзначити, що політична еліта будь-якої держави, володіючи високим становищем у суспільстві, багатством, престижем, повинна вже не дбати про власні інтереси, а направляти всі свої зусилля на підтримку населення. Але еліта в Україні не може на сьогоднішній день виконати функції, покладені на неї, через перерахованих вище причин. Виходячи з цього важливо зрозуміти, що ніхто за межами нашої держави не зможе допомогти з виконанням всіх покладених завдань на поліпшення життя населення, так як зрозуміти потреби країни може людина або група людей, які виросли тут. Залишилося виховати і сформувати політичну еліту майбутнього з урахуванням існуючих недоліків для політичного розвитку українського суспільства.

Безрукавий Дмитро Володимирович

студент 3 курсу, групи ХТ-556(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

СЕРЕДНІЙ КЛАС В УКРАЇНІ: Є ВІН, ЧИ НІ?

СРЕДНИЙ КЛАСС В УКРАИНЕ: ЕСТЬ ОН ИЛИ НЕТ?

MIDDLE CLASS IN UKRAINE: IS IT OR NOT?

Метою даної роботи є дослідження проблеми становлення середнього класу України, кризових явищ у ньому, а також можливі шляхи їх подолання.

Існує ряд критеріїв, за якими будь-яку людину можна віднести до того чи іншого соціального класу. Наявність приватної власності, засобів виробництва, високих професійних навичок, середньої та вищої освіти, стабільного заробітку середнього або вище середнього рівня, активна участь у політичному житті країни – такими є основні характеристики середнього класу [1]. В Україні більшість людей, які асоціюють себе з середнім класом, але не володіють усіма показниками приналежності до цього класу. Через це постає питання, а чи існує середній клас в нашій країні взагалі. Саме тому ця тема є актуальною. Розвиток середнього класу є однією з найбільш нагальних проблем і актуальних завдань будь-якого цивілізованого суспільства. Це пов'язано з тим, що в розвинених країнах Середній клас є оплотом ринкових відносин і конкуренції в економіці, основним замовником і гарантом демократичного устрою в державі.

Чи існує сьогодні в Україні середній клас, аналогічний західному? Судячи з наявності людей в Україні з вищою і середньою професійною освітою, за назвами професій і спеціальностей, що збігаються із західними, то без сумніву, середній клас в Україні є. Однак, якщо взяти за основу основний критерій середнього класу - річний дохід, то говорити про наявність середнього класу в Україні не доводиться. Згідно «Global Wealth Report-2015» швейцарського банку Credit Suisse в Україні "середнім класом" може вважати себе громадянин з рівнем річного доходу в 11 258 \$. Наразі за даними Держстату середній місячний дохід українця становить 5374 грн., Що приблизно становить \$ 2 480 на рік, що в свою чергу приблизно

в 4,5 рази менше необхідного показника, зазначеного у звіті Credit Suisse.

"Велика частина українців відносять себе до середнього класу, але, по суті, вони не є економічно достатніми. Люди вважають, що якщо вони можуть оплатити комуналку, купити достатньо їжі, і якщо ще вистачає на покупку одягу та, наприклад, пілососа, то це - середній клас", - розповів директор соціологічної служби Центру Разумкова Андрій Биченко. На думку експерта, причина того, що половина населення України самі себе відносять до середнього класу, - якась спадщина радянського періоду і наслідок падіння економіки України в пострадянський період. "Оцінка за принципом - усі, хто з мінімальними втратами виживає, - середній клас", - сказав Биченко. Причиною низької кількості людей в Україні, які відносять себе до середнього класу або відповідають критеріям середнього класу, є низький рівень економічного розвитку, як наслідок фінансової кризи. Для його подолання потрібний комплекс дій, частиною яких є поступові, цілеспрямовані та ефективні заходи з реформування економіки з боку представників інститутів державної влади.

***Бережна Марина Олегівна,
Резнічок Таміла Анатоліївна***

студенти 3 курсу, групи ХТ-15б(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ДІЯЛЬНІСТЬ ЗМІ В ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ СМИ В ФОРМИРОВАНИИ ГРАЖДАНСКОГО ОБЩЕСТВА В УКРАИНЕ

THE ACTIVITIES OF THE MEDIA IN THE FORMATION OF CIVIL SOCIETY IN UKRAINE

Засоби масової інформації (ЗМІ) значно впливають на формування національної свідомості. Але вони можуть не лише консолідувати суспільство, а й відігравати деструктивну роль шляхом створення і поширення невідповідній дійсності інформації.

Актуальність теми зумовлена потребою створення достовірного інформаційного простору, який би сприяв розвитку громадянського суспільства.

Створення суспільного мовлення — було зобов'язанням України перед Євросоюзом і Радою Європи. У своїй діяльності громадські ЗМІ сповідують принципи гласності, достовірного, неупередженого, об'єктивного інформування соціуму, вони є способом подолання політичної ангажованості і, власне, забезпечують належну реалізацію конституційного права кожного громадянина на інформацію. Громадські ЗМІ — інформаційні канали, створені для суспільства, фінансовані та контрольовані ним.

Водночас 7 квітня 2015 року Президент України Петро Порошенко підписав ухвалений Верховною Радою Закон «Про суспільне телебачення і радіомовлення», завдяки чому з'явилася Національна суспільна телерадіокомпанія. До цього часу Україна залишалася однією з останніх країн у Європі, яка не мала суспільного мовлення. Відповідним законопроектом передбачена незалежність суспільного мовника. Втручатись у редакційну політику акціонеру та іншим суб'єктам владних повноважень суворо заборонено.

Відтепер на плечах кожного громадянина України лежить відповідальність за сприяння функціонуванню незаангажованому, об'єктивному, достовірному інформаційному простору, який би сприяв розвитку громадянського суспільства з його правами, свободами, повагою до кожної особистості, незалежно від раси, віри, професійної приналежності, політичних уподобань.

Проте слід зазначити, що нині рівень розвитку українського громадянського суспільства ще не досяг того рівня, щоб надавати постійну фінансову підтримку таким ЗМІ та й доходи сучасних українців не настільки великі, щоб окремо сплачувати за послуги одного телеканалу чи радіостанції. Це обумовлює той факт, що більшість ЗМІ України, які позиціонують себе як громадські, фінансуються за рахунок грантів і спонсорських внесків. Питання забезпечення їхньої довгострокової життєспроможності залишається відкритим, але необхідність функціонування громадського мовлення, яке б відповідало європейським стандартам, українці вже давно відчули на собі.

Отже, 7 квітня 2015 року в історії українського ЗМІ ознаменувалося створенням суспільного мовлення, громадського за змістом, але державного за формою. Хоча й був виданий Закон про суспільне телебачення і радіомовлення України, але належним чином не було розглянуто питання про достатнє

фінансування телерадіокомпаній. Чи зможе воно відповідати вимогам, які ставить соціум до громадських ЗМІ, — покаже час.

Гармаш Анастасія Юріївна

студентка 3 курсу, групи І-35(АП),
Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

БІДНІСТЬ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

БЕДНОСТЬ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

POVERTY IN MODERN SOCIETY

Одним із пріоритетних напрямів діяльності України є подолання бідності, що брутально порушує право людини на гідне життя. Актуальність дослідження проблеми бідності у сучасному суспільстві пов'язана з тим, що зростання бідності супроводжується поглибленням майнового розшарування населення та появою прошарку багатих, чия заможність асоціюється з тіньовою та кримінальною діяльністю. З бідністю пов'язані також такі явища, як безпритульність та жебрацтво, низька народжуваність. Тому обрана тема є дуже актуальною для сучасного українського суспільства.

Питанню бідності у сучасному суспільстві присвячені наукові праці переважно іноземних вчених, серед яких Е. Хансен, Амартія Кумар Сен, М. Харрінгтон, Велі-Матті Рітакалліо, О. Кангас, С. Рінген, Вільям Ф. Оджбон тощо. Серед вітчизняних вчених проблемам бідності у сучасному суспільстві присвячені роботи Е. Лібанова, М. Панченко, В. Годлевська, А. Ревенко, В. Онікієнко, О. Палій, О. Романюк, В. Яценко та інші. Метою даної роботи є розглянути проблему бідності у сучасному суспільстві, причини її виникнення та напрями і подолання

У 2001 р. в Україні вперше було визнано існування бідності, визначено терміни «бідність», «рівень бідності», «межа бідності», що відобразилося у запропонованій Кабінетом Міністрів України «Стратегії подолання бідності». Зокрема, бідність визначається як «неможливість унаслідок нестачі коштів підтримувати спосіб життя, притаманний конкретному суспільству в конкретний період часу» [1].

Головними причинами виникнення та поширення бідності є зменшення рівня зайнятості населення, низький рівень оплати праці та пенсійного забезпечення, заборгованість із заробітної плати і соціальних виплат, що мають суто економічне підґрунтя, відсутність розвинутої системи страхування, життєвих ризиків та налагодженої системи адресної соціальної допомоги, а також раптова бідність внаслідок втрати майна та джерел існування, що призвели бойові дії на сході України [4, с. 22].

Також слід зазначити, що в нашій країні ще досі певною мірою не схвалюється жіноча кар'єра, що призводить до посилення тендерного аспекту бідності – відставання жінок у професійній кар'єрі, незважаючи на те, що жінки мають більш високий рівень вищої освіти [2, с. 12].

Найнебезпечніше те, що працююче населення також не застраховане від ризику потрапити у категорію бідних. Діюча система пільг не забезпечує надання допомоги виключно бідним верствам населення, а сприяє помітному збільшенню доходів заможних верств населення, зростанню економічної нерівності [3].

Вирішити проблему бідності у сучасному суспільстві можливо лише завдяки системному підходу до питання, з допомогою комплексного підходу, орієнтованого як на бідні, так і на відносно забезпечені верстви населення. Світовий досвід показує, що політика подолання бідності має поєднуватися з політикою становлення середнього класу. Необхідною передумовою подолання бідності є створення працездатним верствам населення умов для самостійного розв'язання проблем підвищення власного добробуту, що можливо лише в разі забезпечення продуктивної зайнятості, збалансування попиту і пропозиції на ринку праці, запобігання безробіттю

Таким чином, у сучасному суспільстві соціальна функція держави повинна бути спрямована на пом'якшення і подолання таких явищ теперішнього періоду, як бідність, поглиблення соціальної нерівності; на стабілізацію рівня життя населення. При цьому заходи, що спрямовані на подолання бідності повинні мати системний характер, та формуватися на державному рівні.

Література

1. Стратегії подолання бідності / Кабінетом Міністрів України
2. Годлевська В.Ю. Проблеми бідності в сучасній Україні / В. Годлевська // Соціологія та профспілковий рух: Вісник. – 2015. – Вип. 3-4. – С. 11-13.

3. Панченко М. Проблеми бідності населення у системі соціального захисту/ М. Панченко// Актуальні проблеми державного управління: зб. наукових праць ОРІ-ДУ. – 2006. – Вип. 3(27) – С.117-124.

4. Цілі розвитку тисячоліття. України 2000-2015. Національна доповідь . – Київ, 2015. – 73 с.

Гуцул Катерина Валентинівна

студентка 3 курсу, група ХТ-45а(О),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ВПЛИВ МОДИ НА ПОЛІТИКУ

ВЛИЯНИЕ МОДЫ НА ПОЛИТИКУ

THE INFLUENCE OF FASHION ON POLITICS

Мода - нетривале планування певного смаку в певній сфері життя чи культури. Відомо, що мода тісно пов'язана з життям суспільства, з національними традиціями народу, особливостями історичного розвитку країни, рівнем культури, спілкуванням із країнами світу та, звичайно, політичним станом держави, її устроєм, соціально-політичними подіями в країні, особистостями політиків, державних діячів і, звісно, дизайнерів.

Поєднання політики та моди взаємопов'язані один з одним. Політики більше, ніж будь-яка інша група людей, стурбовані тим, яким чином вони доносять повідомлення до своїх виборців і як вони сприймаються останніми.

Протягом століть мода використовувалась у політиці як спосіб прояву солідарності та поваги. Коли політики одягають національний одяг на візит до іноземних країн, так вони демонструють свою повагу та взаєморозуміння. Чи коли одягають якийсь простий одяг, наче вони тільки вийшли з народу, таким чином політики хочуть показати, що вони одні з нас. Адже, ми схильні довіряти людям, які говорять, як ми, а також почувати себе більш впевнено з тими, які одягаються, як ми. Мода відіграє для жінок у політиці неабияку роль. "Вони стали першими леді і політичними діячами, ставши при цьому предметом модного контролю".

Яскравий приклад в Україні - Юлія Тимошенко, коса якої стала «брендом» не лише в Україні, а й у всьому світі. Вона

являється доцільним прикладом політика, яка чітко виразила готовність свого стилю, іти на ризик заради отримання більшої підтримки з боку громадян нашої країни та з метою бути ближче до народу. Нині дуже поширюється мода на національні мотиви, більш всього на вишиванку, доречі яка активізувалася завдяки смакам Віктора Ющенка та його родини.

Судячи з цього, можна сказати, що ми беремо приклад, як нам виглядати, з політиків, можливо - це відбувається підсвідомо, адже більшість людей хочуть виглядати так, як виглядають поважні люди. Народившись завдяки змінам у політичному житті, українська мода не лише поширилася світом, а й, збагатившись, повернулася на батьківщину - вишиванки тепер роблять Карден і Валентино. Слов'янська тема залишається серед головних трендів - це підтверджують моделі відомих торгових марок і дизайнерів.

Таким чином, ми маємо змогу переконатися у тому, що мода є найбільш індивідуальною формою спілкування. Вона висловлює те, ким ми є насправді, і окрім того, мода виражає те, як ми хочемо, щоб нас сприймали. Саме тому у політичній сфері мода виступає предметом агітації та пропаганди і політики, у свою чергу, намагаються використовувати феномен впливу моди на соціальну більшість.

Євстифєєва Ольга Андріївна Андреевна

студентка 3 курсу, групи ХТ-55(о),

Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

ПОЛІТИЧНЕ ГЛОБАЛЬНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ

ПОЛИТИЧЕСКОЕ ГЛОБАЛЬНОЕ ПРОГНОЗИРОВАНИЕ

POLITICAL GLOBAL FORECASTING

Политическая система любого государства не может развиваться без предвидения будущего, без его прогнозирования. Факт: чем выше уровень прогнозирования, тем качественнее, эффективнее планирование политического развития общества и его управления. Без правильного понимания и прогнозирования перспектив социально-политического развития не может быть дальновидной политики.

Следовательно, проблемы политического прогнозирования актуальны.

Основная причина, побуждающая человека участвовать в прогнозировании – явления, будущее которых он не знает. Каждый прогноз разработан, чтобы избежать нежелательных результатов вероятного развития событий и ускорения вероятного развития в желаемом направлении, а также адаптироваться к неизбежному.

Глобальная политика – это высокие ставки и возможность предсказать, подготовиться и манипулировать. Поэтому политическое прогнозирование, широко рассматриваемое как прогнозирование событий, которые влияют на структуру политических систем и конфигурации политической власти, является довольно важной деятельностью. В стабильных, демократических и развитых странах политическое прогнозирование нацелено прежде всего, на прогнозирование результатов политической борьбы во время избирательных кампаний. Используемые при этом средства просты: общественное мнение отслеживается посредством опросов.

Однако, рассматривая глобальную политику, фокусироваться на общественном мнении и результатах выборов неверно. Во-первых, взаимодействие между государствами регулируется правилами, отличными от тех, которые регулируют внутреннюю политику, эти правила часто не сопоставимы с общественным мнением. Во-вторых, во многих странах мира политическое поведение далеко не точно отражает общественное мнение большинства. Конечно, общественное мнение влияет на политические результаты, но характер отношений более сложный: мнения группы населения, которые имеют больше возможностей для организации переворота, имеют большее значение. В некоторых странах существуют центры политической власти, которые официально не связаны с государством. К ним относятся местная полиция и др. В разных странах необязательно могут быть свободные и честные выборы, поэтому их исход может регулироваться теми, кто контролирует избирательный аппарат, а не желанием людей.

Это не означает, что большинство стран мира погрязли в непрерывном конфликте. Многие части мира, даже бедные и недемократические, как правило, являются мирными. Однако угрозы межгруппового насилия играют важную роль в управлении траекторией событий, даже если само насилие редко. Проблема прогнозирования глобальной политики сложна, потому что не ясно, какие вопросы мы должны задавать. Простого: «Кто победит на выборах в этом году?» недостаточно.

Участники политической игры заинтересованы в том, чтобы делать прогнозы о глобальной политике. К ним относятся правительства стран – с целью защиты собственных экономических интересов; агентства, целью которых является борьба с терроризмом; отрасли, зависящие от ресурсов, доступных только в нескольких странах.

Политические прогнозы призваны повысить эффективность и результативность принимаемых решений, избежать нежелательного направления развития в различных областях политической жизни и в областях политического воздействия. В эпоху кризисов вопрос о политическом прогнозировании является основным, обществу приходится дорого платить за отсутствие ясности в своем будущем. Прогнозирование создает модели, идеальные образцы, и на их основе корректируется политический курс, определяются возможности экономического развития государства.

**Дементьева Вікторія Всеволодівна,
Медведєва Лідія Геннадіївна**

студентки 3 курсу, групи І-35(АП),
Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ЛИГА ВОЛЬОВИХ ЖІНОК ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ

ЛИГА СИЛЬНЫХ ЖЕНЩИН ЛАТИНСКОЙ АМЕРИКИ

LEAGUE OF STRONG WOMEN OF LATIN AMERICA

Политика всегда была преимущественно мужской сферой и остается таковой до сегодняшнего дня. При этом с каждым годом появляется всё больше женщин, не просто имеющих внушительный политический вес, но чьи имена так же хорошо известны широкой аудитории, как Мишель Бачелет (Чили), Кристина де Киршнер (Аргентина), Дилма Русеф (Бразилия).

Характерной чертой этих женщин-политиков стала их непосредственность, работающая только на руку политическому имиджу. Рассмотрим биографии и достижения выше представленных женщин-политиков Латинской Америки. Вероника Мишель Бачелет Херия – действующий президент Чили (с 11.03.2006 – 11.03. 2010 гг. и с 11.03. 2014 – н.д.), член

Социалистической партии Чили. Первая женщина в истории страны, избранная президентом.

Хирург по образованию, Бачелет до своего президентского срока была министром здравоохранения и даже министром обороны. Первая женщина-президент в истории Чили, которая сейчас отрабатывает свой второй срок, выиграла свои вторые выборы оглушительно, с 62 % голосов. Что неудивительно: провозгласив одной из основных задач сокращение разрыва между богатыми и беднейшими гражданами Чили, который является одним из высочайших в мире, она немало преуспела в укреплении экономики страны, уменьшении инфляции, снижении уровня безработицы и росте ВВП. В молодости Бачелет была посажена в тюрьму по личному приказу Пиночета, где ее пытали и в итоге сослали, но она вернулась, завершила образование и начала строить политическую карьеру.

Мишель пользуется безоговорочным уважением и любовью всего чилийского народа, за исключением школьников, которые не могли простить ей 9-часовой учебный день и социальную помощь малоимущим семьям. Наверное, единственный президент в мире, который буквально вел переговоры со «школотой» и во время президентского срока которого страна была разорена чудовищными землетрясениями. Со всеми неурядицами, природными и человеческими, Бачелет справилась. Кристина Киршнер, вторая женщина-президент Аргентины избранная в 2007 году, и первая женщина-президент, переизбранная народом Аргентины на второй срок.

Пост президента Аргентины Кристина Фернандес де Киршнер фактически получила в результате широко известной операции «Преемник»: в конце своего президентского срока ее муж, Нестор Киршнер, заявил, что супруга в случае избрания способна изменить историю страны. Кристина всегда отличалась страстной любовью к политике (и, по ее собственному признанию, шопингу) и уже имела опыт публичных выступлений и проведения политических кампаний, поэтому в 2007 году одержала победу на выборах президента. Доставшаяся ей в наследство Аргентина потихоньку зализывала раны после чудовищного экономического кризиса 2001-2002 годов и была относительно подлатана грамотной политикой Нестора Киршнера.

Кристина начала привлекать инвестиции в страну, встречаться со странами-соседями, пытаясь со всеми дружить. В результате ее не очень любят политики Аргентины и журналисты, зато обожает народ, который находится в полной уверенности, что ей просто завидуют. Киршнер, в свою очередь,

тоже не шибко любит медиа и периодически с ними судится за клевету и оскорбления. Во время своего срока легализовала однополые браки, обещала стать крестной матерью ребенка лесбийской пары, запретила курение в общественных местах и в конце концов привлекла в страну 500-миллионные инвестиции. Одновременно успевает раздражать Великобританию, ссорясь с ней из-за Фолклендских островов, и национализировать СМИ Аргентины. Натура противоречивая, но влиятельная, и, пожалуй, почти единственная женщина-политик, которая не боится быть эмоциональной и даже заносчивой и, по общему признанию, для Аргентины совершенно незаменима.

Дилма Руссефф – бразильский политик, 36-й президент Федеративной Республики Бразилия, член левой Партии трудящихся.

Человек удивительной судьбы, управляющий страной с 7-й по величине номинального ВВП экономикой в мире. Таких людей в России принято называть «политическими». Отец Дилмы – болгарский эмигрант и коммунист, вынужденный из-за преследований покинуть страну и окончательно осесть в Бразилии. Сама же Дилма после военного переворота 1964-го в Бразилии присоединилась к радикальной фракции социалистов и, по сути, была партизаном в подпольных вооруженных организациях или, по мнению некоторых, вполне себе террористом (хотя в боевых действиях не участвовала). За свою деятельность попала в тюрьму, где подвергалась пыткам, однако через два года вышла и восстановила свою жизнь по кусочкам: поступила в университет, занялась политикой в оппозиции, стала министром энергетики, затем главой администрации президента, а затем уже и просто президентом.

Помимо этого, в разгар своей политической карьеры Русефф вылечила рак – в общем, сквозь медные трубы на пути к величию. Местные чиновники, которых она ловко «щучила» за коррупцию, пытались отчислить ее «за утрату доверия», но человека, прошедшего тюрьму, невозможно запугать. Более того, Дилма сделала несколько пластических операций, перестала носить очки и радикально сменила стиль – и всё ради победы на выборах. Ее уважают и боятся, хотя и подшучивают в неофициальной, но очень популярной фейсбук-странице. В аккаунте, что ведётся якобы от лица Русефф, сказано: «Я королева нации, народная дива, государыня Северной и Южной Америк. Я красивая, я дива, я президент. Я – Дилма!» Не поспоришь. Мы вам рассказали про самых ярких и влиятельных женщин на мировой политической арене, многие из которых пережили репрессии, публичный позор и долгое время

довольствовались вторыми ролями, что не мешало им изменить жизнь целых стран и продолжать следовать к этой цели. Готовность подурочиться на публике и эмоциональность никак не влияли на их деловые качества и достижения. Все эти женщины сделали огромный вклад в развитие своих стран, проявив свою мудрость, мужественность, стойкость, находчивость и взаимную любовь к своему народу!

Концелідзе Єлизавета Миколаївна

студентка 3 курсу, групи Е-15,
Навчально-науковий інститут енергетики,
електроніки та електромеханіки,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ІНФОРМАЦІЯ ЯК ГОЛОВНИЙ РЕСУРС ВЛАДИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

ИНФОРМАЦИЯ КАК ГЛАВНЫЙ РЕСУРС ВЛАСТИ В СОВРЕМЕННОМ ОБЩЕСТВЕ

INFORMATION AS THE MAIN RESOURCE OF THE POWER IN MODERN SOCIETY

XXI век заслужено можно назвать информационным. Информация поражает своими объёмами и доступностью, свобода слова достигла максимального уровня. Актуальной стала проблема контроля и цензуры информации в обществе. Но сферу политики интересует использование ее для влияния и власти. Так как, политика – сложное, многоаспектное явление общественной жизни, она охватывает и эту проблему. Особое место занимает вопрос взаимодействия политической власти и ресурсов. Политическая власть – это универсальное общественное отношение, политический институт, обеспечивающий организацию и целостность человеческого общества. Она рассматривается как институт и технология подчинения людей, институтов друг другу и существует везде, где есть объединения людей, где появляется необходимость их организации или согласованности действий. Одной из важнейших социальных причин подчинения людей друг другу является неравномерное распределение ресурсов власти. Согласно определению, ресурсы власти – это все те средства, использование которых обеспечивает влияние на объект власти

в соответствии с целями субъекта. В политологии наиболее распространенной является классификация ресурсов власти в соответствии со сферами общественной жизни. Таким образом, выделяются социальные, экономические, политико-силовые и культурно-информационные ресурсы [1].

Взаимосвязь власти и политических ресурсов – актуальная проблема, наводящая на вопрос: «Может ли существовать власть без обеспечения ресурсами, и какие из них являются наиболее важными?». Наряду с уменьшением сырьевых ресурсов, повышением влияния институтов, ресурсы являются определяющим источником влияния и поддержания политической власти. Культурно-информационные ресурсы – это знания и информация, а также средства их производства и распространения: институты науки и образования, СМИ и другое. Как считает известный американский футуролог Элвин Тоффлер, в 21 веке традиционные ресурсы власти, такие как сила и богатство, утрачивают свое влияние, хотя и не исчезают полностью. Истинную же власть приобретают знания и информация. Они становятся важнейшим ресурсом власти [2]. Если проанализировать развитие и усиливающуюся с каждым годом доступность информации, безусловно, стоит согласиться с этим высказыванием, но, учитывая человеческий фактор и свободу слова в демократических странах, его можно оспорить.

Натан Ротшильд, основатель династии миллиардеров Ротшильдов говорил: «Кто владеет информацией, тот владеет миром». Если отнести это высказывание к политической сфере важным останется тот факт, что не каждый политический субъект сумеет рационально и в соответствии с целями объекта использовать тот ресурс, которым он будет владеть. Ярким примером использования информационного ресурса может послужить скандал с социальной сетью FACEBOOK. По данным Федеральной комиссии по коммуникациям США, в июне 2016 года кампания Д. Трампа наняла компанию Cambridge Analytica и заплатила ей более 6,2 миллиона долларов. Компания выполняла задачу разработки и включения рекламы в интернете с учетом психологических профилей пользователей. Cambridge Analytica была создана в 2013 году при участии семьи Мерсеров, главных доноров предвыборного штаба Дональда Трампа. Вице-президент компании – Стивен Бэннон, стратег предвыборной кампании и бывший советник Д. Трампа. Поэтому логично, что Cambridge Analytica начала работать с кампанией Д. Трампа во время выборов президента США в 2016 году. Кристофер Уайли, бывший сотрудник Cambridge Analytica, уверен, что Cambridge Analytica, используя информацию о предпочтениях

пользователей, сумела оказать решающее влияние на исход выборов в США [3].

Именно по этому, знания и информация стали важнейшим ресурсом в 21 веке в силу своей общедоступности и бесконечности тем самым подчинив себе силу и богатство. Но не стоит забывать, что сам человек, являясь специфическим ресурсом, создает и приумножает все другие виды политических ресурсов.

Литература

1. Морозова Е.А. Ресурсы политической власти : институциональный анализ : диссертация ... кандидата политических наук : 23.00.02 / Морозова Е.А. – Ростов-на-Дону, 2010. – 167 с.

2. Тоффлер Э. Метамарфозы власти / Э. Тоффлер. – М.: АСТ, 2009. – 672 с.

3. Окно Овертона [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://interesnyefakty.org/okno-overtona/>

4. Скандал с Facebook: из-за утечки данных 50 млн пользователей компания может стать банкротом [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://ru.tsn.ua/svit/skandal-s-facebook-iz-za-utechki-dannyh-50-mln-polzovateley-kompaniya-mozhet-stat-bankrotom-1127274.html>

Маслова Дар'я Вікторівна

студентка 3 курсу, групи ХТ-55(о),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ ДОСЯГНЕННЯ ВЛАДИ

ПОЛИТИЧЕСКИЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПРОЦЕССЕ ДОСТИЖЕНИЯ ВЛАСТИ

POLITICAL TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF ACHIEVING POWER

У сучасному політичному житті важливим є не тільки знання теоретичних підходів, концепцій, але й те, як насправді, якими методами, засобами, за допомогою яких технологій реалізується політика. Метою даної роботи є аналіз політичних технологій у процесі здобування влади.

Політичні технології – це сукупність прийомів, методів, способів, процедур, які використовують суб'єкти політичної діяльності.

Аналіз політичної діяльності, її особливостей засвідчує, що політичні технології застосовуються для досягнення мети в політичній боротьбі не лише як певні засоби і методи, але й відповідні системи, що будуються і базуються на певних управлінських ідеологіях залежно від цілей, які ставили перед собою суб'єкти політики, а також від їх природи.

Існує кілька модифікацій, типологізацій політичних технологій. Їх поділяють в залежності від політичної системи і політичного режиму на демократичні та недемократичні, базові і другорядні.

Базові політичні технології стосуються точки зору, дії великих груп або й усього населення країни.

Другорядні політичні технології – це технології розробки і прийняття політичних рішень, проведення окремих політичних акцій.

До найзагальніших і найпоширеніших належить технологія прийняття політичного рішення.

Прийняття політичного рішення - це технологічне перетворення політичної влади в управління соціальними процесами. Тобто, можна сказати, що технології прийняття рішення - це процес реалізації політичної мети на основі опрацювання нагромадженої інформації.

Технології прийняття політичних рішень великою мірою зумовлені характером політичного режиму. В авторитарних, тоталітарних політичних режимах рішення будь-кого рівня намагаються приймати закрито, секретно, вузьким колом осіб незважаючи на політичних супротивників, опозицію, у демократичних режимах, навпаки, шляхом чітко визначених процедур, вдаючись до компромісів, узгоджень, консенсусів.

Політичні технології мають певний характер і особливості, механізм дії і впливу як на окремих громадян, так і на суспільство загалом.

Без знання суті та особливостей політичних технологій, без умілого використання цих знань досягти успіху в політичній боротьбі практично неможливо. При цьому слід враховувати, що політичні технології також містять в собі як важливі психологічні, педагогічні, управлінські, іміджеві, популістські так і інші складові й елементи, що тісно взаємодіють між собою і використання яких, в сумі, обумовлює ступінь ефективності, дієвості реалізації окремо взятої технології.

Використання політичних технологій завжди обумовлюється конкретними соціальними, політичними ролями, які постійно виконує суб'єкт політики. Ті політичні технології, які використовують у боротьбі за владу, спрямовані на її утримання, розширення і зміцнення.

Політтехнології стоять на досить міцному ґрунті наукових підходів. Від розумного їх застосування залежить досягнення необхідного політичного результату. Зміни, які відбуваються в суспільстві привносять свій вклад у розвиток технологій і диктують нові вимоги, від задоволення яких залежить успішність того чи іншого політичного процесу.

Молотова Марина Володимирівна
студентка 4 курсу, групи МШ-45-А,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ПАРТІЙНА СИМВОЛІКА УКРАЇНИ

ПАРТИЙНАЯ СИМВОЛИКА УКРАИНЫ

THE PARTY SYMBOLS OF UKRAINE

Всем известно, что любая партия, становясь на путь политической борьбы между другими организациями, чтобы завоевать доверие и привлечь внимание к себе большинства людей, прибегают к особым мерам, дабы донести основные идеи своей группировки, ее структуру, а так же планы на ближайшее будущее – план развития компании. Все это может подействовать на наш с вами образ мышления. Людям, которые занимаются продвижением рекламы в «народ» важно учитывать на какую именно аудиторию будет направлено их основное внимание, а так же, непосредственно, особенности того класса людей которым думает заняться то или иное политическое образование. В основном связующим звеном между партией и народом являются кричащие, позитивно-направленные лозунги, громкие предвыборные обещания, а так же яркие, запоминающиеся и врезающиеся в память символы. И в данной публикации я рассмотрю именно последний из вышеприведенных примеров. Символика является основным атрибутом любой организации, она очень важна, так как способна показать определенный образ, несущий в себе цветовую гамму, возможно краткий девиз и направленность

деятельности организации. По сути символ выступает не мало важным потоком информации, который хотели бы донести политические деятели до своей публики. Символика (флаг, эмблема) должна быть одновременно простой и выделяющейся, чтобы легче воспринималась, а так же запоминалась. Чересчур замысловатые и не понятные народу образы могут оставить за собой нейтральный эффект, в следствии чего мало кого заинтересует такой партией. К тому же следует учесть правильную направленность образа. К примеру: нелепо было бы использовать молодежные сленги для создания партии, поддерживающих пенсионеров и ветеранов войны.

И так, рассмотрев смысл и важность символик партий в общем, перейдем к примерам, так сказать, близлежащим, а именно к партиям Украины. Для этого выделим основные из них. Всем известная партия "Батьківщина" ("Отчизна"). Первый флаг партии состоял из трёх горизонтальных равновеликих полос – синей, жёлтой и малиновой. На синей (реже – на жёлтой) полосе зачастую изображалось золотое название партии, а на жёлтой полосе наносилось название местной организации партии. «Батьківщина» являлась основой блока партий «Блок Юлии Тимошенко». С 2007 года флагом «БЮТ» стало белое полотнище с изображением стилизованного красного сердца и названием блока. Во время протестных акций на Майдане в 2013-2014 гг использовался другой дизайн флага - логотип ВО "Батьківщина" на белом полотнище. Все это говорит о том, что вид символики за время так же может претерпевать и небольших изменений. Но если был создан яркий образ для народа, то даже при дальнейших его изменениях картинка остается в памяти и впечатления вместе с ней. Так основной массе людей запомнился флаг с сердцем на белом фоне – достаточно контрастное выделение символа, который люди готовы воспринять как знак честности, искренности, открытости, ну и конечно любви. Партия регионов. Во время выборов президента Украины в 2004 году использовались синие флаги с логотипом "Партии Регионов"(белыми буквами). Само сочетание этих двух оттенков приводит человеческий глаз к некоему спокойствию. Белый – это цвет чистоты и невинности, а так же добродетели. Синий цвет, например, у многих народов символизирует небо(флаг Украины). Он так же может обозначать доброту, верность, целомудрие, постоянство, своего рода стабильность. И поскольку этот цвет являлся фоном всей композиции флага, именно эти значения и пыталась донести к нам данная партия. Партия «Свобода». Не отходя далеко от темы

синього цвета. Флаг "Свободы" тёмно-синий с изображением жёлтой руки с тремя поднятыми вверх.

Скринник Валерія Геннадіївна

студентка 3 курсу, групи МІТ-35,
Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків, Україна

ЖІНКА В ПОЛІТИЧНОМУ ЖИТТІ ЄВРОПИ

ЖЕНЩИНА В ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЖИЗНИ ЕВРОПЫ

THE WOMAN IN THE POLITICAL LIFE OF EUROPE

На сьогоднішній день країни Європи роблять все для того щоб досягнути гендерної рівності. Держава підтримує жінок в політиці, насамперед, через гендерні квоти як допоміжні підтримувальні дії задля приросту кількості жінок-політиків.

Гендерні квоти бувають: передбачені законом або добровільними. У випадку квот передбачених законом кількість місць для жінок в парламенті резервується, так і у виборчих списках партій.

Добровільні квоти є найбільш поширеним типом квот у світі і вводяться на рівні партій. В 1970-х роках вперше запровадили ці нормисоціал-демократичні партії Європи.

У цілому частка жінок на посадах глав держав чи урядів Європи, регіональних і міських адміністрацій не досягає і 17%.

Кількість жінок на посадах послів становить 13% - це є найменшим показником. Представництво слабкої статі в Конституційних судах становить 26%, у Вищих радах юстиції 28%, а у Верховних судах - 33%.

Останнім часом відсоток жінок на посадах керівників зростає. Наприклад, якщо у 2006 році лише 29% компаній (державних або приватних) очолювали жінки, то в 2012-му році цей показник досяг 36%.

Важливою ознакою гендерної рівності є рівномірне залучення жінок та чоловіків в політику. Саме тому одним з важливих критеріїв економічного добробуту суспільства на міжнародному рівні є доступ жінок до ресурсів та влади.

Проаналізувавши досвід країн з великою часткою жінок в політиці, можна виділити два основних фактори гендерної рівності:

- 1) наявність жіночого руху, який здатен ефективно спрямовувати залучення жінок у політику;
- 2) позитивне ставлення до гендерної рівності самих політичних партій і державна установка, що підтримує жінок в політиці.

Перші місця за представленістю жінок у національному парламенті серед 28 країн ЄС посідають – Швеція, Фінляндія та Іспанія. Ситуація, яка є найгіршою з представництвом жінок у топ-політиці – в Угорщині, на Кіпрі, на Мальті, у Румунії, Ірландії, Латвії, Словаччині та Чехії, тобто у країнах, які стали нещодавніми членами ЄС. Найвищий відсоток жінок у парламенті серед європейських країн у Швеції – 43,6%.

Таким чином, в сучасному суспільстві питання гендерної нерівності залишається актуальною та відкритою, оскільки кількість жінок політиків в країнах Європи щороку поступово урівнюється з політиками чоловіками.

Ткаченко Жанна Владиславівна

студентка 3 курсу, групи МІТ-35,

Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

ЖІНКИ В УКРАЇНСЬКІЙ ПОЛІТИЦІ

ЖЕНЩИНЫ В УКРАИНСКОЙ ПОЛИТИКЕ

WOMEN IN UKRAINIAN POLITICS

Всім відомо, що жінки мають рівні права з чоловіками, проте зважаючи на статистику, ми бачимо дискримінацію жінок в політичній сфері. Чисельність жіночого населення України складає 54 %, але по статистиці керуючі посади переважно належать чоловікам. За час незалежності України, було зареєстровано 306 політичних партій, тільки 48 партій очолювали жінки, це приблизно 16 %. Наразі в українському парламенті всього 12 % жінок від загальної кількості депутатів, цей відсоток достатньо малий, порівняно з європейськими державами, де жінки займають приблизно 40 %. Але якщо порівняти з 90-тими роками 20ст., то прослідковується тенденція до збільшення жінок в політичній сфері. Наприклад в 1994 році цей відсоток складав 4,2%. А загалом Україна займає 145 місце у світі (з 190) по кількості жінок в парламенті.

Ми бачимо тенденцію до збільшення жінок у політичному житті нашої країни, але є суттєва проблема з високими керівними посадами. Якщо пригадати скільки жінок було на високих політичних керівних посадах, ми зможемо перелічити їх на пальцях. По-перше ця проблема полягає у стереотипі пов'язаним з роллю жінки в суспільстві, тобто жінка- берегиня сім'ї. По-друге у розділенні професій на «чоловічі» та «жіночі». Проте , за допомогою експерименту, проведеному Національним Демократичним інститутом, було встановлено, що тільки 2 % респондентів будуть зважати на стать на виборах. Це свідчить про те, що громадяни України «бачать» жінок в Українській політиці.

Чому жінок продовжують дискримінувати? Експерти вважають, що мають місце такі фактори як:

- 1.Економічна залежність жінки від чоловіка
- 2.Стереотип «Жінка-домогосподарка»
- 3.Небажання підтримки чоловіками жінок, та нерозуміння питання представленості жінки в політиці
- 4.Низький соціальний статус жінок
- 5.Ігнорування політичних якостей жінок та їхні професійні риси.

Низький рівень представленості жінок має певні наслідки, наприклад такі:

- 1.Обмеження впливу і прийняття рішень;
2. Дискримінація прав жінок;
- 3.Проблеми з питанням соціального захисту, правами дітей та ін.

Також певним фактором небажання бачити жінку в політичному житті країни є увага ЗМІ, а точніше її відсутністю, якщо подивитись новини, чи програми політичного характеру , можна побачити , що більше освітлюють чоловіків, аніж жінок. Це пов'язано з тим, що на думку ЗМІ, чоловік викликає більшу довіру та обізнаність в області політичних знань.

В Україна має дію закон «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» 2005року , в кому йдеться про необхідність представництва жінок і чоловіків у політиці, а також в процесі ухвалення рішень, але не вказано як це зробити. В 2013 році запропонували та внесли зміни до Закону України про «Політичні партії України», в яких йшлося про 30% гендерну політичну квоту в виборчих списках, та знову є «але», про жодні санкції щодо партій, які порушили закон не йшлося мови. Таким чином 20 із 29 партій у виборах 2014 року не дотрималися цих вимог. Результат не змусив себе чекати , під час чергового звіту перед Комітетом ООН з питань

дискримінації жінок, Україна отримала рекомендації та зауваження щодо «недостатньої представленості жінок на вищих рівнях у ряді сфер діяльності суспільства та ігнорування заходів з боротьби з дискримінацією».

Як висновок можна сказати, що рівність жінок та чоловіків в політиці, є запорукою зростання рівня життя, також вона дозволяє представляти інтереси, враховувати потреби усіх, як чоловіків так і жінок.

Шмалько Оксана Олександрівна

студентка 3 курсу, групи ХТ-15б(Н),

Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків, Україна

РОЛЬ ІЗРАЇЛЮ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

РОЛЬ ИЗРАИЛЯ В СИСТЕМЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

THE ROLE OF ISRAEL IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL RELATIONS

На сегодняшний день сформировались различные точки зрения относительно места и роли Израиля в системе международных отношений — как на глобальном, так и на региональном уровне. Многие исследователи характеризуют внешнюю политику Израиля как ориентированную в первую очередь на Запад. Однако на деле ситуация не столь однозначна. По крайней мере в силу своего географического положения Израиль является интегральной частью Ближнего Востока, и в разные периоды своей истории пытался наладить — зачастую неформальные — связи с государствами региона, применяя при этом чрезвычайно интересные для изучения, нестандартные критерии выбора потенциальных партнеров и принципы выстраивания отношений с ними.

В мае 1948 года было провозглашено новое независимое государство – суверенное государство Израиль. А уже на следующий день на территории нового независимого государства вторгаются арабские войска, с одной единственной целью – уничтожить молодое еврейское государство, образовавшееся на Ближнем Востоке. Но израильское

государство одержало победу в этой войне, которая получила название Войны за Независимость. Ведь в этой войне новое молодое государство отстаивало свой суверенитет. С помощью Организации Объединенных Наций стороны пришли к перемирию. Через год после провозглашения своей независимости государство Израиль вступило в международную организацию в Организацию Объединенных Наций.

После Войны за Независимость главной важной задачей во внешней политике Израиля стало налаживание отношений с другими иностранными государствами. Но, сразу же в этом направлении возникли определенные трудности – многие арабские страны не признали факт образования и существования государства Израиль. Надо добавить, что некоторые арабские страны не признают еврейское государство до сих пор, хотя с момента провозглашения независимости Израиля прошло уже более 60 лет.

Учитывая тот факт, что арабские страны враждебно настроились на отношения с Израилем, Израиль в свою очередь разработал стратегию, которая получила название «периферийной стратегии». Суть в том, что политика Израиля была направлена на налаживание добрых дипломатических отношений не полностью со всем государством, а с религиозно-этническим меньшинством в этих государствах.

В декабре 1949 года первый премьер-министр израильского правительства Бен Гурион объявил в парламенте Израиля в Кнессете о том, что все правительственные учреждения государства переводятся в столицу – Иерусалим. Внешняя политика Израиля, по мнению Бен Гуриона, должна проводиться, опираясь на внутреннюю силу государства и создание такой реальности, с которой просто так вынуждены будут считаться все государства мира.

На первой конференции в Тель-Авиве 1950 году, которая проходила для дипломатических представителей иностранных государств, Бен Гурион заявил, что внешняя политика Израиля и оборонная политика нашей страны должны служить одной цели. Если не помогают объяснения, нужно прибегать к силовым решениям проблемы. Под силой следует понимать не только сильную, боеспособную, мощную армию, но и создание политической реальности.

Когда новое еврейское государство было провозглашено в 1948 году, сразу же перед ним стали три насущные проблемы: актуальная и донныне проблема границ государства, проблема возвращения беженцев, и проблема главного города государства Иерусалима.

Бен Гурион заявил, что ни одна из этих проблем не будет решена только убеждением противника. Решению этих проблем поможет только признание того, что политические изменения на Ближнем Востоке необратимы, в частности это касается возникновения нового государства – Израиль.

В период с 1948 года по 1956 внешняя политика Израиля была направлена на то, чтобы Германия не была принята в международное сообщество после Второй Мировой войны, а также на то, чтобы Германия выплатила Израилю огромную компенсацию жертвам фашизма. Кроме того, Израиль отправил ноту протеста всем оккупационным государствам – Великобритании, США, СССР, Франции.

СССР проигнорировало ноту протеста, однако другие государства выдвинули предложение о том, чтобы за стол переговоров сели Израиль и ФРГ. И надо сказать, что руководство ФРГ согласилось на выплату Израилю суммы в размере миллиард долларов. Из требуемых Израилем полутора миллиардов – ФРГ согласилась выплатить миллиард, и это стало дипломатической победой Израиля на международной арене. При этом Израиль утверждал, что требуемая сумма – символическая и самая минимальная по сравнению с тем, какой урон нанесла Германия еврейскому народу. В сентябре 1952 года в Гааге между двумя странами было подписано официальное соглашение о выплате всей суммы репараций Израилю в течение 12 лет.

Внешняя политика Израиля по отношению к странам коммунистического блока, в частности к СССР, велась израильскими дипломатами в основном в направлении разрешения репатриации евреев из коммунистических стран. В то время усилия дипломатов Израиля результатов не приносили. Мало того, как раз в эти годы в СССР проходит судебное дело, которое израильские дипломаты и весь Израиль признают антисемитским – «дело врачей». А когда в Тель-Авиве в советском посольстве произошла попытка террористического акта, Советский Союз разорвал все отношения с государством Израиль.

Чуть позже отношения между Израилем и странами социалистического блока немного улучшились, однако, вопрос о репатриации евреев из этих стран остался на прежнем уровне, то есть он так и не был решен. В 1955 году между советским Союзом и Израилем снова ухудшаются дипломатические отношения, на этот раз из-за того, что Советский союз занимался поставками оружия во враждебные Израилю арабские страны, в частности в Египет.

Внешняя политика Израиля с 1956 года по 1967 направлена на завоевание и укрепление своих позиций на международной политической арене. В это время в Израиле снова происходит война – вторая в истории независимого молодого еврейского государства. В результате этой войны резко ухудшились отношения Израиля с Соединенными Штатами Америки. Но в дальнейшем отношения снова наладились, так как Америка стала поставлять Израилю оружие, а премьер министр Израиля побывал с официальным визитом в США. В эти годы очень интенсивно началась проводиться политика Израиля по развитию израильско-французских отношений. В 1957 году Израиль заключает с Францией договор, согласно которому поставляются в Израиль новейшее современное оружие: самолеты, ракеты.

Что касается отношений с арабскими странами, то политика Израиля в этом отношении оставалась жесткой. В частности арабскими странами перед Организацией Объединенных Наций был поставлен вопрос о судьбе беженцев. Израиль ответил, что беженцы должны укореняться в странах пребывания, о возвращении арабских беженцев на территории Израиля не может быть речи.

В 50 годы прошлого столетия в Европе случились выступления резкой антисемитской направленности, на что Израиль сразу же выразил руководителям этих стран ноты протеста. В ответ на дипломатические заявления израильских дипломатов европейское руководство полностью поддержало Израиль, и выразило готовность принять меры в наведении порядка. В международной комиссии по правам человека в это же время принимается ряд документов и резолюций, которые осуждают действия антисемитов, кроме того, комиссия по правам человека выдвигает требования к руководителям государств, где произошли вспышки антисемитизма, о наказании виновных.

Сирия, Египет всячески стараются препятствовать развитию государства Израиль, то, конфискуя грузы, идущие по Суэцкому каналу в Израиль мимо Египта, то, отводя воды от реки Иордан в сторону Сирии. А Иордания препятствует посещению евреями священных для них мест в Старом городе Иерусалиме. Напряженные отношения между Израилем и арабскими странами, которые поддерживал Советский Союз, привели к началу Шестидневной войны.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

- Авраменко Станіслав Геннадійович** — студент 4 курсу, групи В(І)-2, історичний факультет, Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна
- Адамкевич Антуанелла Сергіївна** — студентка 1 курсу, групи ЕК- 27-Б, Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Алексеева Ірина Сергіївна** — студентка 1 курсу, групи 17-Б, Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Альбоца Юлія Романівна** — студентка 4 курсу, групи СГТ-54-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Атанов Данило Вячеславович** — студент 3 курсу групи МІТ-15-Б, Навчально-науковий інституту механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Бабаджанян Ксенія Олегівна** — студентка 3 курсу, групи І-256(АП), Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Байдак Вадим Євгенович** — студент 3 курсу, групи ПІ 15-2, факультет комп'ютерних наук, Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків, Україна
- Безрукавий Дмитро Володимирович** — студент 3 курсу, групи ХТ-55-Б(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Бережна Марина Олегівна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-15-Б(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Богацкая Анна Сергеевна** — студентка 3 курсу, групи МІТ-45, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Богуцька Тетяна Володимирівна** — студентка 2 курсу, групи ІТКН 16-5, факультету комп'ютерних наук, Харківський національний університет радіоелектроніки, м. Харків, Україна
- Бойченко Дарія Тарасівна** — студентка 4 курсу, групи СГТ-54-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Борзенкова Дар'я Валентинівна** — студентка 1 курсу, групи ЕК-47-Б, Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Бурій Сергій Олександрович** — студент 3 курсу, групи О-55-Б, Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» м. Харків, Україна

- Бусарова Наталія Сергіївна** — студентки 4 курсу, групи СГТ-54-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Василина Олег Михайлович** — студент 1 курсу, групи Ю-747, юридичний факультет, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Гайдідей Ірина Миколаївна** — студентка 3 курсу, групи 156(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Гайдідей Ірина Миколаївна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-15-Б (О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Гапонова Кароліна Віталіївна** — студентка 1 курсу, юридичний факультет, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Гармаш Анастасія Юріївна** — студентка 3 курсу, групи І-35(АП), Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Гармаш Анастасія Юріївна** — студентка 3 курсу, групи І-35(АП), Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Горохов Данил Юрійович** — магістр 1 року навчання, факультет зв'язків з громадськістю, Технічний університет в Празі, м. Прага, Чехія
- Горпинич Діана Олександрівна** — студентка 1 курсу, групи Ю-749, юридичний факультет, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Грибушенкова Анастасія Григорівна** — студентка 2 курсу, групи СГТ-56-Б, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Гуцул Катерина Валентинівна** — студентка 3 курсу, група ХТ-45-А(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Гюнай Алієва** — студентка 5 курсу, групи В, історичний факультет, Бакинський державний університет, м. Баку, Азербайджан
- Дементьєва Вікторія Всеволодівна** — студентка 3 курсу, групи І-35(АП), Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Дементьєва Вікторія Всеволодівна**, — студентка 3 курсу, групи І – 35 (АП), навчально-Науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Деркач Вікторія Вікторівна** — студентка 4 курсу, групи СГТ-54, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Дигун Карина Геннадіївна** — студент 2 курсу, групи СГТ 56-Б, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Дигун Карина Геннадіївна** — студентка 2 курсу, групи СГТ 56-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

- Дорохіна Валентина Андріївна** — студентка 3 курсу, групи 55 -Б(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Дочкус Карина Вікторівна** — студентка 2 курсу, економічний факультет, Вільнюський університет, м. Вільнюс, Литва
- Дудля Анастасія Патріна** — студентка 1 курсу, групи ЮД-643, юридичний факультет, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Дутов Олександр Артурович** — студентка 1 курсу, юридичний факультет, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Ейсмонт Катерина Олександрівна** — студентка 5 курсу, групи СГТ-53, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» м. Харків, Україна
- Євстифеева Ольга Андріївна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-55(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Жасузаков Різбек** — студент 3 курсу, економічний факультет, Університет «Астана», м. Астана, Республіка Казахстан
- Жовтобрюх Юлія Олексіївна** — студентка 3 курсу, групи СГТ-55, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Загоруйко Інеса Ігорівна** — студентка 4 курсу, групи СГТ-54, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Зінченко Дар'я Андріївна** — студентка 3 курсу, групи МІТ-65, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Золотарьов Антон Сергійович** — студент 3 курсу групи МІТ-15-Б, Навчально-науковий інституту механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Кирилович Марина Олександрівна** — студентка 2 курсу, групи СГТ-56-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Козачук Максим Богданович** — аспірант 2 року навчання кафедри соціології, факультет соціології, Чорноморський національний університет імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна
- Кольцов Павло Ігорович** — студент 3 курсу, груп Е-35, Е-55, Навчально-науковий інститут енергетики, електроніки та електромеханіки, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Концелідзе Єлизавета Миколаївна** — студентка 3 курсу, групи Е-15, Навчально-науковий інститут енергетики, електроніки та електромеханіки, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Крапівін Артем Іванович** — студент 4 курсу, групи СМ-36, факультет інформаційних технологій, Київський національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

- Кутова Анастасія Олегівна** — студентка 2 курсу, групи ЮД-64-Б, юридичний факультет, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Лелюк Вероніка Володимирівна** — студентка 2 курсу, групи СГТ-56-Б, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Литвиненко Дарина Іванівна** — студентка 1 курсу, групи ЕК-47-А, Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Мандрикіна Світлана Михайлівна** — студентка 4 курсу, групи 17-ІВ, історичний факультет, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса, Україна
- Маслова Дар'я Вікторівна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-55(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Маслова Дар'я Вікторівна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-55б(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Медведева Лідія Геннадіївна** — студентка 3 курсу, групи І – 35 (АП), навчально-Науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Медведева Лідія Геннадіївна** — студентка 3 курсу, групи І-35(АП), Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Мелешко Артем Сергійович** — студент 2 курсу, групи СГТ 56-Б, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Мирошниченко Єлизавета Віталіївна** — студентка 3 курсу, групи МІТ-65, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Молотова Марина Володимирівна** — студентка 4 курсу, групи МШ-45-А, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Моргун Дмитро Володимирович** — студент 3 курсу, груп Е-35, Е-55, Навчально-науковий інститут енергетики, електроніки та електромеханіки, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Носальська Леся Костянтинівна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-45-В, Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Ольшевська Вікторія Олександрівна** — студентка 1 курсу, групи ЕК-27-Б, Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

- Пилипенко Маргарита Миколаївна** — студентка 3 курсу, групи О-25, Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Породнов Андрій Олексійович** — студент 3 курсу, групи ХТ-156(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Ревуцький Костянтин Олексійович** — студент «магістр» 2 року навчання, факультет управління, Краківський економічний університет, м. Краків, Польща
- Резнічок Таміла Анатоліївна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-15-Б(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Резнічок Таміла Анатоліївна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-156(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Риморєва Тетяна Сергіївна** — студентка 5 курсу, групи СГТ-53, Факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Рогозна Валерія Сергіївна** — студентка 1 курсу, групи ЕК-27-Б, Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Ружинська Катерина Андріївна** — студентка 3 курсу, групи 15-Б(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Ружинська Катерина Андріївна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-15-Б (О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Сапунова Вікторія Сергіївна** — студентка 5 курсу, групи СГТ-53м, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Сидорук Ксенія Олександрівна** — студентка 3 курсу, групи О-14-Б, Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Скринник Валерія Геннадіївна** — студентка 3 курсу, групи МіТ-35, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» м. Харків, Україна
- Скринник Валерія Геннадіївна** — студентка 3 курсу, групи МіТ-35, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Слюсаренко Світлана Сергіївна** — студентка 4 курсу, групи МНС-2, факультет менеджменту невиробничої сфери, Донецький державний університет управління, м. Маріуполь, Україна

- Смагло Катерина Івановна** — студентка 1 курсу, групи ЕК- 27-Б, Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Смелянський Олександр Ігорович** — студент 3 курсу, групи МiТ-15, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Смирницька Єлизавета Віталіївна** — студентка 1 курсу, юридичний факультет, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Сокол Руслана Володимирівна** — студентка 1 курсу, групи Б-М 741, юридичний факультет, Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна
- Таболіна Дар'я Андріївна** — студентка 1 курсу, групи ЕК-47-Б, Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного бізнесу, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Ткаченко Жанна Владиславівна** — студентка 3 курсу, групи МiТ-35, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Ткаченко Жанна Владиславівна** — студентка 3 курсу, групи МiТ-35, Навчально-науковий інститут механічної інженерії і транспорту, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Торяник Дмитро Костянтинівич** — студент 3 курсу, групи І-256(АП), Навчально-науковий інженерно-фізичний інститут, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут» м. Харків, Україна
- Трецов Олександр Сергійович** — студент 3 курсу, групи Е-15, Навчально-науковий інститут енергетики, електроніки та електромеханіки, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Фандєєва Аліна Андріївна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-156(Н), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Чінгіз Сафарлі** — аспірант інституту імені Юнуса Емре, Бакинський державний університет, м. Баку, Азербайджан
- Чудна Анна Олександрівна** — студентка 3 курсу, групи ХТ-55-А(О), Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Шанідзе Олександр Дмитрович** — студент 3 курсу, групи СГТ-35-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Шаповал Ірина Ігорівна** — студентка 4 курсу, групи СГТ-54-А, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
- Швачка Христина Ігорівна** — студент 2 курсу, групи СГТ 56-Б, факультет соціально-гуманітарних технологій, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна

Шелистов Станіслав Валерійович — студент 1 курсу, групи ЕК-47-А,
Навчально-науковий інститут економіки, менеджменту і міжнародного
бізнесу, Національний технічний університет «Харківський
політехнічний інститут», м. Харків, Україна

Шмалько Оксана Олександрівна — студентка 3 курсу, групи ХТ-15-Б(ОЗ),
Навчально-науковий інститут хімічних технологій та інженерії,
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
інститут», м. Харків, Україна

Наукове видання

МОЛОДІЖНИЙ СОЦІОЛОГІЧНИЙ ФОРУМ НТУ «ХПІ»

ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ

VI Міжнародної науково-практичної конференції

17 травня 2018 р.

Мови: українська, російська, англійська

Відповідальність за зміст, точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ, а також за помилки несуть автори матеріалів

Відповідальні за випуск

Бурега В. В.,
Клименко О. Ю.

